

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

A. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.2. Definice problému

Zákonem č. 223/2013 Sb. s účinností od 1. srpna 2013 byla provedena aktuální transpozice a adaptace práva Evropské unie. Hlavním cílem předloženého návrhu novely tak je nyní uvedení zákona o ochraně veřejného zdraví do souladu se správním řádem (zákon č. 500/2004 Sb.) a kontrolním řádem upraveným zákonem č. 255/2012 Sb. Z platného znění zákona se tedy vypouští nedůvodné odchylky od správního a kontrolního řádu, mění se terminologie a zavádí se do zákona v širší míře institut opatření obecné povahy. Ruší se převážná část specifické úpravy výkonu státního zdravotního dozoru, ponechává ve však dosavadní úprava oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví souvisejících s plněním ostatních úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví, které nemají povahu státního zdravotního dozoru a týkají se závažných oblastí ochrany veřejného zdraví (např. šetření nemocí z povolání, epidemiologická šetření). Dále je cílem návrhu zákona dlouhodobě odkládané vymezení skutkových podstat správních deliktů na úseku ochrany veřejného zdraví včetně ochrany zdraví zaměstnanců při práci.

Výrazně se návrhem snižuje byrokratická zátěž osob zejména v oblasti ochrany zdraví při práci.

Zákon o ochraně veřejného zdraví se dále návrhem sladuje s terminologií zvláštních zákonů, a to zákona o chemických látkách a chemických směsích, živnostenského a školského zákona, zákona o sociálních službách, nového občanského zákoníku, zdravotnických zákonů o zdravotních službách a specifických zdravotních službách, základních pracovněprávních předpisů a terminologií nařízení Evropské unie v oblasti chemických látek a směsí.

Dílčím způsobem návrh mění oblast ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, neboť Ministerstvo zdravotnictví ustoupilo od přípravy věcného záměru specifického zákona o hluku. Cílem navržených změn je zaměření ochrany před hlukem na činnost právnických osob a podnikajících fyzických osob. Hluk působený fyzickými osobami, ať jde o hluk působený hlasovými projevy osob (nejsou-li součástí veřejné produkce hudby) nebo sousedský hluk se navrhuje ponechat regulaci obcí, přestupkovému zákonu a občanskému zákoníku. Dále je cílem návrhu snížit náklady veřejných rozpočtů a povinných osob, které provozují pozemní komunikace a dráhy, při zachování dosavadní úrovně ochrany zdraví před hlukem a vibracemi. Tedy tam, kde to připouští ochrana před hlukem a vibracemi, umožnit snížení rozsahu měření hladin hluku nebo vibrací. Návrhem se rovněž odstraňuje stav dlouhodobě kritizovaný Veřejným ochráncem práv, a to specifické postavení osob provozujících služby, které dosud nemohou žádat o časově omezené povolení překročení hygienických limitů hluku. Specificky se navrhuje upravit podmínky pro pořádání veřejných produkcí hudby, kde povinnými osobami zůstávají fyzické osoby, fyzické osoby podnikající a

právnícké osoby, ať jako pořadatelé nebo osoby, které k pořádání veřejné produkce hudby poskytly pozemek, stavbu či zařízení. Reflektuje se však připomínka Veřejného ochránce práv a zavádí pojem „ojedinělá a krátkodobá expozice hluku“, která se nepovažuje za porušení povinnosti pořadatele veřejné produkce hudby na úseku ochrany před hlukem.

Rozsah ochrany před hlukem a vibracemi se navrhuje vymežit zákonem. Dosud se tak dělo nařízením vlády, které stanovilo, na co se zákon v oblasti regulace hluku a vibrací nevztahuje. Upravují se definice pojmů „chráněný venkovní prostor stavby“ a „chráněný vnitřní prostor staveb“ tak, aby ochrana byla poskytována tam, kde je to důvodné, tedy v obytných částech staveb, a to staveb pro bydlení, výchovu a vzdělávání a zdravotní a sociální účely.

Na úseku ochrany zdraví při práci zákon navazuje na pracovněprávní předpisy, a to zákoník práce a zákon č. 309/2006 Sb. Pokud jde o povinnosti zaměstnavatelů a tzv. samozaměstnavatelů, tedy osob provádějících činnost nebo poskytujících služby mimo pracovněprávní vztahy, byly především zhodnoceny povinnosti druhé uvedené skupiny provádět kategorizaci jimi vykonávaných prací a plnit s tím související povinnosti podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Dále bylo upraveno oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví v souvislosti s novou právní úpravou poskytování pracovnělékařských služeb v zákoně č. 373/2011 Sb. a prováděcí vyhlášce č. 79/2013 Sb.

V oblasti předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění se zavádí institut opatření obecné povahy (§ 94a) se specifickým režimem jeho vydání v případě výskytu závažných infekcí, nebezpečí epidemie či hrozby vzniku epidemie, při výskytu nebezpečných a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a vod. V návaznosti na Mezinárodní zdravotní řád se upravují opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí. Doplnují se opatření, kterým jsou povinny podrobit se fyzické osoby a stanoví se povinnost poskytovatelů zdravotních služeb, které provádějí laboratorní vyšetřování biologického materiálu u infekcí podléhajících režimu epidemiologické bdělosti (§ 75a) zajistit potvrzení určení a charakterizace infekčního onemocnění.

Ve výkladu pojmů a části zákona upravujícího výkon veřejné správy se návrhem specifikují úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví a krajů na úseku podpory zdraví, vnesené do zákona o ochraně veřejného zdraví sice při jeho přijetí, ale dosud málo rozvíjené. Úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví na tomto úseku se precizují. Nově se navrhuje stanovit podíl krajů v oblasti podpory zdraví, kterou lze přiřadit k úkolům samosprávných územních orgánů v péči o všestranný rozvoj území a potřeby občanů. Navrhuje se proto mimo jiné, aby se kraje ve spolupráci s obcemi podílely na přípravě programů podpory veřejného zdraví a spolupracovaly při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva kraje a jeho vývoje.

Ve shora uvedené souvislosti byla zhodnocena úroveň zdravotnického vzdělání zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví a navrhuje se příslušné změny v této oblasti.

Na úseku zpracování strategických hlukových map se zohledňují zkušenosti z 1. kola strategického hlukového mapování uzavřeného předáním zprávy Evropské komisi. Návrhy na tomto úseku nepředstavují opatřování nových podkladů, které by v návrhu zákona uvedené subjekty neměly k dispozici a z nichž by vznikaly nové nároky na veřejné rozpočty.

Navrženým zřízením epidemiologických komisí a Ústřední epidemiologické komise a zakotvením povinnosti zpracování a aktualizace pandemických plánů je plněno usnesení vlády č. 682/2011 k Pandemickému plánu České republiky.

S ohledem na judikaturu soudů na úseku povinného pravidelného očkování se navrhuje změnit a doplnit skutkové podstaty přestupků na úseku ochrany veřejného zdraví upravené v § 29 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Změny živnostenského zákona navazují na novou terminologii v oblasti chemických látek a směsí, promítnutou v zákoně o ochraně veřejného zdraví i do výkonu speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, která je živností.

Změnou zákona o civilním letectví se navrhuje v souladu se správním řádem řešit postavení orgánu ochrany veřejného zdraví jako dotčeného správního úřadu při vydávání opatření obecné povahy, kterým se zřizuje ochranné hlukové pásmo letiště.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, s účinností od 1. ledna 2001 upravuje práva a povinnosti osob v oblastech péče o životní a pracovní podmínky a prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a výkon veřejné správy na úseku ochrany veřejného zdraví.

Oblast péče o životní a pracovní podmínky zahrnuje

- hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu dodávanou ke spotřebě včetně použití chemických látek a směsí a vodárenských technologií; úprava požadavků na jakost pitné vody je transpozicí směrnice Evropské unie,
- hygienické požadavky na výrobky určené ke styku s pitnou a teplou vodou; úprava je transpozicí směrnice Evropské unie,
- hygienické požadavky na přírodní a umělá koupaliště a sauny; úprava požadavků na jakost vod v povrchových vodách určených ke koupání je transpozicí směrnice Evropské unie,
- hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností staveb škol a školských zařízení, škol v přírodě, staveb pro zotavovací akce, zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb, ubytovacích zařízení a staveb pro obchod a shromažďování většího počtu osob,
- podmínky ochrany zdraví dětí a mladistvých, upravené jako hygienické požadavky na prostory a provoz škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku a provozovny živností v oblasti péče o děti do 15 let věku a dále jako požadavky na zotavovací akce, jiné podobné akce pro děti a výchovně rekreační tábory pro děti,
- podmínky provozování stravovacích služeb, navazující na nařízení Evropské unie o potravinovém právu (č. 178/2002) a nařízení Evropské unie v oblasti hygieny potravin (č. 852/2004) a úřední kontroly (č. 882/2004),
- bezpečnost předmětů běžného užívání, pod které jsou zařazeny materiály a předměty určené pro styk s potravinami, kosmetické přípravky, hračky a výrobky pro děti ve věku do tří let, přičemž oblast výrobků určených pro styk s potravinami je částečně upravena nařízeními Evropské unie (zejména nařízení 1935/2004); kosmetické přípravky budou od července r. 2013 upraveny nařízením Evropské unie v celém rozsahu (č. 1223/2009). Pokud jde o bezpečnost těchto výrobků, navazuje zákon o ochraně veřejného zdraví i na zákon o obecné bezpečnosti výrobků, který je transpozicí směrnic Evropské unie,
- podmínky ochrany zdraví osob v komunálním prostředí před fyzikálními faktory, a to hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením,
- podmínky ochrany zdraví při práci, zejména povinnost zaměstnavatele kategorizovat práce a v tomto režimu určit rizikové práce, při nichž je nebezpečí vzniku nemocí z povolání nebo jiné nemoci související s prací. Úprava navazuje na zákoník práce

- a zákon o dalších podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákon č. 309/2006 Sb.) a směrnice Evropské unie vydané v oblasti ochrany zdraví při práci,
- nakládání s chemickými látkami a chemickými směsmi, což je národní úprava, která se týká především látek a směsí klasifikovaných jako toxické, vysoce toxické a žíravé, které představují akutní nebezpečí pro zdraví osob; úprava navazuje na nařízení Evropské unie v oblasti podmínek uvádění na trh chemických látek a směsí.

Oblast prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění zahrnuje

- hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb poskytujících ošetrovatelskou péči, zaměřené na prevenci infekcí spojených se zdravotní péčí,
- hlášení výskytu infekčních onemocnění, podezření a úmrtí na ně a s tím související podmínky nařizování protiepidemických opatření ze strany poskytovatelů zdravotních služeb,
- pravidla pro praní zdravotnického prádla ze zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb poskytujících ošetrovatelskou péči,
- předpoklady pro výkon činností epidemiologických závažných, mezi něž zejména patří stravovací služby, výroba potravin, provozování úpraven vod a vodovodů, provozovny holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry,
- hygienické podmínky ubytovacích služeb, zaměřené na zásady prevence vzniku infekčních onemocnění, zacházení s prádlem a způsob očisty prostředí,
- úpravu pravidelného, zvláštního a mimořádného očkování, povinnosti podrobit se takovým očkováním a pravidla jejich provádění,
- podmínky ochrany zdraví populace v souvislosti s nosičstvím některých závažných infekcí, zejména viru HIV, břišního tyfu a paratyfu a chronického onemocnění virovým zánětem jater B a C,
- specifické podmínky vyšetřování nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu a s tím související úprava vyšetřování na tuto nákazu bez souhlasu pacienta v zákonem stanovených případech,
- systém epidemiologické bdělosti podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství, který zavádí společný postup a vzájemné informování členských států o výskytu infekcí, vývoji epidemiologické situace a postupech předcházení a kontroly infekčních onemocnění,
- pravidla provádění běžné, specifické a ohniskové dezinfekce, dezinfekce a deratizace.

V části upravující výkon státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví je upraveno postavení orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich pravomoc a působnost. Transpozice směrnice Evropské unie o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (č. 2002/49/ES) si vyžádala rozšíření výčtu úřadů vykonávajících státní správu podle zákona o ochraně veřejného zdraví o ministerstva dopravy, pro místní rozvoj a životního prostředí a krajské úřady, které plní podle zákona o ochraně veřejného zdraví úkoly na úseku hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí.

Základní soustavou orgánů ochrany veřejného zdraví jsou Ministerstvo zdravotnictví jako druhostupňový správní úřad a krajské hygienické stanice, vykonávající veřejnou správu na úseku ochrany veřejného zdraví v prvním stupni. Vedle nich zákon tradičně zřizuje pro výkon veřejné správy na úseku ochrany veřejného zdraví v oblasti ozbrojených sil a bezpečnostních sborů specifické orgány ochrany veřejného zdraví, a to Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra.

Zdravotnické vzdělání se vyžaduje jen u omezené skupiny zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví, kteří provádějí dozor na úseku prevence infekčních onemocnění,

předmětem jejichž činnosti je zjištění zdravotního stavu osoby včetně nahlížení do zdravotnické dokumentace, hodnocení zdravotních rizik, odborného vedení činnosti poskytovatelů pracovnělékařských služeb a ověření pracovních podmínek pro účely posuzování nemocí z povolání.

Orgány ochrany veřejného zdraví plní úkoly na úseku veřejné správy a postupují přitom podle správního řádu s některými odchylkami, které si vyžádala praxe.

Výkon státního zdravotního dozoru byl upraven v § 88 s řadou odchylek stejně jako v ostatních oblastech státní kontroly. V souvislosti s výkonem státního zdravotního dozoru zákon o ochraně veřejného zdraví upravuje i podmínky náhrady za vzorky výrobků odebrané u kontrolovaných osob.

Orgán ochrany veřejného zdraví plní úlohu dotčeného správního orgánu. Ve věcech posouzení otázky hlukových a imisních limitů do této oblasti významně zasáhl judikát Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 135/2011 – 246. Podle něj „do území nadlimitně zatíženého hlukem nelze bez dalšího automaticky umísťovat stavby, které sice každá jednotlivě nepřitíží svým provozem dotčenému území nijak výrazně, ale v součtu jednotlivých případů znamenají postupné a významné přitěžování již nyní existující nadlimitní zátěži v území“.

Oblast ochrany zdraví před hlukem a vibracemi upravuje povinnosti nepodnikajících fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob, které používají nebo provozují zdroje hluku, dále upravuje povinnosti vlastníků resp. správců pozemních komunikací, vlastníků a osob vykonávajících správu drah a provozovatelů letišť. Stanoví povinnost dodržet hygienické limity hluku a vibrací. Pro případ, kdy z vážných důvodů nelze hygienické limity dodržet, připouští zákon vydání povolení, které je časově omezeno (§ 31); o takové povolení nemůže žádat provozovatel letiště a osoba provozující službu nebo veřejnou produkci hudby. To shledává Úřad veřejného ochránce práv jako stav, kterým je porušena rovnost subjektů.

Na úseku ochrany zdraví při práci mají jak zaměstnavatelé, tak tzv. samozaměstnavatelé, tj. osoby, které samy pracují, ale nikoho nezaměstnávají, povinnost kategorizovat práce a vést evidenci výkonu rizikových prací. S ohledem na nedostatek zákonné úpravy pracovnělékařských služeb, který trval v úplném rozsahu až do 3. 4. 2013, příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví až do tohoto data náleželo oprávnění stanovit náplň vstupních lékařských preventivních prohlídek, četnost a náplň periodických prohlídek – toto oprávnění k uvedenému datu zaniklo. Zachovává se však oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví stanovit následné lékařské prohlídky a mimořádné lékařské preventivní prohlídky.

Obcím se podle platné právní úpravy zákona svěřuje oprávnění nařídit provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace pro území obce nebo její část. Do 1. října 2003 měly obce k ochraně zdraví před hlukem oprávnění regulovat konec veřejné produkce hudby, provozní doby hostinských provozoven, heren a obdobných provozoven služeb. K tomuto datu jejich oprávnění v zákoně o ochraně veřejného zdraví zaniklo.

Pokud jde o správní trestání, zákon o ochraně veřejného zdraví dosud obsahuje omezený rozsah skutkových podstat správních deliktů (obecnou skutkovou podstatu formulovanou jako porušení jakékoli povinnosti na úseku ochrany veřejného zdraví a ochrany zdraví při práci, a dále skutkové podstaty správních deliktů maření a ztěžování výkonu dozoru, uvedení nepravdivých skutečností a neoprávněný výkon funkce autorizované osoby); neobsahuje, na rozdíl od pozdějších zákonů, liberační důvody.

Přestupkový zákon v oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění obsahuje v zásadě jen jednu skutkovou podstatu, a to přestupek spočívající v porušení nebo nesplnění povinnosti na úseku předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

Živnostenský zákon upravuje živnosti související s úpravou speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace. V této oblasti však došlo ke změnám terminologie

související s v poznámce pod čarou č. 62 citovanými nařízeními Evropské unie v oblasti chemických látek a směsí.

Zákon o civilním letectví vychází z toho, že ochranná hluková pásma letišť zřizuje Úřad pro civilní letectví opatřením obecné povahy, a to po dohodě s krajskou hygienickou stanicí. Takový postup však správní řád v souvislosti s vydáním opatření obecné povahy nezná. Nadto není předpokládána dohoda o zřízení ochranných hlukových pásem letišť vhodným nástrojem pro podíl dotčených orgánů státní správy na rozhodování o opatřeních přijímaných podle zvláštních zákonů.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

Dotčenými subjekty jsou:

- podnikající fyzické osoby a právnické osoby,
- školy a školská zařízení,
- organizace zabývající se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže,
- nepodnikající fyzické osoby,
- Ministerstvo zdravotnictví, krajské hygienické stanice, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany (jako orgány ochrany veřejného zdraví),
- Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, (jako orgány vykonávající státní správu v oblasti hodnocení a snižování hluku ve venkovním prostředí),
- vláda a kraje v souvislosti se zřízením epidemiologických komisí podle usnesení vlády č. 682/2011,
- kraje v souvislosti s úkoly v podpoře zdraví,
- Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy se sídly v Ústí nad Labem a Ostravě.

1.5. Popis cílového stavu

Navrhuje se především sladit zákon o ochraně veřejného zdraví se správním a kontrolním řádem. Ze zákona o ochraně veřejného zdraví se návrhem odstraňují nedůvodné odchylky od správního řádu a rozšiřuje se použití institutu opatření obecné povahy v oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění, ochrany populace před nebezpečnými a z nebezpečnosti podezřelými výrobky a v dalších mimořádných situacích. Režim přijetí opatření obecné povahy se proto navrhuje upravit tak, aby odpovídal povaze uvedených opatření. Dosud bylo opatření obecné povahy zavedeno jen pro vydání monitorovacího kalendáře a stanovení zákazu koupání. Pokud jde o vydání monitorovacího kalendáře ke stanovení režimu kontroly jakosti povrchových vod ke koupání, zachovává se stávající stav. Specifický režim se ale navrhuje zavést rovněž tam, kde může dojít k vážnému ohrožení zdraví osob. Jde o mimořádné situace na povrchových koupacích vodách.

Pokud jde o modifikaci dosud účinného zákona o státní kontrole z r. 1991 rozsáhlou úpravou obsaženou v § 88, návrhem zákona se odstraňují v souvislosti s novým zákonem o kontrole všechny odchylky, s výjimkou návrhu na zachování odchýlného postupu ve věcech, ve kterých porušení povinnosti může mít za následek ohrožení života nebo zdraví. Taková zjištění vyžadují zrychlení kontrolního procesu. Kontrolní řád přijatý zákonem č. 255/2012 Sb. však takový postup neumožňuje, neboť vychází z toho, že je-li kontrola zahájena bez účasti kontrolované osoby, což je převažující faktický stav, musí být kontrolovaná osoba obeslána oznámením o zahájení kontroly. Pokud bude v takovém případě doručováno za pomoci fikce, odkládá se okamžik seznámení kontrolované osoby se zahájením výkonu kontroly o deset dní. Dále zákon o kontrole vylučuje uzavření protokolu o kontrole na místě výkonu kontroly, jemuž není přítomna kontrolovaná osoba, neboť vychází z nutnosti doručení tohoto protokolu vždy kontrolované osobě. K uzavření kontrolního zjištění je pak podle

kontrolního řádu třeba dát kontrolované osobě možnost se vyjádřit ve lhůtě 15 dnů. Tím se celý kontrolní proces stává procesem trvajícím měsíc. Navrhuje se tedy zavést ve shora uvedených případech odchylky od obecných pravidel kontrolního řádu. Taková odchýlná úprava nebude ojedinělá; připouští ji např. již novela zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci.

Dále se v souvislosti s výkonem státního zdravotního dozoru navrhuje zavést režim obvyklý např. u inspekce práce, tj. aby orgán ochrany veřejného zdraví mohl v odůvodněném případě vyzvat kontrolovanou osobu, aby se dostavila do sídla úřadu a předložila tam doklady potřebné pro výkon dozoru. Jiné zákony (např. § 103 odst. 1 závěrečná část ustanovení nebo § 102 odst. 4 zákoníku práce) nebo přímo použitelné předpisu Evropské unie (např. čl. 5 nařízení EU 852/2004 nebo čl. 18 nařízení EU 178/2002) ukládají povinným osobám mít stanovenou dokumentaci a předložit ji dozorovému orgánu. Kontrolované osoby ale namnoze takovou dokumentaci nemají v provozovně, kde je konána kontrola. Tedy správní úřad by se musel vrátit na místo kontroly, aby dokumentaci převzal, což znamená nové náklady dozoru. Proto se navrhuje svěřit správnímu úřadu oprávnění vložené do § 88 odst. 4 návrhu.

S ohledem na sladění zákona o ochraně veřejného zdraví s kontrolním řádem byla, jak je shora uvedeno, většina dosavadní odchýlné právní úpravy zrušena. Je však nutno zachovat předmětná oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví v souvislosti s plněním jeho ostatních úkolů, která nejsou výkonem kontroly (např. šetření podmínek vzniku nemocí z povolání, kdy zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví musí vstoupit na pracoviště posuzované osoby, vykonat tam prohlídku, měření rizikových faktorů, popř. odběr vzorků výrobků, které mohly být příčinou onemocnění posuzované osoby).

Pokud jde o správní trestání, zákon o ochraně veřejného zdraví dosud obsahuje, jak je shora uvedeno, omezený rozsah skutkových podstat správních deliktů a neupravuje liberační důvody. Dosavadní skutková podstata formulovaná jako porušení jakékoli povinnosti stanovené na úseku ochrany veřejného zdraví se návrhem nahrazuje souborem skutkových podstat správních deliktů členěných podle jednotlivých úseků zákonné úpravy (včetně pracovněprávních předpisů a přímo použitelných předpisů Evropské unie) a současně se navrhuje maximální výše pokuty, kterou lze za správní delikt uložit. Rovněž se upravují liberační důvody, a to ve shodě s obdobnými úpravami obsaženými v jiných zákonech.

Návrhem zákona se provádějí dílčí změny na úseku ochrany veřejného zdraví před hlukem a vibracemi. Přitom základní pojetí ochrany před hlukem a vibracemi, vznikajícími při podnikatelské a jiné činnosti fyzických nebo právnických osob a z provozu letišť, pozemních komunikací a drah, zůstává zachováno. Hluk působený fyzickými osobami se ponechává regulaci obcí, přestupkovému právu a občanskému zákoníku. Odstraňuje se dále specifické začlenění právní úpravy ochrany před hlukem z provozoven služeb, dosud zařazené v § 32; tento zdroj hluku se zařazuje do režimu ostatních zdrojů, upravených v § 30 platného znění zákona s tím, že při naplnění zákonných předpokladů lze žádat o povolení provozu nadlimitního zdroje hluku podle § 31 zákona.

Specificky se upravuje regulace hluku z veřejné produkce hudby. Jednak povinnou osobou je v tomto případě jak právnická nebo podnikající fyzická osoba, tak fyzická osoba, ať už jako pořadatel nebo osoba, která k účelu pořádání veřejné produkce hudby poskytla stavbu, pozemek nebo zařízení. V souvislosti s veřejnou produkcí hudby zůstávají předmětem dozoru i hlasové projevy fyzických osob. V souvislosti s veřejnými produkcemi hudby se do zákona zavádí institut „ojedinělé nebo krátkodobé expozice hluku“, kterou se podle návrhu rozumí expozice omezená v četnosti a době trvání, hodnocená s přihlédnutím zejména k místu a času

konání veřejné produkce hudby, bez ohledu na jednotlivého pořadatele veřejné hudební produkce, ale s ohledem na expozici zasažené populace. Zavedením tohoto institutu, kterým bylo vyhověno připomínce Veřejného ochránce práv, se nepředpokládá povolení nadlimitního hluku pro pořádání veřejných produkcí hluku v režimu § 31. To plyne ze skutečnosti, že veřejné produkce hudby nejsou podřazeny pod legislativní zkratku „zdroj hluku nebo vibrací“. K ostatním povolením podle § 31 je však nutno podotknout, že o ně lze žádat jen, jsou-li nebo budou-li provedena všechna dostupná protihluková opatření v mezích rozumně dosažitelné míry, přičemž žádost o povolení musí nově obsahovat i hodnocení zdravotních rizik. Toto hodnocení může provést jen osoba autorizovaná podle § 83a zákona. Náklady na takové hodnocení zdravotních rizik se pohybují v rozmezí 15 000 – 20 000 Kč.

Jak plyne ze shora uvedeného, v zákoně o ochraně veřejného zdraví se zužuje rozsah povinných subjektů na úseku ochrany před hlukem a vibracemi, na fyzické osoby podnikající a právnické osoby, které používají nebo provozují zdroj hluku, správce, popř. vlastníky pozemních komunikací, drah a letišť, provozovatele provozoven a dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk (nejde-li o veřejné produkce hudby). Tato změna by mohla mít příznivý ekonomický dopad do státního rozpočtu, pokud jde o náklady na výkon státního zdravotního dozoru. Je však třeba konstatovat, že pro obtížnou měřitelnost hladin hluku působeného fyzickými osobami, je snížení ekonomické náročnosti výkonu kontroly pro orgány ochrany veřejného zdraví minimální, neboť se tímto hlukem zabývaly jen zřídka.

Dále se návrhem vylučují z působnosti zákona hlasové projevy osob, nejsou-li součástí veřejné produkce hudby, a hlasové projevy zvířat, hluk a vibrace působené přelivem povrchové vody přes vodní dílo sloužící k nakládání s vodami a hluk a vibrace působené v přímé souvislosti s činností související se záchranou lidského života, zdraví nebo majetku, řešením mimořádné události, přípravou jejího řešení nebo prováděním bezpečnostní akce nebo mimořádné vojenské akce. Tyto výluky však v současné době plynou již z nařízení vlády č. 272/2011 Sb. a nejde tak o zásadní změnu v oblasti ochrany před hlukem a vibracemi a novou úsporu v oblasti výkonu státního zdravotního dozoru, která by měla dopad do státního rozpočtu.

Ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích a dráhách se navrhuje stanovit, že splnění povinnosti ochrany před hlukem z provozu v chráněném venkovním prostoru staveb se považuje za splnění povinnosti i v chráněném vnitřním prostoru staveb. Nejedná se o nový přístup, neboť uvedenou úpravu již obsahovalo nařízení vlády č. 502/2000 Sb. Návrh vychází z toho, že pokud stavba odpovídá technickým požadavkům stanoveným právními předpisy, pak shora uvedené pravidlo se potvrzuje. Pokud je stavba provedena v rozporu s právními předpisy, pak není namístě, aby za překročení limitu hluku či vibrací v ní odpovídal správce či vlastník pozemní komunikace nebo dráhy.

Navrhuje se dále v zákoně výslovně uvést náležitosti žádosti o povolení k provozu nadlimitního zdroje hluku nebo vibrací podle § 31 odst. 1. Mezi náležitosti žádosti se vedle skutečností, které identifikují žádost povinné osoby, navrhuje doplnit i hodnocení zdravotních rizik z hlediska vlivu překročení hygienického limitu hluku na zdraví exponovaných fyzických osob, jak je uvedeno shora.

Stejně jako v případě hluku a vibrací se navrhuje omezit rozsah zákonné úpravy provozu zdrojů neionizujícího záření na povinnosti právnické a podnikající fyzické osoby. Tedy předmětem státního zdravotního dozoru bude plnění povinností ze strany uvedených osob, nikoli nepodnikajících fyzických osob. Ty ponесou případnou odpovědnost v režimu práva soukromého.

Na právnické a podnikající fyzické osoby se rovněž omezuje okruh povinných osob, jde-li o povinnosti při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, zejména s látkami a směsmi klasifikovanými jako toxické, vysoce toxické nebo žiravé. Nebezpečné chemické látky a směsi představují širokou paletu výrobků, přičemž kontrola nakládání s nimi ze strany fyzických osob v rámci státního zdravotního dozoru není reálná. I v tomto případě se tedy vychází z případné odpovědnosti takové osoby v režimu práva soukromého. Dále se ruší zákonná úprava podmínek přípravy na povolání, kterou má upravit ve smyslu zákoníku práce prováděcí právní předpis a zavádí se terminologie nařízení Evropské unie na úseku chemických látek a směsí.

V oblasti ochrany zdraví při práci se specifikuje povinnost zaměstnavatele předložit úplné podklady pro kategorizaci prací. Zavádí se oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví prvního stupně stanovit zaměstnavateli způsob a minimální četnost sledování zátěže organismu zaměstnanců i pro nerizikové práce (§ 82 odst. 2 písm. f)). Půjde přitom zejména o provedení biologických expozičních testů, které jsou spolehlivým ukazatelem expozice zaměstnance rizikovým faktorům pracovních podmínek. Poznatky praxe totiž ukazují, že ohrožení zdraví zaměstnanců se netýká výhradně prací zařazených do třetí nebo čtvrté kategorie, tedy prací rizikových. Kategorie druhá, neriziková, namnoze zahrnuje práce na hranici hygienického limitu rizikového faktoru nebo práce, při nichž je zaměstnanec vystaven synergickému působení více škodlivin a je tak třeba více zaměřit dozor i pozornost zaměstnavatelů na práce této kategorie. Dále se navrhuje rozšířit oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví prvního stupně o možnost uložit zaměstnavateli nebo tzv. samozaměstnavateli provedení objektivizace skutečné míry zátěže, která má nebo může mít vliv na zdraví zaměstnanců (§ 84 odst. 1 písm. p), resp. zdraví samozaměstnavatele. Ne vždy totiž zaměstnavatelé a samozaměstnavatelé povinnosti vyplývající jim z pracovněprávních předpisů plní a není namístě, aby je na účet státního rozpočtu za ně plnil orgán státního zdravotního dozoru. Současně se ruší povinnosti tzv. samozaměstnavatelů, tj. osob vykonávajících činnosti nebo poskytujících služby mimo pracovněprávní vztahy, jejichž rozsah je uveden v § 12 zákona č. 309/2006 Sb., ve vztahu ke kategorizaci prací a jejich evidenci a některá oprávnění krajských hygienických stanic, jak je uvedeno níže.

Navrhuje se zrušit specifickou úpravu podmínek přípravy mladistvých zaměstnanců, žáků a studentů na povolání, jejíž součástí je nakládání s chemickými látkami a směsmi klasifikovanými jako toxické, vysoce toxické, žiravé nebo karcinogenní (§ 44a), neboť tato úprava je nejen duplicitní k pracovněprávním předpisům, ale především ingeruje do oblasti, která náleží zákoníku práce a jeho prováděcímu právnímu předpisu, resp. školským předpisům.

V oblasti předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění se zavádí institut opatření obecné povahy (§ 94a) se specifickým režimem jeho vydání v případě výskytu závažných infekcí, nebezpečí epidemie či hrozby vzniku epidemie, při výskytu nebezpečných a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a vod. V návaznosti na Mezinárodní zdravotní řád se upravují opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí a doplňuje se oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví vydat příkaz k vyčlenění objektu v majetku státu, kraje nebo obce k izolaci fyzických osob nebo jejich karanténě. Úprava se sladuje se zákonem o zdravotních službách (č. 372/2011 Sb.) a zákonem o sociálních službách (č. 108/2006 Sb.). V souladu se zákonem o Policii ČR, podle jehož § 2 policie slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní

smlouva“), a jejími konkrétními oprávněními, jako je zajištění osob (§ 26 odst. 1 písm. a), popř. f) zákona o policii) nebo příkaz k setrvání na místě (§ 43 odst. 1 písm. c) zákona o policii), se navrhuje vyhovět zásadní připomínce Ministerstva vnitra a zavést do § 62 a § 69 zákona součinnost Policie ČR (§ 14 zákona o policii) v případě nutnosti zajistit realizaci opatření na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění. Dále se doplňují opatření, kterým jsou povinny podrobit se fyzické osoby a stanoví se povinnost poskytovatelů zdravotních služeb, kteří provádějí laboratorní vyšetřování biologického materiálu u infekcí podléhajících režimu epidemiologické bdělosti (§ 75a), zajistit potvrzení určení a charakterizace infekčního onemocnění. Návrhem se rovněž doplňuje povinnost zařízení, kterým je svěřena péče o osoby ve věku do dovršení 15 let na základě rozhodnutí soudu, zajistit u nich provedení pravidelných očkovaní. Současně se ruší povinnost těchto zařízení oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví podezření, že osoba umístěná v uvedeném zařízení, se pravidelnému očkovaní nepodrobila. Na toto oznámení navazovala zákonná úprava oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví určit poskytovatele zdravotních služeb, který očkovaní provede. Tento postup byl ovšem nahrazen oprávněním uvedených zařízení stanoveným v zákoně o zdravotních službách, určit nezletilým osobám registrujícího lékaře. Proto byl § 46 odst. 4 doplněn a § 52 zrušen.

Pokud jde o vody koupací, navrhuje se dílčí změna v souvislosti s překročením limitní hodnoty ukazatele rozmnožení sinic ve vodě ke koupání v přírodním koupališti. Úprava je v souladu se směrnicí EU 2006/7. K zajištění informovanosti veřejnosti se dále návrhem zákona ukládá provozovateli umělého i přírodního koupaliště, aby orgánům ochrany veřejného zdraví oznámil přerušování koupání z důvodu znečištění koupací vody. Takové oznámení lze učinit datovou schránkou i elektronicky a nepředpokládají se tedy zásadní náklady ze strany povinných osob. Orgány ochrany veřejného zdraví pak uvedené informace zprostředkují veřejnosti způsobem, který je již několik let zaveden, tj. internetovými stránkami krajských hygienických stanic.

Zákon o ochraně veřejného zdraví upravuje výkon státní správy na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví; nedílnou součástí činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví je zaměření na podporu veřejného zdraví v rámci preventivní činnosti. Podpora veřejného zdraví je v současné dikci zákona řešena jen okrajově a ne zcela přesně uváděna vedle pojmu „ochrana veřejného zdraví“. Rovněž chybí definice pojmu „podpora veřejného zdraví“. Nově se navrhuje, aby se uvedenou problematikou ve shora uvedeném rozsahu zabývaly i kraje. Návrhem se tedy upřesňuje terminologie ve vztahu k termínu „podpora veřejného zdraví“. V některých ustanoveních se upravuje znění pro lepší srozumitelnost, přehlednost a upřesnění činností vykonávaných v rámci prevence v podpoře veřejného zdraví. Pro potřebu objektivizace výsledků v oblasti prevence v podpoře veřejného zdraví, tvorby prognóz a stanovení priorit k řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a k dalšímu postupu v oblasti podpory veřejného zdraví se stanoví povinnost jednou za 5 let provést zhodnocení zdravotního stavu obyvatelstva ČR pro Ministerstvo zdravotnictví a spolupráce krajů při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva kraje. Cílový stav, kterého má být dosaženo, je zdůraznit význam preventivní činnosti v rámci veřejné správy a vytvoření zlepšeného legislativního rámce pro výkon prevence v rámci podpory veřejného zdraví. Zároveň se stanoví některé požadavky pro kraje pro činnosti, které jsou jimi v rámci různých Národních programů prevence v rámci národní politiky ochrany a podpory veřejného zdraví již vykonávány, ale nejsou legislativně stanoveny. Neprovedením těchto změn se Česká republika vystavuje riziku zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva, neboť opomíjením preventivní činnosti se následně musí řešit již vzniklé zdravotní problémy, které jsou ve

finální podobě značně náročnější na finanční zabezpečení, než vložené prostředky do prevence na úseku veřejného zdraví.

Dále návrh přináší řadu rozsáhlých změn, jejichž cílem je snížení byrokratické zátěže právníků a podnikajících fyzických osob a nepodnikajících fyzických osob, a to

- prodloužením platnosti posudků vydávaných o zdravotní způsobilosti osob činných na zotavovacích akcích a školách v přírodě,

- zrušením povinnosti škol vysílajících děti na školu v přírodě a osob pořádajících zotavovací akce zajistit v místě konání těchto škol nebo akcí péči praktického lékaře dostupného z místa jejich konání,

- zúžením výčtu činností epidemiologicky závažných, když ze všech služeb, ve kterých se používají k péči o tělo speciální přístroje, návrh zachovává jen solária,

- omezením povinnosti provozovatelů potravinářských podniků mít osvědčení o znalosti hub při sběru volně rostoucích hub a vlastním pěstování jedlých hub, jen na houby volně rostoucí,

- zrušením všech povinností uložených zákonem o ochraně veřejného zdraví tzv. samozaměstnavatelům, tj. ve smyslu § 43 zákona fyzickým osobám, které podnikají, ale nejsou zaměstnavateli ve smyslu zákoníku práce, a to povinnosti kategorizovat práce a evidenční povinnosti v případě výkonu rizikové práce. Návrh vychází z obecné zákonné úpravy obsažené v pracovněprávních předpisech, především § 12 zákona č. 309/2006 Sb., který pro skupinu osob, které vykonávají činnosti nebo poskytují služby mimo pracovněprávní vztahy, stanoví povinnost zabezpečit bezpečnost a ochranu zdraví při práci plněním zákoníkem práce stanovených povinností v rozsahu přiměřeném prováděné činnosti či poskytované službě. V souvislosti s touto úpravou a skutečností, že dozor nad ochranou zdraví při práci je svěřen orgánu ochrany veřejného zdraví, se pak upravují i oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 84) nařídit těmto osobám v odůvodněných případech nápravná opatření,

- rozšířením okruhu osob, které mohou plnit funkci zdravotníka na zotavovací akci a škole v přírodě, čímž se zjednoduší postavení školy pořádající školu v přírodě a pořádající osoby v případě zotavovací akce,

- rozšířením okruhu osob, které se na základě získání vysokoškolského vzdělání stanoveného typu považují za osoby odborně způsobilé pro nakládání s chemickými látkami a směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické,

- zrušením plošné evidenční povinnosti každé jednotlivé infekce spojené se zdravotní péčí v rámci úpravy požadavků na provoz zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb poskytujících ošetrovatelskou péči. Ponechává se tak pouze dosavadní povinnost poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb poskytujících ošetrovatelskou péči hlásit hromadný výskyt případů takové infekce, těžké poškození zdraví nebo úmrtí na ni,

- zrušením oprávnění krajských hygienických stanic stanovit minimální náplň a termíny vstupních, periodických a výstupních lékařských preventivních prohlídek se zachováním pouze stávající zákonné úpravy oprávnění krajských hygienických stanic stanovit následné lékařské prohlídky po skončení rizikové práce a mimořádné lékařské preventivní prohlídky s ohledem na expozici riziku z pracovních podmínek,

- zrušením oprávnění krajských hygienických provádět kontrolu nad poskytováním informací nutných k ochraně zdraví zaměstnanců poskytovateli pracovnělékařské služby s ohledem na povahu vztahu mezi zaměstnavatelem a tímto poskytovatelem upraveného zákonem o specifických zdravotních službách (zákon č. 373/2011 Sb.).

Realizací shora uvedených změn dojde k přesunu kapacit orgánů ochrany veřejného zdraví prvního stupně z oblasti rozhodování o termínech a náplních lékařských preventivních prohlídek a kategorizace prací vykonávaných osobami uvedenými v § 12 zákona č. 309/2006 Sb. (tzv. samozaměstnateli) do oblasti státního zdravotního dozoru. Bude třeba zaměřit větší pozornost na plnění povinností zaměstnavatelů vyhledat a hodnotit rizika pracovních podmínek a přijmout opatření k odstranění nebo alespoň minimalizaci rizikových faktorů překračujících stanovené limity, které jim vyplývají z pracovněprávních předpisů. Obdobná povinnost plyne z § 12 zákona č. 309/2006 Sb. v míře přiměřené vykonávané činnosti nebo poskytovaným službám i tzv. samozaměstnatelům.

Pokud jde o strukturu orgánů ochrany veřejného zdraví, zavádí se nově povinnost všech odborných zaměstnanců mít odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání. Jediná výjimka se stanoví u osob s vysokoškolským právnickým vzděláním, kterým navíc zákon o výkonu nelékařských zdravotnických povoláních, vyhlášený v r. 2004, neumožňuje předmětné vzdělání dosáhnout. Uvedenou odbornou způsobilost budou odborní zaměstnanci muset dosáhnout vedle vzdělání stanoveného služebním zákonem, resp. zákonem o státních úřednících.

Většina ostatních návrhů změn zákona souvisí výhradně s precizností vyjádření stávajících povinností osob na úseku ochrany veřejného zdraví. Jen legislativně technickou povahu mají změny zákona, které souvisejí se změnou terminologie zákona o chemických látkách a chemických směsích (zák. č. 350/2011 Sb.) a změnou klasifikace chemických látek podle nařízení Evropské unie č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí. Jen legislativně technickou povahu mají rovněž ty změny zákona, kterými se zákon o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se zvláštními zákony, jako jsou živnostenský zákon, školský zákon, zákon o sociálních službách, nový občanský zákoník, zákon o zdravotních službách a zákon o specifických zdravotních službách.

Novela přestupkového zákona reaguje na poznatky z rozhodovací činnosti soudů na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a navrhuje se proto specifikovat zvláštní skutkové podstaty související s pravidelným, zvláštním a mimořádným očkováním a dalšími povinnostmi osob k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění. V souvislosti s tím se navrhuje umožnit i vymáhání povinností fyzických osob souvisejících s povinnostmi na úseku ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace (§ 56), epidemiologickým šetřením (§ 62a a § 88) a povinnostmi tzv. nosiče závažných infekcí, stanovenými § 53 k ochraně veřejného zdraví.

Novelou živnostenského zákona se sladuje úprava obsažená v § 58 zákona s obsahem živností na úseku speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace.

Novelou zákona o civilním letectví se stanoví úloha orgánu ochrany veřejného zdraví jako dotčeného orgánu při vymezení ochranného hlukového pásma letišť.

1.6. Zhodnocení rizika

V případě nepřijetí navržené novely by nadále přetrvával stav úplného nesouladu zákona o ochraně veřejného zdraví se správním a kontrolním řádem. V případě správného trestání by

zákon o ochraně veřejného zdraví obsahoval omezený a nevyhovující rozsah skutkových podstat, jak je uvedeno v popisu platného právního stavu. Přetrvával by nesoulad s terminologií s některými novými nebo novelizovanými zákony včetně zákona o kontrole a nejasnost některých formulací, jakož i neúplnost transpozice v oblasti koupacích vod a strategických hlukových map.

Problematika ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací by zahrnovala nadále veškerý hluk, který, je-li produkován fyzickými osobami, tj. nepodnikatelskými subjekty, lze řešit v působnosti obcí, v občanskoprávním řízení nebo v rámci ochrany veřejného pořádku v přestupkovém řízení.

Nežřízením epidemiologických komisí by bylo nadále odkládáno naplnění usnesení vlády č. 682/2011.

Na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění je nutno reagovat na Mezinárodní zdravotní řád a zavést opatření, která zajistí realizaci protiepidemických opatření k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

Není ani důvod zachovávat nadměrnou byrokratickou zátěž, která je vyhodnocena shora. Pokud jde o podporu zdraví jako součást prevence, vychází se z toho, že je třeba tuto oblast, dosud poněkud potlačenou, posílit a učinit ji rovnocennou součástí výkonu veřejné správy. Základní dokumenty v této oblasti přijala vláda, rozpracovává Ministerstvo zdravotnictví a zapojují se do nich kraje, obce i jednotlivé osoby. Navrhuje se k uvedenému cíli precizovat úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví a doplnit povinnosti krajů.

2. Návrh variant řešení

Neuvádí se varianty tam, kde je to zjevně neúčelné, tedy u návrhů změn, kterými se zákon o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se správním a kontrolním řádem, zvláštěními zákony a nařízeními Evropské unie uvedenými shora, k úpravě skutkových podstat správních deliktů, upřesnění terminologie a úpravám obsaženým dosud v podzákonných předpisech, které se zasazují do kontextu zákona (například náležitosti žádostí, vymezení oblastí na které se nevztahují limity hluku a vibrací).

V oblasti koupacích vod se je většina navržených změn zaměřena na sladění zákona se správním řádem, terminologické sladění zákonem používaných pojmů a zavedení nové terminologie z oblasti chemických látek a směsí. S ohledem na ústavní zásadu, že povinnosti lze osobě uložit pouze zákonem, se náležitosti žádostí přesouvají z podzákonných právních předpisů do textu návrhu zákona. Totéž se týká změny § 6b odst. 1, v němž navržené doplnění ukazatele (chlorofyl-a, mikroskopický obraz a sinice (mikroskopicky)) je součástí prováděcích vyhlášek již od roku 2004, nejprve vyhlášky č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch a posléze nyní platné vyhlášky č. 238/2011 Sb., která ji nahradila. Tento způsob monitorování ukazatele sinice, stanovený ve vyhlášce č. 238/2011 Sb., je plně v souladu s postupem uvedeným ve směrnici 2006/7/ES. Směrnice sice neurčuje pro monitorování sinic členským státům žádný konkrétní postup, ale v článku 8 stanoví: „Naznačuje-li profil vod ke koupání možnost rozmnožení sinic, provede se odpovídající monitorování, aby bylo možno včas určit zdravotní rizika.“ V českém právním řádu byl jako odpovídající monitorování zvolen postup doporučený Světovou zdravotnickou organizací – tedy kombinace vizuálního stanovení (včetně stanovení průhlednosti) a tam, kde je zvýšené riziko výskytu sinic, navíc mikroskopická kvantifikace a stanovení chlorofylu-a. Ukazatel sinice nelze sledovat jen vizuálně, neboť je to z odborného hlediska pro správné a objektivní posouzení jakosti přírodních vod ke koupání z pohledu možného ohrožení zdraví koupajících se osob, nedostatečné. Nadměrný výskyt sinic je přitom v podmínkách České republiky nejčastějším důvodem k omezení nebo zákazu využívání vody ke koupání v přírodních

koupalištích a navržený kombinovaný způsob sledování sinic je z odborného hlediska optimální.

V předmětné oblasti tak lze varianty řešení zvažovat pro úpravu obsaženou v § 6b odst. 4, který se ukládá provozovateli přírodního nebo umělého koupaliště nebo sauny, aby bezodkladně informovat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o postupu v případě znečištění vody vedoucí k zastavení koupání a současně se stanoví náležitosti oznámení.

Varianta 1 – nulové řešení

V případě zachování stávajícího stavu, kdy tuto povinnost provozovatelé nemají, nebude orgán ochrany veřejného zdraví informován o vzniklé situaci a nebude tedy možné provést kontrolu realizace přijatých nápravných opatření, nutných k zajištění stanovené jakosti vody ke koupání, ani aktuální informování veřejnosti tak, aby byla co nejvyšší měrou zajištěna ochrana veřejného zdraví.

Varianta 2 – navržené řešení

Jde o novou povinnost provozovatelů koupališť a saun oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví případy, kdy dojde ke znečištění vody, s čímž souvisí povinnost provozovatele přijmout nápravná opatření, popřípadě pozastavit provoz nebo jeho část. Z pohledu orgánů ochrany veřejného zdraví jde o důležitý krok pro možnost včasného provedení státního zdravotního dozoru a možnost podávání úplných a aktuálních informací veřejnosti. V případě umělých koupališť je provozovatel zařízení povinen provádět kromě pravidelných rozborů jakosti vody ke koupání, které jsou zasílány do informačního systému vedeného orgány ochrany veřejného zdraví v četnosti 1x za 14 dnů, resp. 1x za měsíc, dále rozborů provozní (ve zvýšené četnosti v závislosti na konkrétním ukazateli: např. každou čtvrtou hodinu provozu, třikrát denně, 1x denně). Výsledky provozních analýz do shora uvedeného informačního systému zasílány nejsou a váží se k nim v případě zjištění závady jen povinnosti provozovatele přijmout nápravná opatření, popřípadě pozastavit provoz. Pokud se příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o tomto pozastavení provozu nedozví, nemůže včas reagovat, a to ani na dotazy veřejnosti ohledně možného ohrožení zdraví. Kromě výše uvedeného bude zavedením předmětné povinnosti informován o provozech, které vykazují určitou rizikovitost a podle zdravotní významnosti překračovaného ukazatele a míry překročení limitu provede v zařízení státní zdravotní dozor.

U koupališť přírodních může v některých případech dojít k náhlému zhoršení situace, kdy dojde k nahromadění masivního vodního květu sinic či dalšího viditelného znečištění (odpady, makroskopické řasy, mrtvé ryby apod.) v části vodní nádrže, která je využívána ke koupání. Pokud znečištění bude trvalejšího rázu, bude sice zaznamenáno při dalším pravidelném odběru a zaneseno do informačního systému orgánů ochrany veřejného zdraví, ale může se tak stát se značným zpožděním (v závislosti na tom, kdy byl proveden poslední odběr to může být i 14 dní). Do té doby nebude orgánu ochrany veřejného zdraví předmětná skutečnost známa a bude mimo jiné nepřesně informovat veřejnost prostřednictvím neaktuálního hodnocení na svých internetových stránkách a při telefonických, e-mailových nebo osobních dotazech, které jsou v letní rekreační sezoně běžné.

Navržení předmětné nové povinnosti vyplynulo z praktických zkušeností, kdy příslušná krajská hygienická stanice není informována o zařízení, které vykazuje z hygienického hlediska problematický provoz, a není schopna reagovat na dotazy veřejnosti o možných zdravotních rizicích spojených s návštěvou těchto zařízení; vznikají i situace, kdy občan navštíví koupaliště, kde kvalita vody je podle informací uvedených na internetových stránkách krajského hygienické stanice vyhovující, ač to neodpovídá realitě.

Zavedení předmětné informační povinnosti se tak jeví jako z hlediska administrativní náročnosti přijatelné, odborně nutné pro zajištění výkonu dozoru i informování veřejnosti a z hlediska finanční zátěže pro podnikatele minimálně zatěžující.

V oblasti podmínek pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých značná část návrhu uvádí zákon do souladu se školským zákonem a zákonem o sociálně-právní ochraně dětí. V § 7 odst. 1 je navržena rozsáhlejší úprava, která oproti platnému stavu obecněji vymezuje živnosti s předmětem činnosti péče o děti předškolního věku a výuky ve školách a zařízeních nezařazených do rejstříku škol a školských zařízení. Cílem návrhu je zamezit ztrátě účinnosti citovaného ustanovení v případě změny názvu živnosti, jak k tomu došlo při platném znění cit. ustanovení, které tyto názvy kopíruje. Úprava tedy nezakládá právní povinnost pro nové subjekty, pouze obecně vymezuje subjekty, na které dosud dopadala.

Pokud jde o prodloužení doby platnosti posudku o zdravotní způsobilost fyzické osoby činné při škole v přírodě a zotavovací akci pro děti z jednoho na dva roky, nejde o finanční zátěž, nýbrž naopak snížení finanční náročnosti. Návrh vychází z toho, že zdravotní způsobilost fyzické osoby činné při škole v přírodě a zotavovací akci nepodléhá ve smyslu posuzovaného zdravotního stavu tak častým změnám, které by ve svém důsledku vedly k ohrožení veřejného zdraví, jako je tomu u dětí. Varianta prodloužení doby platnosti uvedeného posudku o více let nebo vydání takového posudku bez časového omezení by již představovala ohrožení chráněných zájmů, a to ve smyslu zajištění ochrany zdraví dětí zdravotně způsobilou osobou. Více jak dvouletý interval platnosti posudku o zdravotní způsobilost fyzické osoby činné při škole v přírodě a na zotavovací akci již nemusí zohlednit změny zdravotního stavu fyzické osoby, které by mohly vést k ohrožení bezpečného prostředí pro děti, které se účastní školy v přírodě nebo zotavovací akce.

V návrhu novely ust. § 11 odst. 1 písm. a) se rozšiřuje výčet zdravotnických profesí pro výkon funkce zdravotníka na zotavovací akci pro děti a škole v přírodě. Znovu tedy nejde o zvýšení finanční zátěže.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta znamená zachování platné právní úpravy a nerozšíření výčtu zdravotnických profesí stanovených zákonem pro výkon funkce zdravotníka na zotavovací akci pro děti a škole v přírodě.

Varianta 2 – navržené řešení

Tato varianta rozšiřuje výčet zdravotnických profesí stanovených zákonem pro výkon funkce zdravotníka na zotavovací akci pro děti a škole v přírodě, a to o profese „lékař“, „zubní lékař“, „zdravotnický záchranář“ a „zdravotnický asistent“. Tato úprava zjednoduší pořádajícím osobám a vysílajícím školám zajištění odpovídající péče o děti na zotavovacích akcích a školách v přírodě o profese odpovídající úkolům zdravotníka, jak je stanoví zákon.

Varianta 3 – rozšíření navrženého výčtu

V případě rozšíření výčtu profesí stanovených zákonem pro výkon funkce zdravotníka na zotavovací akci a škole v přírodě o další profese by již vedlo k ohrožení veřejného zdraví v důsledku nedostatečné zdravotní péče o účastníky akcí.

V oblasti činností epidemiologicky závažných se zákon uvádí do souladu se správním řádem a zákony o zdravotních službách a o specifických zdravotních službách. Dále se zužuje výčet činností, na které zákonná úprava dopadá. Stávající znění zahrnuje jako činnosti epidemiologicky závažné všechny činnosti, ve kterých se používají k péči o tělo jakékoliv speciální přístroje; příkladmo jsou uvedena solária a myostimulátory. V uvedené souvislosti se pak upravuje okruh povinných osob, které jsou povinny zajistit v souvislosti se svou

činností lékárníčku první pomoci a vypracovat provozní řád, a to tak, že dosavadní široký výčet služeb, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo, se nahrazuje pouze činností jedinou, a to činností, při níž je porušována integrita kůže. V tomto případě jde zcela jednoznačně o činnost epidemiologicky závažnou a ze zdravotního pohledu rizikovou, při níž je nutno stanovit podmínky provozu tak, aby byla zajištěna ochrana zdraví spotřebitelů. Návrhem se tedy nezvyšuje finanční zátěž, nýbrž snižuje, když zákon nadále dopadá pouze na solária, jejichž provozem může docházet k ohrožení zdraví spotřebitelů především ze zdrojů neionizujícího záření. Nulové řešení znamená ponechat stávající věcně neohraničený výčet, zahrnující provozy a zařízení, které de facto činností epidemiologicky závažnou nejsou (veškerá zařízení, ve kterých se používají k péči o tělo jakékoliv speciální přístroje) a dodržování stanovených podmínek jejich provozu se proto jeví jako nadbytečné a neodůvodnitelné. V navržené variantě jsou tak zahrnuty jen provozy, které jsou spojeny s rizikem možného poškození zdraví.

V oblasti ochrany zdraví před škodlivými účinky hluku a vibrací se zákon uvádí do souladu se správním řádem. Z prováděcího nařízení vlády č. 272/2011 Sb. se do textu zákona vkládá úprava, kterou se stanoví okruh věcí, na které se zákon nevztahuje (§ 30 odst. 2). Navrhuje se vyloučit z působnosti zákona hluk působený hlasovými projevy osob, pokud nejsou součástí veřejné produkce hudby, hluk působený hlasovými projevy zvířat, hluk a vibrace působené přelivem povrchové vody přes vodní dílo sloužící k nakládání s vodami a hluk a vibrace působené v přímé souvislosti s činností související se záchranou lidského života, zdraví nebo majetku, řešením mimořádné události, přípravou jejího řešení nebo prováděním bezpečnostní akce nebo mimořádné vojenské akce. Nejde tak o úpravu novou, ale stávající, která se pouze přesouvá do právního předpisu vyšší právní síly. Hluk působený hlasovými projevy osob a zvířat byl již v minulosti též vyloučen nařízením vlády č. 502/2000 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, a v současné době je zařazen po tzv. susedský hluk. Nenavrhují se proto varianty řešení.

Z důvodu odstranění Veřejným ochráncem práv uváděné diskriminace osob provozujících služby a pořadajících veřejné produkce hudby, které podle platného právního stavu nemohou žádat o časově omezenou výjimku ze stanovených limitů hluku, a to s ohledem na systematiku § 30 až 32 zákona, se zákonná úprava povinností osob provozujících služby přesouvá z § 32 do § 30. Jinak se na rozsahu povinností těchto osob nic nemění. V důsledku systematického řazení pak i pro tyto osoby z § 31 plyne oprávnění žádat z podmínek tam upravených o časově omezenou výjimku. Z toho důvodu se ani pro tuto změnu platného právního stavu nenavrhují varianty.

Dále se návrhem zužuje okruh povinných subjektů, když se nadále za povinnou osobu v oblasti hluku a vibrací (§ 30) nepovažuje fyzická osoba nepodnikající s jedinou výjimkou, a to pro případ, že je pořadatelem veřejné produkce hudby, jak je uvedeno níže. Hluk a vibrace působené činností nepodnikajících fyzických osob spadají do oblasti veřejného pořádku a susedského hluku regulovaného obcemi, občanským zákoníkem a přestupkovým zákonem, a to ať jde o hlasové projevy osob či důsledek používání strojů a zařízení k nepodnikatelským účelům. Je nadbytečné a problematické, aby orgán ochrany veřejného zdraví reguloval hluk v životním prostředí ve všech jeho podobách (ze všech zdrojů hluku) a podřizoval jej státnímu zdravotnímu dozoru i v případě, pokud se bude jednat o susedský hluk nebo hluk z hlasových projevů osob. Problematičnost dozoru vyplývá z faktu, že orgán ochrany veřejného zdraví není k měření hluku a vibrací vybaven. Jak plyne z § 86, jsou k tomuto účely zřízeny zdravotní ústavy. Jejich přizvání k měření hluku či vibrací je zdlouhavé a výkon dozoru nad nahodilým hlukem působeným nepodnikající fyzickou osobou je v zásadě nemožný. K tomu přistupuje fakt, že obydlí je Listinou základních práv a svobod chráněno před zásahy orgánu veřejné správy. Orgány ochrany veřejného zdraví tak přes zákonem

deklarovanou regulaci hluku působeného nepodnikajícími fyzickými osobami, k jejímu faktickému výkonu nepřístupovaly. Z tohoto hlediska pak předmětné zúžení povinných subjektů na úseku ochrany před hlukem a vibracemi nepřináší nové náklady ani obcím, ani policii, neboť to byly především její složky, které v současné době rušení veřejného pořádku v obcích řešily. Okruh povinných subjektů se zužuje, stávajícím povinným subjektům nevznikají nové povinnosti, proto se varianty řešení nenavrhují.

Pokud jde o pořádání veřejné produkce hudby, povinnou osobou je v tomto případě jak právnická nebo podnikající fyzická osoba, tak i nepodnikající fyzická osoba, ať už jako pořadatel nebo osoba, která k účelu pořádání veřejné produkce hudby poskytla stavbu, pozemek nebo zařízení. V souvislosti s veřejnými produkcemi hudby se do zákona zavádí pojem „ojedinělá nebo krátkodobá expozice hluku“, kterou se podle návrhu rozumí expozice omezená k místu a času konání veřejné produkce hudby, s přihlédnutím zejména v četnosti nebo době trvání. Tento institut byl již v minulosti zaveden v nařízení vlády č. 502/2000 Sb. Ani zde tedy nejde o úpravu zcela novou. Povinnosti osob pořádajících veřejné produkce hudby se však návrhem zužují, tedy nevznikají povinnosti nové, ale stávající povinnosti se omezují. Podle platného právního stavu pořadatel odpovídal za hluk z veškerých veřejných produkcí hudby. Podle návrhu pořadatel neponese odpovědnost, bude-li jím pořádaná veřejná produkce hudby podřaditelná pod pojem „ojedinělá nebo krátkodobá expozice hluku“. Návrh tak nepřináší nové povinnosti, ani zvýšenou finanční zátěž. Proto se varianty nenavrhují. Nezavedení institutu ojedinělé nebo krátkodobé expozice hluku pro veřejnou produkci hudby by státní zdravotní dozor stále zavazoval k dozoru zdrojů, které jsou řazeny do oblasti obecných obtěžujících a rušivých účinků hluku a které nemají přímý dopad na zdraví osob. Mohou vést pouze k dočasnému zhoršení kvality života exponovaných osob.

Ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích a drahách se navrhuje stanovit, aby se splnění povinnosti ochrany před hlukem z provozu v chráněném venkovním prostoru staveb považovalo za splnění povinnosti i v chráněném vnitřním prostoru staveb. Nejedná se o nový přístup, neboť uvedenou úpravu již obsahovalo nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Návrh vychází z toho, že pokud stavba odpovídá technickým požadavkům stanoveným právními předpisy, pak shora uvedené pravidlo se potvrzuje. Pokud je stavba provedena v rozporu s právními předpisy, pak není namístě, aby za překročení limitu hluku či vibrací v ní odpovídal správce či vlastník pozemní komunikace nebo dráhy. Ponechání stávajícího znění by znamenalo, že správce či vlastník pozemní komunikace nebo dráhy je prakticky zodpovědný za technický stav chráněného objektu, protože je-li tento ve špatném technickém stavu, tak správce či vlastník pozemní komunikace nebo dráhy musí zajistit, aby hygienické limity pro chráněný vnitřní prostor stavby nebyly překračovány i pokud k jejich překračování v chráněném venkovním prostoru stavby nedochází.

Navrhuje se upravit definice pojmů „chráněný venkovní prostor staveb“ a „chráněný vnitřní prostor staveb“, jejíž cílem je poskytovat ochranu před hlukem tam, kde je pro to důvod, tzn. v obytných částech staveb pro bydlení, výchovu a vzdělávání a zdravotní a sociální účely. Expozice hluku se navrhuje posuzovat před částmi fasády objektu (stavby), které jsou významné z hlediska pronikání hluku do chráněných vnitřních prostor umístěných za touto fasádou. Ponechání stávajícího vymezení chráněného venkovního prostoru staveb by znamenalo, že měření hluku bude nutné nadále provádět i před částí domu, kde za fasádou nejsou umístěny chráněné vnitřní prostory, tj. i tam, kde se škodlivý účinek hluku na zdraví osob nemůže projevit (chodby, koupelny a obdobné prostory). Přínosem navržené změny je

to, že za chráněný venkovní prostor stavby se bude považovat jen ta část fasády, za kterou jsou umístěny chráněné vnitřní prostory staveb.

Navrhuje se stanovit náležitosti žádosti o povolení zdroje hluku, který překračuje hygienické limity. Dosud tyto náležitosti nebyly jednoznačně stanoveny zákonem. Vzhledem k tomu, že jde o žádost ve smyslu správního řádu, musí obsahovat i náležitosti tam upravené. Žádost o povolení musí nově obsahovat i hodnocení zdravotních rizik z hlediska vlivu překročení hygienického limitu hluku na zdraví exponovaných osob, které je základní podklad pro posouzení celkové situace v hlukově zatíženém území. Ponechání stávajícího znění by znamenalo stávající komplikace a nejednotnost v rozhodovací praxi orgánů ochrany veřejného zdraví, resp. rozdílné požadavky na předložené podklady pro rozhodnutí o žádosti. Hodnocení zdravotních rizik vychází z doporučených metodik Světové zdravotnické organizace, tj. uznávaných evropských metodik. Toto hodnocení může provést jen osoba autorizovaná podle § 83a zákona.

Dále se navrhuje pro stacionární zdroje hluku na letištích též možnost získat povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku. Ponechání stávajícího znění by znamenalo stávající roztržičnost v kategorizaci zdrojů hluku a zejména nemožnost provozovatelů požádat o povolení zdroje hluku, který překračuje hygienické limity. Stávající úprava je v tomto směru diskriminační.

Na úseku zpracování strategických hlukových map (§ 80 odst. 1 písm. q) až t), § 81 až 81c) se zohledňují zkušenosti z 1. kola strategického hlukového mapování uzavřeného předáním zprávy Evropské komisi. Doplnění vychází ze skutečnosti, že Komise (EC) může v souladu s čl. 13 odst.2 vypracovat pokyny poskytující další vodítka pro akční plány (viz in „Electronic Noise Data Reporting Mechanism,, A handbook for delivery of data in accordance with Directive 2002/49/EC“, EEA Technical report No.9/2012. Opatrní nezbytná k provádění směrnice je třeba přizpůsobit tak, aby byla v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích prací svěřených komisí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravy doplňující transpozici Directive 2002/49/EC, není zpracována jiná varianta.

Transpozice směrnice Evropské unie o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (č. 2002/49/ES) si vyžádala rozšíření výčtu úřadů vykonávajících státní správu podle zákona o ochraně veřejného zdraví o ministerstva dopravy, pro místní rozvoj a životního prostředí a krajské úřady, které plní podle zákona o ochraně veřejného zdraví úkoly na úseku hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravy doplňující transpozici Directive 2002/49/EC, není zpracována jiná varianta

V oblasti neionizujícího záření se navrhané úpravy týkají legislativně technických úprav textu, souvisejících se sjednocením terminologie a upřesňuje se, že měření nebo výpočet se uplatňuje pouze u výkonných „stacionárních“ zdrojů záření.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta nebude i nadále upřesňovat, že nemůže jít o všechny zdroje neionizujícího záření, jako jsou například ruční radiostanice či mobilní telefony, u nichž je nezbytné požadovat měření nebo výpočet před jejich spuštěním do provozu.

Varianta 2 – navržené řešení

Navržené řešení směřuje výhradně ke shodě v terminologii a k upřesnění, že pouze u stacionárních zdrojů záření je potřebné měření nebo výpočet, neboť jde o umístování a

provoz rádiových a televizních vysílačů a základnových stanic pro mobilní telefony. Tím se vyloučí pochybnost, že se měření nebo výpočet týká také malých mobilních zařízení, jako jsou ruční radiostanice či mobilní telefony, u nichž lze jen obtížně určit místo a dobu provozu s předstihem a navíc mobilní telefony nesplňující expoziční limity se na území EU neprodávají.

V oblasti ochrany zdraví při práci se zákon uvádí do souladu se správním řádem a dále pracovní právními předpisy, a to v té části, kde se navrhuje zrušit povinnost kategorizovat práce vykonávané osobami, které nejsou zaměstnavateli, ale samy nebo se svými rodinnými příslušníky pracují. Se zrušením uvedené povinnosti souvisí i zrušení evidence rizikových prací. Ochrana zdraví těchto osob tak bude nadále řešena v režimu § 12 zákona č. 309/2006 Sb., tj. za přiměřeného použití vybraných ustanovení zákoníku práce na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Uvedené opatření snižuje finanční zátěž uvedeného okruhu osob. Dále se navrhuje pouze upřesnit, že součástí žádosti o zařazení práce do kategorie třetí nebo čtvrté musí být protokoly o měření nebo vyšetření rizikového faktoru pracovních podmínek, což pokud jde o oznámení zařazení práce ze strany zaměstnavatele orgánu ochrany veřejného zdraví platí i pro kategorii druhou. Nejde tedy o povinnost novou, ale upřesnění zákonné úpravy tak, aby nevzbuzovala pochybnosti. Tedy výraz „údaje rozhodné pro zařazení práce“ se specifikuje tak, že se těmito rozhodnými údaji rozumí protokoly z měření nebo vyšetření rizikových faktorů pracovních podmínek. Sám pojem rizikový faktor je vymezen zákonem č. 309/2006 Sb. Uvedené upřesnění navazuje na § 38, který ukládá pro hodnocení rizika a související zařazení práce do kategorie provést měření a vyšetření rizikového faktoru odborně způsobilou osobou.

S úpravou ochrany zdraví při práci souvisí i zákonná úprava nakládání s chemickými látkami a chemickými směsmi, která se navrhuje sladit se správním řádem, živnostenským zákonem, s terminologií nařízení Evropské unie v oblasti chemických látek a směsí a pracovní právními předpisy. S ohledem na povahu těchto změn se varianty nenavrhují.

Pokud jde o navržené změny v zákonné úpravě kategorizace prací, navrhuje se doplnění žádosti zaměstnavatele o zařazení práce do kategorie (§ 37), a to v souvislosti s údajem o výsledku hodnocení expozice zaměstnanců vykonávajících danou práci jednotlivým rozhodujícím faktorům pracovních podmínek v charakteristické směně, o údaj „o době trvání této expozice“. Tento údaj odlišuje, zda daná práce odpovídá kategorii, do níž zaměstnavatel žádá práci zařadit, přičemž žádost se podává jen k zařazení práce do kategorie třetí nebo čtvrté (rizikové); o zařazení do kategorie druhé (nerizikové) rozhoduje zaměstnavatel sám. Charakteristika jednotlivých kategorií prací je upravena ve vyhlášce č. 432/2003 Sb. Pro práci třetí kategorie je typické, že jde o práce, při nichž jsou překračovány hygienické limity rizikových faktorů, přičemž expozice osob, které tuto práci vykonávají, není spolehlivě snížena technickými opatřeními pod úroveň těchto limitů, a pro zajištění ochrany zdraví osob je proto nezbytné využívat ochranná opatření. Práce kategorie čtvrté je charakterizována jako práce, při níž je vysoké riziko ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani při používání dostupných a použitelných ochranných opatření. Bez údaje o době trvání expozice není možné odlišit, zda jde o práci kategorie třetí nebo čtvrté, když toto odlišení se děje na základě přepočtu naměřených hodnot rizikových faktorů pracovních podmínek a skutečné doby expozice, na osmihodinovou směnu. Rozhodující orgán je přitom vázán zásadou materiální pravdy, která patří k základním zásadám řízení ve veřejné správě, tj. rozhodnutí musí vycházet ze skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta ponechává stávající stav, kdy údaj „o době trvání této expozice“, není taxativně uveden jako součást žádosti zaměstnavatele. Orgán ochrany veřejného zdraví, který má o

žádosti zaměstnavatele rozhodnout pak buď nalezne tento údaj v protokolu odborně způsobilé osoby, která provedla měření rizikového faktoru, nebo jej musí k rozhodnutí o žádosti od zaměstnavatele dodatečně zjistit, aby o věci mohl za shora uvedených podmínek rozhodnout. Tím se prodlužuje doba řízení o žádosti. Přitom údaj o zařazení práce do kategorie a souvisejících rizicích, jakož i ochranných opatření, patří k základním údajům, se kterými je zaměstnavatel povinen seznámit zaměstnance v rámci ochrany jejich zdraví podle § 103 zákoníku práce.

Varianta 2 – navržené řešení

Touto variantou se navrhuje doplnit odborně oprávněný požadavek, aby součástí návrhu na zařazení práce do kategorie třetí nebo čtvrté byl vždy údaj o době trvání expozice a rovněž kopie protokolů měření nebo vyšetření rizikových faktorů. Obdobné se týká práce kategorie druhé, kterou zaměstnavatel zařazuje sám, a kde se text platné zákonné úpravy („údaje rozhodné pro toto zařazení“) navrhuje upřesnit, že těmito údaji se rozumí ve vazbě na shora cit. § 38, protokoly z měření nebo vyšetření rizikových faktorů pracovních podmínek. I když nelze vyloučit, že i po přijetí navrhované změny se budou vyskytovat případy, kdy zaměstnavatel tyto údaje nedodá a bude nutné řízení přerušit, nicméně se očekává, že jejich počet se významně sníží. S přihlédnutím k tomu, že shora uváděné údaje jsou zásadní pro řízení o zařazení práce do třetí nebo čtvrté kategorie a není možný jiný způsob, než jejich předložení jako povinných součástí žádosti, nebo jejich dodatečné předložení na výzvu orgánu ochrany veřejného zdraví, po zvážení lze konstatovat, že zakotvení uvedeného jako povinnosti přinese pozitivum v tom, že rozhodování ve věci bude kratší a odpadne i nadbytečná administrativní zátěž spojená s korespondencí v této věci.

V oblasti biologických expozičních testů (§ 39) se navrhuje, aby zaměstnavatel sděloval výsledky těchto testů orgánu ochrany veřejného zdraví, a to včetně členění podle pracovišť. Podle platné úpravy má zaměstnavatel tuto povinnost jen vůči svým zaměstnancům (§ 39 odst. 2 písm. b)). Biologický expoziční test je jedním z nejspolehlivějších prostředků hodnocení expozice skupin osob nebo jednotlivých osob chemickým látkám na základě stanovení vhodných ukazatelů ve vzorcích biologického materiálu, odebraného exponovaným osobám ve vhodnou dobu. Výsledky biologických expozičních testů se v ust. § 39 odst. 2 větě poslední rozumí údaj o překročení limitních hodnot metabolitů chemických látek a směsí na pracovišti. Tyto testy jsou prováděny a hodnoceny poskytovatelem pracovnělékařských služeb v rámci metod hodnocení zdravotních rizik u chemických látek a směsí. Základní úprava je provedena vyhláškou č. 432/2003 Sb. Pro případ překročení biologických expozičních testů je zaměstnavatel podle platného znění zákona povinen zjistit příčinu tohoto překročení a zabezpečit její odstranění.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta bude i nadále zachovávat stav, kdy ačkoliv bude zaměstnavateli známo, že biologické expoziční testy překročily povolené hodnoty, nebude se o této skutečnosti dozvídat orgán ochrany veřejného zdraví, který má zákonem svěřenu kontrolu plnění shora uvedených povinností zaměstnavatele. Ponecháním stávajícího stavu budou i nadále orgány ochrany veřejného zdraví zjišťovat taková překročení jen v rámci plánovaných kontrolních šetření, a to za podmínky, že jim zaměstnavatel příslušnou dokumentaci předloží. Přitom k jejich úkolům patří nejen kontrola ochranných opatření přijatých zaměstnavatelem, ale i oprávnění nařídit přijetí ochranných opatření, pokud tak zaměstnavatel neučinil, nebo opatření přijatá zaměstnavatelem změnit, nejsou-li účinná.

Varianta 2 – navržené řešení

Výsledky biologických expozičních testů bude znát i příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Absence povinnosti zaměstnavatele sdělovat výsledky biologických expozičních testů příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví v současnosti neumožňuje vůbec zjistit a následně bezprostředně zahájit kontrolní šetření ke zjištění důvodu překročení biologických expozičních testů z hlediska možného dopadu na zdraví konkrétních zaměstnanců, ani korekci nebo uložení přijetí účinných opatření k ochraně jejich zdraví. Kontrolním šetřením, a to i ve spolupráci s příslušným poskytovatelem pracovnílékařských služeb, se totiž zjišťuje, zda u konkrétního zaměstnance mohlo dojít ke zvýšení uvedených testů vlivem nepoužíváním osobního ochranného pracovního prostředku, kontaminací nebo v mezidobí došlo ke změně pracovních podmínek, například změnou technologie, která významně ovlivňuje stav pracovního prostředí. S ohledem na to, že výskyt chemických látek a směsí, u nichž se biologické expoziční testy převážně používají, se může na různých pracovištích lišit podle toho jaký je proces s jejich nakládáním a jak jsou tato pracoviště vybavena opatřeními kolektivní ochrany, navrhuje se, aby byl udáván údaj, o jaké konkrétní pracoviště se jedná. Navrhovaná právní úprava bude pro zaměstnavatele přínosná, neboť včasný zásah orgánu ochrany veřejného zdraví mu pomůže problém s překročením biologických expozičních testů řešit operativně a v co nejkratší době.

Se shora uvedeným souvisí návrh, aby orgán ochrany veřejného zdraví měl oprávnění nařídít sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek (například biologickými expozičními testy) nejen v případech výkonu rizikových prací, jak plyne z platné zákonné úpravy, ale i u prací nerizikových, tj. prací zařazených do kategorie druhé. Tento návrh se opírá o odborná zjištění o synergickém působení rizikových faktorů pracovních podmínek, které ač samy jednotlivě nepřekračují stanovené přípustné limity, představuje vyšší riziko vlivu na zdraví, které je nutné monitorovat.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta bude i nadále zachovávat možnost nařídít sledování zátěže organismu rizikovými faktory, např. provést odběry biologického materiálu pro biologické expoziční testy, jen u zaměstnanců, kteří vykonávají rizikové práce, ačkoliv je odborně prokazatelné, že expozice synergickému působení přítomných rizikových faktorů pracovních podmínek představuje namnoze vyšší riziko vlivu na zdraví zaměstnanců vystavených jejich působení. Dosavadní absence sledování zátěže organismu u práce kategorie druhé (nerizikové), byť je z odborného hlediska důležitá, může navíc navozovat u zaměstnavatele nesprávnou domněnku, že taková práce není nijak škodlivá.

Varianta 2 – navržené řešení

Proto se navrhuje, aby sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek, zejména cestou biologických expozičních testů, bylo možno nařídít nejen u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce jako doposud, ale i u těch, kteří vykonávají práci kategorie druhé (nerizikové). Byť je práce kategorie druhé vyhláškou č. 432/2003 Sb. charakterizována jako práce, při níž podle současné úrovně poznání lze očekávat její nepříznivý vliv na zdraví jen výjimečně, zejména u vnímavých jedinců, tedy práce, při níž nejsou překračovány hygienické limity rizikových faktorů, návrh se opírá o shora zmíněná odborná posouzení, že je nutné brát v úvahu, že expozice synergickému působení přítomných rizikových faktorů pracovních podmínek, ač tyto samy o sobě nepřekračují přípustné hygienické limity, představuje vyšší riziko vlivu na zdraví, které je nutné monitorovat. Oprávněnost uložení takové povinnosti ze strany orgánu ochrany veřejného zdraví bude k námitce zaměstnavatele zkoumána ve standardním správním řízení nadřízeným úřadem.

V oblasti předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění (§ 45 až 75b) včetně prevence infekcí spojených se zdravotní péčí (§ 15 až 18) se navrhuje sladění zákona se zákonem o zdravotních službách (zák. č. 372/2011 Sb.) a dále zákonem o sociálních službách, přičemž pokud jde o posledně jmenovaný zákon, v souladu s jeho přechodným ustanovením se pojem „ústav sociální péče“, používaný dosud zákonem o ochraně veřejného zdraví nahrazuje výčtem zařízení sociálních služeb uvedených v § 34 odst. 1 písm. c) až f) zákona o sociálních službách, kterými jsou týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Dále se zákon v oblasti speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace terminologicky sladuje s nařízeními EU v oblasti chemických látek.

Návrhem se provádí transpozice Mezinárodního zdravotního řádu do zákona, a to jak v oblasti ochrany před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí, tak v oblasti očkování proti žluté zimnici. Úprava ochrany veřejného zdraví před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí se týká postupu správních úřadů, proto se varianty nenavrhují. Varianty řešení tak jsou zpracovány pro novou úpravu postupu při očkování proti žluté zimnici, která dosud v zákoně obsažena nebyla. Návrh je implementací přílohy č. 7 k Mezinárodním zdravotnickým předpisům, vydaným Světovou zdravotnickou organizací. Ve variantách jde o odbornou způsobilost lékaře provádějícího očkování. Dokumentaci ve věci povede Ministerstvo zdravotnictví v rámci kapacit, které má.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta znamená neimplementování dokumentu Světové zdravotnické organizace (SZO), přílohy č.7 k Mezinárodním zdravotnickým předpisům, pokud jde o očkování proti žluté zimnici. Členské státy SZO jsou povinny implementovat celý dokument včetně jeho příloh.

Varianta 2 – navržené řešení

Tato varianta stanoví v souladu s Mezinárodními zdravotnickými předpisy v návrhu konkrétní specializovanou způsobilost lékařů, kteří mohou očkování proti žluté zimnici provádět, povinnost Ministerstva zdravotnictví vést jejich evidenci a dále zmocnění pro vydání prováděcího právního předpisu, kterým bude jednotně stanoven vzor očkovacího průkazu, kam bude údaj o provedeném očkování zaznamenán. Navrhuje se, aby očkování proti žluté zimnici prováděli lékaři se specializovanou způsobilostí v oborech hygiena a epidemiologie, epidemiologie nebo infekční lékařství, kteří mohou očkování proti žluté zimnici z pohledu odborné erudice provádět a je zohledněna jejich přiměřená dostupnost v případě potřeby očkování.

Varianta 3

Lze zvažovat variantu, že by očkování prováděli všichni praktičtí lékaři. Tato varianta by výrazně zjednodušila dostupnost očkování, při cestách do zemí, kde je toto očkování povinné, ale nezaručila by odbornou erudici očkujících lékařů, pokud jde o znalosti cestovní medicíny, vycházející z materiálů Světové zdravotnické organizace.

Dále se v oblasti předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění navrhuje stanovit poskytovatelům zdravotních služeb, na jejichž pracovištích se provádí laboratorní vyšetřování biologického materiálu, povinnost zasílat izolovaná patogenní agens do příslušné národní referenční laboratoře.

Varianta 1 – nulové řešení

Ponecháním stávající platné právní úpravy by nebylo možné zohlednit požadavky Světové zdravotnické organizace a nebylo by zajištěno povinné vyšetřování izolovaných patogenních agens v národních referenčních laboratořích v souladu se současnými vědeckými poznatky a

požadavky ECDC (Evropského střediska pro kontrolu nemocí) do TESSy (The European Surveillance System).

Varianta – navržené řešení

Tato varianta zajistí vyšetřování biologického materiálu na molekulární úrovni, popřípadě sekvenaci agens, které provádějí jen příslušné národní referenční laboratoře. Další dourčení patogenních agens je potřebné z hlediska současných vědeckých požadavků moderních analytických metod práce v oboru epidemiologie a dále je nezbytné k předávání dat v předepsaném formátu do nadnárodní sítě ECDC(Evropského střediska pro kontrolu nemocí) do TESSy (The European Surveillance System), což umožňuje porovnatelnost dat z ČR s daty ostatních členských států Evropské unie, tak jak je požadováno. V praxi se již takto vesměs postupuje, chybí však ze zákona vyplývající povinnost pro poskytovatele zdravotních služeb, provádějící laboratorní vyšetřování biologického materiálu zasílat izoláty do uvedených laboratoří.

Podpora zdraví je v návrhu zákona nově rozvinuta. V platném znění zákona je podpora zdraví zahrnuta pod pojem ochrana veřejného zdraví a úkolům na tomto úseku se nevěnuje dostatečná pozornost. Úkoly na tomto úseku se stanoví pro orgány ochrany veřejného zdraví a kraje.

Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta znamená ponechat stávající nevyhovující stav v oblasti podpory zdraví a prevence nemocí a zdravotních rizik, podobně jako v oblasti hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva a jeho vývoje včetně stanovování priorit k řešení problémů a zlepšování zdraví a zdravotního stavu populace v České republice.

Varianta 2 – navržené řešení

Navrhuje se svěřit Ministerstvu zdravotnictví řízení a kontrolu výkonu státní správy nejen v ochraně, ale také i v podpoře veřejného zdraví, a to za tvorbu a uskutečňování národní politiky nejen v oblasti ochrany, ale i podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí. Současně Ministerstvo zdravotnictví bude nově řídit a kontrolovat její plnění a jednou za pět let bude provádět hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva a jeho vývoje a následně na základě tohoto vyhodnocení stanoví priority k řešení problémů a ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva.

Na úrovni krajů se navrhuje stanovit nově povinnost zajišťovat minimálně jednou za 5 let hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva z hlediska všech aspektů ovlivňujících zdravotní stav obyvatelstva; krajské hygienické stanice, jimž bude také náležet spolupracovat se správními úřady a s orgány samosprávy při rozvoji a realizaci opatření vedoucích ke zlepšování zdravotního stavu a kvality života obyvatelstva příslušného regionu.

A) Varianta 1 – nulové řešení

Tato varianta znamená ponechat stávající stav, kdy krajským hygienickým stanicím náleží kontrolovat a řídit programy ochrany a podpory veřejného zdraví, přičemž kraje a obce v této oblasti nyní žádné povinnosti nemají.

Varianta 2 –navržené řešení

Tato varianta nově stanovuje, že krajské hygienické stanice budou u programů ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik zajišťovat jejich vyhodnocování. Kraje se budou ve spolupráci s obcemi podílet na přípravě programů podpory

veřejného zdraví, současně budou spolupracovat při jejich realizaci a poskytovat jim podporu. Stávající úroveň zdravotního stavu obyvatel České republiky se sice v posledních desetiletích stále zlepšuje, nicméně stále významně zaostává za nejlepšími státy v EU. Nejenže to vede ke stále zvyšujícímu se výskytu mnohých, zejména chronických neinfekčních nemocí, ale prakticky se neprodlužuje život prožitý ve zdraví, naopak se výrazně prodlužuje období, které naše populace prožívá v nemoci. To vše vede ke stále se zvyšujícím ekonomickým nákladům, a to nejen ve zdravotnictví, ale i v celé společnosti. Ponechání stávající platné právní úpravy v zákoně nepřispěje ke zlepšení tohoto nevyhovujícího stavu. Řešení navržené novelou tohoto zákona významně přispěje k systematické analýze a následnému vyhodnocování zdravotního stavu obyvatelstva v ČR a v jednotlivých krajích s tím, že na základě toho budou přijímána opatření vedoucích ke zlepšování zdravotního stavu a kvality života obyvatelstva příslušných regionů a budou stanovovány priority k řešení problémů a ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. To by mělo vést nejen ke zlepšování zdraví a zdravotního stavu, ale i ke snižování nemocnosti, k prodlužování života prožitého ve zdraví, ale především k významným ekonomickým úsporám a ke snižování nákladů na poskytování zdravotní péče. Nově nastavená spolupráce krajských hygienických stanic, krajů a obcí v oblasti programů podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik povede k jejich zefektivnění a k tomu, že jejich podpora ze strany krajů bude více efektivní.

Zpracování variant A2 a B2 do zákonné normy nebude mít prakticky žádný dopad na státní rozpočet, ani dopad na podnikatelské prostředí, nedojde ani ke zvýšení nároků a nákladů na poskytovatele zdravotních služeb. Nebude mít ani negativní sociální dopady, ani dopady na životní prostředí. Naopak mělo by vést k ekonomickým úsporám a ke snížení nákladů ve zdravotnictví.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Sladění zákona o ochraně veřejného zdraví se správním řádem a kontrolním řádem, vymezení skutkových podstat správních deliktů, jakož i sladění s výše uvedenými zvláštními zákony nepřináší nové náklady. Jejich přínosem je sjednocení terminologie a procesních podmínek řízení a ulehčení aplikace zákona. Pokud jde o ostatní návrhy:

- prodloužení platnosti posudků vydávaných o zdravotní způsobilosti osob činných při zotavovacích akcích a školách v přírodě přinese úsporu osobám pracovně činným při uvedených akcích. Vychází se z toho, že za vydání uvedeného posudku hradí povinná osoba cca 150 Kč,

- zrušením povinnosti škol vysílajících děti na školu v přírodě a osob pořádajících zotavovací akce zajistit v místě konání těchto škol nebo akcí péči praktického lékaře dostupného z místa jejich konání ušetří povinné osoby finanční prostředky vynakládané na dojezd do místa praxe lékaře k domluvě na plnění uvedené povinnosti pořádající osoby a školy,

- zúžením výčtu činností epidemiologicky závažných, když ze všech služeb, ve kterých se používají k péči o tělo speciální přístroje, návrh zachovává jen solária, což má dopad i do okruhu podnikajících osob, které mají povinnost vypracovat provozní řád, který se návrhem zužuje, se snižuje byrokratická náročnost pro povinné osoby. Pokud jde o solária, zavádí se sice povinnost evidence doby provozu, ale není důvod se domnívat, že tato povinnost by přinesla povinné osobě významné náklady,

- omezením povinnosti provozovatele potravinářského podniku mít osvědčení o znalosti hub při sběru volně rostoucích hub a vlastním pěstování jedlých hub, jen jde-li o houby volně rostoucí, se předpokládá úspora, pokud jde o účast na kursu, pokud se ho povinná osoba zúčastnila, i když sám zákon takovou povinnost nestanoví, a dále úspora správního poplatku za vykonání zkoušky ve výši 1.000 Kč,

- návrhem omezení nutnosti měřit hladiny hluku z provozu na pozemních komunikacích a drahách i v chráněném vnitřním prostoru, pokud je splněna povinnost k ochraně před hlukem v chráněném venkovním prostoru, dojde k výrazné úspoře finančních prostředků vlastníků a správců uvedených zdrojů hluku. Měření hladiny hluku v jedné obytné místnosti činí cca 3.000 až 5.000 Kč. Přitom se zpravidla měří v každém patře jedna obytná místnost. Lze tak hovořit o úsporách v řádu desítek tisíců z veřejných rozpočtů státu, krajů a obcí jako vlastníků, správců a provozovatelů takových zdrojů hluku,

- stanovením povinnosti předložit jako náležitost žádosti o povolení k provozu nadlimitního zdroje hluku podle § 31 odst. 1 hodnocení zdravotních rizik z hlediska vlivu překročení hygienického limitu hluku na zdraví exponovaných fyzických osob, vypracované autorizovanou osobou (§ 83e), vzniká nárok na podnikající osoby a veřejné rozpočty, a to státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí, pokud budou žadateli o uvedené povolení i vlastníci pozemních komunikací a drah, cca 15 až 20 000 Kč na jednu žádost,

- zrušení všech povinností uložených zákonem o ochraně veřejného zdraví fyzickým osobám, které podnikají, ale nejsou zaměstnavateli ve smyslu zákoníku práce, a to povinnosti kategorizovat práce a evidenční povinnosti v případě výkonu rizikové práce přinese podle povahy hodnoceného rizika úspory v částkách až 10.000 Kč v případě provádění nejsložitějších měřicích úkonů, kterými je měření lokální svalové zátěže. Pokud jde o zrušení evidenční povinnosti o práci v riziku, jde o snížení byrokratické zátěže, obtížně vyčíslitelné,

- zrušení oprávnění krajských hygienických stanic stanovit rozhodnutím minimální náplň a termíny vstupních, periodických a výstupních lékařských preventivních prohlídek znamená, že se zaměstnanci krajských hygienických stanic budou ve větší míře věnovat státnímu zdravotnímu dozoru nad dodržováním povinností zaměstnavatelů a tzv. samozaměstnavatelů podle zákona o ochraně veřejného zdraví, zákoníku práce a zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jak je uvedeno shora. Nejde tak o zásadní úsporu, která by ovlivňovala počty zaměstnanců, event. náklady na činnost orgánů ochrany veřejného zdraví prvního stupně,

- doplnění povinnosti správních úřadů a krajů v oblasti zpracování strategických hlukových map zohledňuje dosavadní zkušenosti praxe a ukládá předat jen podklady, které v návrhu uvedené úřady a kraje mají a předkladateli je již předávaly v 1. kole strategického mapování,

- úkoly v oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění budou plnit orgány ochrany veřejného zdraví stávajícími zaměstnanci v rámci schváleného rozpočtu,

- zřízení krajských epidemiologických komisí a Ústřední epidemiologické komise je rovněž jen zakotvením stávajícího faktického stavu, stejně jako příprava pandemických plánů,

- pokud jde o náklady kontrolovaných osob v souvislosti s návrhem na zřízení oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví v odůvodněném případě vyzvat kontrolovanou osobu, aby se dostavila do sídla úřadu a předložila doklady potřebné pro výkon dozoru, především zvláštní

zákony a nařízení Evropské unie stanoví povinnost mít dokumentaci související zejména s bezpečností výrobku a tzv. sledovatelností, tj. doložením od koho podnikatel výrobek koupil a komu ho sám dodal. Pokud takovou dokumentaci kontrolované osoby nemají v provozovně, kde je konána kontrola, musí se správní úřad vrátit na místo kontroly, aby dokumentaci převzal, což znamená nové náklady kontroly. Navrhuje se, aby v takovém případě nesla náklady kontrolovaná osoba. V této souvislosti lze poukázat na čl. 28 nařízení EU o úřední kontrole (č. 882/2004), které stanoví, že náklady dodatečné kontroly hradí kontrolovaná osoba. V tomto smyslu náklady povinné osoby na dostavení se do správního úřadu odpovídají nákladům dodatečné kontroly, které stanoví např. vyhláška k provedení zákona o potravinách v uvedené souvislosti ve výši 500,- Kč. S ohledem na velikost správního obvodu krajských hygienických stanic uvedená částka by takové náklady kontrolované osoby pokryla. Návrhem se ale současně šetří pracovní čas kontrolního zaměstnance, který by měl být věnován pracovním povinnostem namísto dojíždění do místa kontroly pro dokumentaci kontrolované osoby,

- nově se zdůrazňují úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti podpory zdraví. Nejedná se o nový úkol, který by vyžadoval nárůst počtu zaměstnanců či nárůst finančních prostředků ze státního rozpočtu, a to na obou stupních orgánů ochrany veřejného zdraví. Pro potřebu objektivizace výsledků v oblasti prevence v podpoře veřejného zdraví a tvorby prognóz a stanovení priorit k řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a k dalšímu postupu v oblasti podpory veřejného zdraví se stanoví povinnost jednou za 5 let provést zhodnocení zdravotního stavu obyvatelstva ČR pro Ministerstvo zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví bude úkol zajišťovat především cestou Státního zdravotního ústavu. Ten je zřízen mimo jiné k přípravě podkladů v předmětné oblasti. Zdrojem potřebných dat jsou především databáze Ústavu zdravotnických informací a statistiky, Českého statistického úřadu, krajských hygienických stanic a WHO. Státní zdravotní ústav bude využívat i svých dat, která průběžně sbírá a analyzuje. Veškeré databáze jsou přístupné volně a zdarma. Upřesněné povinnosti na uvedeném úseku veřejné správy tak nebudou vyžadovat nárůst počtu zaměstnanců, ani zvýšené finanční náklady ze státního rozpočtu. U krajských hygienických stanic jde především o podíl na tvorbě, řízení a kontrole programů ochrany a podpory veřejného zdraví, spolupráci na tvorbě regionální zdravotní politiky ochrany a podpory veřejného zdraví a rozvoji opatření vedoucích ke zlepšování zdravotního stavu a hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva ve lhůtě pěti let. Tyto činnosti zajistí i správní úřady prvního stupně stávajícími zaměstnanci především z řad těch, kteří se zabývají zdravotní politikou a podporou zdraví a zaměstnanci oboru epidemiologie,

- v oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění se zužuje hlásící povinnost ve vztahu k infekcím spojeným se zdravotní péčí, pokud tedy dojde k částečnému rozšíření hlásící povinnosti u infekcí, které budou upraveny prováděcím právním předpisem, jehož návrh je součástí předloženého materiálu, nové náklady poskytovatelům zdravotních služeb nevznikají. Potvrzení určení a charakterizace infekčního onemocnění se týká izolovaných patogenních agens (§ 75a odst. 4) a náklady poskytovatelů zdravotních služeb se budou týkat jen přepravy; pokud jde o v návrhu uvedenou národní referenční laboratoř, je zřízena ve Státním zdravotním ústavu a náklady na uvedenou činnost budou pokryty příspěvkem, který pro tyto účely nevyžaduje navýšení,

- náklady krajů na plnění úkolu podílet se na přípravě programů podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik v souladu s národní zdravotní politikou ochrany a podpory veřejného zdraví a spolupracovat při jejich realizaci, jakož i úkolu spolupracovat při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva kraje a jeho vývoje, a to jednou za pět let, budou velmi nízké. Oproti stávajícímu stavu nedojde prakticky k žádnému

navýšení, a to především proto, že tyto povinnosti kraje dokáží zajistit vlastními zaměstnanci – odborníky, kteří již nyní pracují na krajích a mnohé kraje tyto aktivity již dlouhá léta vykonávají.

- náklady na získání odborné způsobilosti pro výkon zdravotnického povolání zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví v rozsahu návrhu zákona vychází ze šetření, z něhož vyplývá, že většina odborných zaměstnanců již předmětné vzdělání má. Naplnění uvedené povinnosti tak bylo vyčísleno takto:

	počet pracovníků	náklady na KHS	
HS hlavního města Prahy	12		300 000 Kč
KHS Středočeského kraje	13		325 000 Kč
KHS Jihočeského kraje	0		0 Kč
KHS Plzeňského kraje	2		50 000 Kč
KHS Karlovarského kraje	2		50 000 Kč
KHS Ústeckého kraje	6		150 000 Kč
KHS Libereckého kraje	1		25 000 Kč
KHS Královéhradeckého kraje	2		50 000 Kč
KHS Pardubického kraje	13		325 000 Kč
KHS Kraje Vysočina	0		0 Kč
KHS Jihomoravského kraje	12		300 000 Kč
KHS Olomouckého kraje	2		50 000 Kč
KHS Zlínského kraje	7		175 000 Kč
KHS Moravskoslezského kraje	26		650 000 Kč
Ministerstvo zdravotnictví	17		425 000 Kč
Ministerstvo obrany	0	0	0 Kč
Ministerstvo vnitra	0	0	0 Kč
CELKEM	98		2 875 000 Kč

Celkové náklady tedy budou činit shora uvedenou částku, která ale může být rozložena až do pěti let. Některé náklady pak mohou být hrazeny i z prostředků evropských fondů, jako tomu bylo v předchozích letech.

Lze tedy shrnout, že právníkům a fyzickým osobám podnikajícím nevznikají nové významné náklady, naopak dochází k úsporám v řádu tisíců a v případě tzv. samozaměstnavatelů v řádu desetitisíců. Nové informační povinnosti v případě oznámení znečištění vody v koupalištích nebo o ukončení výkonu rizikové práce na pracovišti zaměstnavatele jsou administrativní a jejich výše je zanedbatelná. Rozšíření shora uvedených oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví na úseku ochrany zdraví zaměstnanců přispěje k naplnění povinností zaměstnavatele ochránit zdraví zaměstnanců ve smyslu zákoníku práce a nelze je považovat za nové náklady. Nové náklady tak vzniknou jen stanovením povinnosti předložit jako náležitost žádosti o povolení k provozu nadlimitního zdroje hluku podle § 31 odst. 1 hodnocení zdravotních rizik z hlediska vlivu překročení hygienického limitu hluku na zdraví exponovaných fyzických osob, vypracované autorizovanou osobou (§ 83e), a to ve výši cca 15 až 20 000 Kč na jednu žádost.

U fyzických osob návrh přináší úsporu v řádu stokorun s ohledem na prodloužení platnosti lékařského posudku o způsobilosti k činnosti na zotavovací akci nebo škole

v přírodě. Pokud jde o přestupkovou odpovědnost, zůstává stejná, jen jsou specifikovány skutkové podstaty, zahrnuté dosud v hromadném deliktu porušení nebo nesplnění povinnosti k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění podle § 29 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona.

Krajům a obcím nevzniknou nové náklady s souvislostí s hlukovým mapováním, neboť jde pouze o údaje o komunikacích, které již byly předmětem mapování v 1. kole. Návrh dílce § 81c odst. 1, který se týká podílu krajů na přípravě programů podpory veřejného zdraví a spolupráce při jejich realizaci a dále spolupráce krajů při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva, spočívající v projednání materiálů připravených orgány ochrany veřejného zdraví, a stanovení priorit řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva, byl projednán s hejtmany krajů a poté i zástupci krajů. Z plnění těchto úkolů krajům nové náklady nevzniknou, neboť uvedené úkoly lze plnit stávajícími zaměstnanci.

Pokud jde o náklady státního rozpočtu, zužují se některé úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví prvního stupně, jak bylo vyhodnoceno shora. Toto zúžení však nemá podstatný dopad do počtu zaměstnanců a nákladů na činnost orgánů ochrany veřejného zdraví, neboť kapacity je třeba přesunout do výkonu státního zdravotního dozoru a plnění ostatních úkolů stanovených zákonem o ochraně veřejného zdraví. Náklady státního rozpočtu tak vzniknou pouze s ohledem na zvýšení odborné způsobilosti zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví, jak je vyhodnoceno shora s tím, že budou rozloženy do období pěti let a některé z nich mohou být hrazeny i z prostředků evropských fondů.

Lze tedy shrnout:

V oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění

Varianta A1, B1, C1

Ponecháním stávající platné právní úpravy by nebylo možné zohlednit požadavky SZO pokud jde o očkování proti žluté zimnici, nebylo by možné jednotným způsobem upravit povinnost, aby děti přijímané ve věku do 3 let do zařízení byly podrobeny povinným pravidelným očkováním a dále by nebylo zajištěno vyšetřování izolovaných patogenních agens v národních referenčních laboratořích v souladu se současnými vědeckými poznatky.

Varianta A2, B2, C2

Zákonnou normou se vyhoví požadavkům Světové zdravotnické organizace, přispěje se ke zkvalitnění proočkovanosti dětí do 3 let věku přijímaných do zařízení všech typů a dále v případě zasilání izolátů do národních referenčních laboratoří bude zajištěn postup podle požadavků současné vědy.

Zpracování variant B1, B2, C2 do zákonné normy nebude mít prakticky žádný dopad na státní rozpočet ani dopad na podnikatelské prostředí a nemá ani negativní sociální dopady, ani dopady na životní prostředí. Zvýšení nároků na poskytovatele zdravotních služeb, provádějících laboratorní vyšetřování biologického materiálu se nepředpokládá.

4. Návrh řešení

Jako optimální se jeví změna zákona ve shora uvedeném rozsahu, která zohledňuje veškeré stávající požadavky na řešení odlišností a provedení změn a doplňků, které se nacházejí nebo chybí ve stávajícím zákonu č. 258/2000 Sb.

5. Implementace a vynuocování

Vynuocování navržených opatření bude zajištěno zákonnými prostředky vyplývajícími ze zákona o ochraně veřejného zdraví. Tímto zákonem se stanoví kompetence orgánů ochrany veřejného zdraví vykonávat státní zdravotní dozor nad dodržováním hygienických požadavků stanovených zákonem o ochraně veřejného zdraví, zákoníkem práce a zákonem č. 309/2006 Sb. na úseku ochrany zdraví při práci, nařízenými Evropské unie, správních

rozhodnutí a opatření vydaných na jejich základě, jakož i sankce při jejich neplnění. Zákon o ochraně veřejného zdraví obsahuje dostatečná zmocnění i odpovídající rozsah pro ukládání nápravných opatření k odstranění nedostatků (např. zákaz činnosti, uvádění na trh či do oběhu nebo odnětí vydaného povolení). Pokud jde o ostatní úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví, které nejsou výkonem státního zdravotního dozoru, jejich vynucování je zabezpečeno úpravou oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví podle § 82 a § 88 odst. 3 až 6 zákona, úpravou podmínek epidemiologického šetření (§ 62a).

6. Přezkum účinnosti regulace

Cílem návrhu je optimalizovat požadavky stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví a zlepšit výkon veřejné správy. Účinnost bude přezkoumávána vždy v souvislosti s přípravou a hodnocením kontrolních plánů krajských hygienických stanic, v rámci vyhodnocení činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví a v rámci vyhodnocení efektivity realizovaných opatření a programů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik a při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva. Hodnocení v tomto rozsahu bude probíhat každoročně. Dále je přezkoumávána při podávání zpráv Evropské komisi na úseku hluku a výrobků regulovaných právem EU.

7. Konzultace a zdroje dat

Předkládaný návrh byl již z větší své části jednou legislativně projednáván a následně stažen z programu jednání vlády v roce 2010. Již při přípravě a následném legislativním procesu byla většina změn a doplnění v návrhu projednávána a konzultována jak s příslušnými ministerstvy, tak s ostatními organizacemi a subjekty, včetně odborných společností. Informace o návrzích budoucích změn byly rámcově prezentovány na vzdělávacích akcích a konzultačních dnech pořádaných Ministerstvem zdravotnictví, Národním centrem ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů a Institutem pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů. Jako příklad lze uvést pravidelná zasedání sdružení PROKOS (sdružení výrobců kosmetických přípravků). Ohledně dat pro potřeby strategických hlukových map a akčních plánů byly úkoly dalších subjektů na předávání dat, které se musí plnit již dnes a děje se na bázi korespondence, diskutovány s těmito subjekty v rámci mezirezortního řízení a pracovních schůzek k věcnému záměru zákona o hluku. Nejsou v této oblasti žádné spory. Nově navržené úkoly krajů podle § 81c byly konzultovány na telekonferenci s jednotlivými hejtmany krajů a předložený návrh je výsledkem konzultace a projednání návrhy se zástupci krajů.

8. Kontakty na zpracovatele RIA

MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.
hlavní hygienik ČR a náměstek ministra
Ministerstvo zdravotnictví ČR
telefon: +420 224 972 431
e-mail: vladimir.valenta@mzcr.cz

MUDr. Jarmila Rážová, Ph.D.
Vrchní ředitelka pro ochranu a podporu veřejného zdraví a řízení hygienické služby a zástupkyně hlavního hygienika ČR
Ministerstvo zdravotnictví ČR
telefon: +420 224 972 419
e-mail: jarmila.razova@mzcr.cz

MUDr. Stanislav Wasserbauer

ředitel odboru strategie a řízení
Ministerstvo zdravotnictví ČR
telefon: +420 224 972 929
e-mail: stanislav.wasserbauer@mzcr.cz

JUDr. Zdena Krýsová
vedoucí správního oddělení
Ministerstvo zdravotnictví ČR
telefon: +420 224 972 435
email: zdena.krysova@mzcr.cz

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána

Návrh novely zákona o ochraně veřejného zdraví i návrhy novel přestupkového zákona, živnostenského zákona i zákona o civilním letectví jsou v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh se dotýká čl. 2 odst. 3 a čl. 79 odst. 1 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť upravuje působnost a pravomoc Ministerstva zdravotnictví a dalších orgánů ochrany veřejného zdraví, a dále správních úřadů působících na úseku ochrany veřejného zdraví. Návrh se rovněž týká čl. 101 Ústavy ČR, který stanoví meze zásahu státu do činnosti územních samosprávných celků, když zákonem upravuje povinnosti krajů na úseku podpory zdraví. Krajům se svěřují na úseku podpory zdraví úkoly (§ 81c) související s jeho posláním pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Analýza zdravotních rizik a dostupných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva se nepochybně pozitivně promítne do péče o ochranu veřejných zájmů, která je krajům uložena § 2 odst. 3 zákona o krajích.

Návrh se týká i povinností osob na úseku ochrany veřejného zdraví a tedy i čl. 2 odst. 1 Ústavy ČR a čl. 4 odst. 1 a čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Pozitivně se zákonem stanoví výčet povinností fyzických podnikajících i nepodnikajících osob a právnických osob. Pokud jde o nedotknutelnost obydlí ve smyslu čl. 12 odst. 1 Listiny při výkonu státního zdravotního dozoru, budou orgány ochrany veřejného zdraví postupovat podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v němž je již ochrana obydlí řešena. V zákoně o ochraně veřejného zdraví s ochranou obydlí souvisí platné ustanovení § 88 odst. 1, které stanoví, že do obydlí lze vstupovat jen v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele, kdy hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých nebo epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů a ke zjištění ohniska nákazy, k nařízení, provedení a kontrole protiepidemických opatření. Toto ustanovení je však svou přísností nevyvážené s ohledem na reálnou možnost orgánů ochrany veřejného zdraví plnit úkoly na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění. Úkolem orgánu ochrany veřejného zdraví je zamezit vzniku a šíření infekčních onemocnění. K tomu je mu § 62a svěřeno oprávnění provádět epidemiologické šetření, v jehož rámci je orgán ochrany veřejného zdraví oprávněn zjišťovat okolnosti důležité v zájmu ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy. Ohnisko nákazy je definováno § 65 odst. 2 jako místo, ve kterém se šíří nákaza. Dále je úkolem orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 67) přijmout podle povahy infekčního onemocnění opatření nezbytná k zamezení jeho šíření. To se týká jak fyzických, tak právnických a podnikajících fyzických osob (§ 64 až 66). Tomuto okruhu osob pak zákon v § 55 a násl. ukládá povinnosti na úseku ochrany prostředí před původci a přenašeči infekčních onemocnění, škodlivými a epidemiologicky významnými členovci, hlodavci

a dalšími živočichy. Přitom pokud se hovoří o běžné ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, nejde o jinou povinnost, než provádět očistu prostředí (§ 57 odst. 1). Pokud je tato povinnost zanedbána a došlo k rozšíření původců nákazy, zvýšenému výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů, je každá osoba povinná zajistit jejich likvidaci výkonem speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce nebo deratizace, prováděné osobami k tomu specificky způsobilými ve smyslu § 58 a živnostenského zákona. K plnění těchto úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví se navrhuje ve smyslu platné úpravy obsažené v § 88 odst. 1, která umožňuje pověřenému zaměstnanci vstup do obydlí osob, umožnit mu i vstup na pozemky, do staveb a jiných zařízení. Pro vstup do obydlí se specificky vyjmenovávají úkoly orgánu ochrany veřejného zdraví, k jejichž řešení lze do něj vstoupit.

Vedle otázek prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění se ostatní úkoly orgánu ochrany veřejného zdraví, nejde-li o kontrolu, týkají zejména ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posouzení nemoci z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání a šetření ke zjištění rizik životního a pracovního prostředí, kdy musí pověřený zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví vstoupit na pozemky, do staveb a zařízení zpravidla právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Pro tyto případy se navrhuje řešení rozsahu oprávnění pověřeného zaměstnance orgánu ochrany veřejného zdraví odpovídající obdobným oprávněním podle zákona o kontrole.

Oblasti právní úpravy ochrany veřejného zdraví se dotýká náleze Ústavního soudu ze dne 3. února 2011, čj. III. ÚS 449/06, vydaný v oblasti povinnosti zákonných zástupců nezletilých osob podrobit se pravidelnému očkování. Z citovaného nálezu Ústavního soudu pokud jde o vztah předmětné úpravy zákona o ochraně veřejného zdraví a Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny (Úmluva vyhlášená ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 96/2001) plyne, že v obecné rovině je povinné očkování ospravedlnitelné nejen ve vztahu k čl. 5 a 6 této Úmluvy, ale i k dalším základním právům občana podle Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Tedy povinné očkování je i ve vztahu k základnímu právu svobodně projevovat náboženství nebo víru přípustným omezením tohoto práva, neboť jde evidentně o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu veřejné bezpečnosti, zdraví a práv a svobod druhých. Správní orgány však musí zvažovat výjimečné nesankcionování povinnosti podrobit se očkování, jsou-li dány okolnosti, které zásadním způsobem volají pro zachování autonomie povinné osoby.

Navrhovaná právní úprava není s citovaným náleze v rozporu

Návrh není v rozporu s mezinárodními smlouvami na úseku poskytování a úhrady zdravotní péče.

C. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie a s legislativními záměry a návrhy předpisů EU

Navrhovaná novela již jen precizuje stávající transpoziční a adaptační úpravu na úseku hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí a koupacích vod. Rozsah uvedených změn je minimální a je vyhodnocen v rozdílové tabulce k návrhu zákona. Navrhovaná novela je plně slučitelná se směrnicemi Evropských společenství vydanými

- na úseku pitné vody, a to se směrnicí Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě; na úseku vod ke koupání se směrnicí 2006/7/ES,

- na úseku materiálů a předmětů přicházejících do styku s potravinami s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 ze dne 27. října 2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS

a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93,

- na úseku kosmetických prostředků, a to s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích,

- na úseku potravinového práva s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat,

- na úseku ochrany zdraví při práci se směrnicí 2000/54/ES ze dne 18. září 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci a se směrnicí Rady 2010/32/EU ze dne 10. května 2010, kterou se provádí Rámcová dohoda o prevenci poranění ostrými předměty v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních, uzavřená mezi HOSPEEM a EPSU, směrnicí Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (čtrnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS),

- na úseku neionizujícího záření se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/25/ES ze dne 5. dubna 2006 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů) (devatenáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS),

- na úseku nakládání s chemickými látkami a směsmi s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES a s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006,

- na úseku strategického hlukového mapování se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí,

- na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady 2119/98/ES ze dne 24. září 1998 o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství, rozhodnutím Komise 2000/96/ES ze dne 22. prosince 1999 o přenosných nemocích, které musí být postupně podchyceny sítí Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES, rozhodnutím Komise 2002/253/ES ze dne 19. března 2002, kterou se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství, rozhodnutím Komise 2003/534/ES ze dne 17. července 2003, kterým se mění rozhodnutí č. 2119/98/ES Evropského parlamentu a Rady, rozhodnutím Komise 2003/542/ES ze dne 17. července 2003, kterým se mění rozhodnutí 2000/96/ES, pokud jde o fungování specializovaných sítí epidemiologického dozoru, rozhodnutím Komise 2007/875/ES ze dne 18. prosince 2007, kterým se mění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES, rozhodnutím Komise 2008/426/ES ze dne 28. dubna 2008, kterým se mění rozhodnutí 2002/253/ES, kterým se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES.

Předkladateli není znám judikát Evropského soudního dvora, s nímž by byl návrh zákona v rozporu.

Návrh je plně slučitelný s právem Evropské unie a předkladateli není znám legislativní záměr nebo návrh předpisu EU, s nímž by byl návrh v rozporu.

Transpozice provedená návrhem zákona pokud jde o směrnice o koupacích vodách, směrnice o řízení a hodnocení hluku ve venkovním prostředí je v souladu se směrnicemi Evropské unie. Vymahatelnost práva EU je zajištěna úpravou státního zdravotního dozoru a správního trestání.

Návrh je plně slučitelný s právem Evropské unie.

D. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrhem zákona se zásadně nově neřeší otázky ochrany soukromí a osobních údajů. Předmětné úpravy se tak dotýká pouze změna § 79 zákona, kterým se navrhuje, aby oprávněným ke zpracování údajů tam uvedených byl i Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy. Podle § 86 je Státní zdravotní ústav zdravotnickým zařízením, příspěvkovou organizací. Jako zdravotnické zařízení má Státní zdravotní ústav uloženu povinnost mlčenlivosti podle zákona o zdravotních službách. V souvislosti s činností osoby přizvané k výkonu státního zdravotního dozoru mají zaměstnanci Státního zdravotního ústavu a zdravotních ústavů uloženu povinnost mlčenlivosti ustanovením § 89 zákona o ochraně veřejného zdraví. Podíl na zpracování v zákoně uvedených údajů se navrhuje s ohledem na úkoly Státního zdravotního ústavu a zdravotních ústavů podle § 86 zákona, podle kterého je organizací zřízenou k plnění úkolů Ministerstva zdravotnictví, v to včetně úkolů na úseku hodnocení rizik.

Pokud jde o změnu § 79 odst. 6, která rozšiřuje informovanost orgánu státní báňské správy o údajích o výskytu prací zařazených do kategorií druhé až čtvrté, nemá návrh dopady do soukromí a osobních údajů osob. Předmětné údaje se týkají hodnocení rizik pracovních podmínek zaměstnavateli, promítnuté do kategorie práce.

Dále se této úpravy dotýká změna ustanovení § 89 odst. 1 písm. d). Citované ustanovení upravuje otázky mlčenlivosti zaměstnanců krajských hygienických stanic. Ustanovení § 89 odst. 1 úvodní část ustanovení stanoví základní pravidlo, že zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou povinni zachovávat mlčenlivost o individuálních údajích vztahujících se k fyzickým osobám a o obchodním tajemství, o kterých se při postupu podle zákona o ochraně veřejného zdraví, přímo použitelných předpisů Evropské unie a zvláštních právních předpisů upravujících působnost orgánů ochrany veřejného zdraví dozvěděli. Stejnou povinnost mají osoby přizvané k výkonu dozoru či plnění jiných úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví z ustanovení § 88 odst. 6, a to v platném i novelizovaném znění. Pro specifické případy § 89 připouští prolomení povinnosti mlčenlivosti. Mezi tyto případy patří podle platného znění zákona situace, kdy jsou údaje podléhající jinak mlčenlivosti v nezbytném rozsahu sdělovány osobám blízkým ve smyslu občanského zákoníku, je-li to nezbytné k ochraně veřejného zdraví. Navrhuje se uvedenou úpravu rozšířit o oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví sdělovat takové údaje i osobám, které byly během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývaly v ohnisku nákazy. Návrh vychází z toho, že orgánu ochrany veřejného zdraví je svěřen úkol zamezit vzniku a šíření infekčních onemocnění. K tomu orgán ochrany veřejného zdraví dostává hlášení o výskytu nebo podezření na výskyt infekčních onemocnění od poskytovatelů zdravotních služeb a zařízení sociálních služeb, která poskytují ošetrovatelskou péči. V rámci epidemiologického šetření musí orgán ochrany veřejného zdraví určit osoby podezřelé z nákazy ve smyslu § 2 odst. 8 písm. a). Těm pak má oprávnění nařídít podle § 64 protiepidemická opatření, mezi která patří podle § 64 písm. a) povinnost podrobit se potřebnému laboratornímu vyšetření a lékařské prohlídce. Bylo tedy třeba vážít ochranu osobních údajů osoby, která je zdrojem nákazy, ochranu zdraví osob, které s ní přišly do styku a dalších osob, které mohou být dále nakaže

vystaveny. V takovém případě se navrhuje dát přednost ochraně veřejného zdraví před ochranou osobních údajů osoby, která onemocněla infekčním onemocněním a může nákazu dále šířit. I k tomuto navrhovanému oprávnění se ovšem váže text úvodní části ustanovení § 89 odst. 1, tj. že údaje chráněné mlčenlivostí lze sdělovat jen v nezbytně nutném rozsahu.

E. Zhodnocení korupčních rizik

Jak plyne z cílů navrhované úpravy, návrhem se uvádí zákon do souladu s kontrolním řádem, odstraňují se nedůvodné odchylky od správního řádu a vymezují se skutkové podstaty správních deliktů, což je dluhem zákona již několik let. Návrhem zákona se zavádí obecné procesní instituty správního řádu a kontrolního řádu a tím se zjednodušuje možnost účinné obrany proti postupu orgánů ochrany veřejného zdraví v rámci kontroly i v průběhu řízení. S plnou účinností správního řádu souvisí určení úřední osoby odpovědné za rozhodnutí. S plnou účinností kontrolního řádu souvisí vyřešení otázek zjišťování skutečného stavu věci při výkonu státního zdravotního dozoru, jakož i náhrady nákladů za vzorky odebrané při jeho výkonu.

Ze zákona o ochraně veřejného zdraví jednoznačně plyne, který orgán ochrany veřejného zdraví je ve věci příslušný rozhodnout. Prvostupňovým orgánem ochrany veřejného zdraví jsou krajské hygienické stanice. Jim nadřazeným druhostupňovým orgánem je Ministerstvo zdravotnictví. Jako výkonné zařízení navrhuje zákon ustavit na úseku specifické státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví v ozbrojených silách podle § 83 zařízení Ministerstva obrany - Ústřední vojenský zdravotní ústav.

Zužuje se působnost a pravomoc orgánů ochrany veřejného zdraví zejména v oblasti ochrany zdraví při práci, a to s ohledem na novou právní úpravu poskytování pracovnělékařských služeb, a dále v oblasti ochrany zdraví před hlukem, vibracemi, neionizujícím zářením a v oblasti nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, kde kontrolovanou osobu nadále není nepodnikající fyzická osoba s výjimkou veřejných produkcí hudby. Stanoví se rovněž podíl krajů na úseku podpory veřejného zdraví.

Návrh zákona nemá vliv na dostupnost informací, které jsou zveřejňovány v obecném režimu platných zákonů (zákona č. 106/1999 Sb. a zákona č. 123/1998 Sb.). Dosavadní úprava poskytování informací o výsledcích státního zdravotního dozoru se doplněním § 100e návrhu rozšiřuje. S informační povinností směrem k veřejnosti, pokud jde o působnost orgánů ochrany veřejného zdraví dále souvisí zákon o obecné bezpečnosti výrobků a zákon o ochraně spotřebitele, jakož i nařízení Evropské unie o potravinovém právu č. 178/2002. Informace dostupné shora uvedeným způsobem jsou zveřejňovány podle jejich rozsahu a obsahu na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví, úředních deskách orgánů ochrany veřejného zdraví a v souvislosti s tím způsobem umožňujícím dálkový přístup, případně, jako u koupacích míst specifickým způsobem upraveným § 82a.

Navržená úprava se tak shoduje se zásadou dobré správy. Postupy, procesy a sankce v ní obsažené jsou přiměřené ve srovnání se stávající legislativou, zejména na úseku kontroly.

Zvláštní část

K části první – změna zákona o ochraně veřejného zdraví

K čl. I

K bodům 1, 2

Na konec poznámek pod čarou č. 1 a č. 62 se doplňují se zákonnou úpravou související nařízením Evropské unie a rozhodnutí Komise Evropské unie.

K bodům 3 a 271

Úkoly na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví plní jednak správní úřady uvedené v § 78 a dále zařízení ochrany veřejného zdraví, kterými se rozumí Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy se sídly v Ostravě a Ústí nad Labem, upravené v § 86. Pojem „zařízení“ se používá s ohledem na tradiční obsah pojmů orgán a zařízení hygienické služby v zákoně o péči o zdraví lidu, v němž se zařízením hygienické služby rozumělo zdravotnické zařízení připravující podklady pro činnost orgánů hygienické služby, tj. okresního a krajského hygienika. Pojem „zařízení ochrany veřejného zdraví“ se dále promítá do nadpisu nad § 86.

K bodům 4, 5, 6, 184, 185, 195, 196

Návrhem se doplňuje pojem „podpora“ do sousloví „ochrana a podpora veřejného zdraví“, které zákon dosud ne zcela přesně uvádí pouze jako pojem „ochrana veřejného zdraví“. Nové sousloví lépe charakterizuje a vystihuje podstatu a obsah náplně činnosti vykonávané v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví. Dále se navrhuje definovat pojem „podpora veřejného zdraví“. Definice je navržena v kontextu nových vědeckých a odborných poznatků a charakterizuje podstatu a obsah činnosti vykonávané v rámci podpory veřejného zdraví. Ochrana i podpora jsou svou povahou zdravotnickou činností, při níž se hodnotí zdravotní rizika a provádějí odborné zdravotnické činnosti k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění. Tuto povahu nemají pouze postupy při výkonu veřejné správy, upravené správním řádem.

K bodu 7

Návrhem se rozšiřuje okruh osob, které se považují za rodinné příslušníky pro účely zákona, o osoby žijící v partnerském vztahu podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o dále o děti svěřené soudem do péče jiné fyzické osoby ve smyslu § 953 nového občanského zákoníku.

K bodům 8, 13, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 107, 150, 152, 153, 159

Chemická látka a chemická směs jsou pojmy chemického zákona (zák. č. 350/2011 Sb.) a příslušných nařízení EU (nařízení (ES) REACH – č. 1907/2006, nařízení (ES) CLP – 1272/2008), která je také definují. Od pojmu „chemický přípravek“ uvedené předpisy ustoupily. Proto se provádí příslušná legislativně technická úprava terminologie zákona o ochraně veřejného zdraví, a to i v souvislosti s úpravou vody.

K úpravě surové vody se běžně používají nejen chemické směsi, ale i jednotlivé chemické látky, např. chlór, oxid chloričitý, chlornan sodný, jak vyplývá také ze seznamu uvedeného ve vyhlášce č. 409/2005 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody. Stejně tak u výrobků přicházejících do kontaktu s pitnou vodou jsou při provádění výluhových testů a jejich laboratorních analýz stanovovány jednotlivé chemické látky. Proto jsou do všech dotčených ustanovení, týkajících se surové, pitné nebo teplé vody, doplněna vedle slov "chemická směs" také slova "chemická látka".

K bodu 9

Návrhem se zpřesňuje určení osoby, která nese povinnost v případě dodávky pitné vody. Vlastník veřejné studny je osobou povinnou podle § 3 zákona pouze tehdy, pokud studnu sám i provozuje.

K bodům 10, 12, 14, 15, 66, 94, 95, 99, 104, 146, 156, 158, 160, 167, 203, 244, 247, 248, 254

Návrh je legislativně technické povahy a dává se jím zákon o ochraně veřejného zdraví do souladu se správním řádem.

K bodu 11

Návrh je legislativně technické povahy a reaguje na doplnění § 2 o nové odstavce.

K bodům 16, 17, 22, 24

Jednak se návrh dává do souladu se správním řádem. Dále se vypouští ustanovení, které předpokládá, že náležitosti návrhů, resp. žádostí, stanoví prováděcí právní předpis a obsah žádostí se zapracovává do zákona

Řízení o určení hygienického limitu pro případ podezření na výskyt dalších látek nebo mikroorganismů neupravených prováděcím právním předpisem je ve smyslu díkce § 4 odst. 6 řízením z moci úřední. K němu je povinna osoba, která dodává vodu, podat příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví oznámení se stanovenými náležitostmi nebo orgán ochrany veřejného zdraví zahájí řízení na základě vlastního šetření. V tomto smyslu se slova „z vlastního podnětu“ nahrazují v cit. ustanovení slovy: na základě „vlastního šetření“.

K bodu 26

Návrh je pouze legislativně technické povahy. Reaguje na předchozí text § 5 a vychází z toho, že požadavky na výrobky přicházející do styku s vodou jsou buď stanoveny právním předpisem, nebo jsou povoleny v řízení podle § 5 odst. 7 zákona.

K bodu 27

Návrh je legislativně technické povahy. Posouvá dosavadní legislativní zkratku za výčet všech staveb a nádrží zařazených pod pojem „přírodní koupaliště“ Tyto stavby a nádrže tvoří skupinu přírodních koupališť se společným režimem pokud jde o povinnosti osob i rozhodování orgánu ochrany veřejného zdraví, a to na rozdíl od režimu upraveného pro povrchové vody ke koupání.

K bodu 28

Změna je v zásadě legislativně technické povahy. Ustanovení § 6 definuje přírodní koupaliště a umělá koupaliště a uvádí, co se pod uvedené typy koupališť zařazuje. Vedle toho zákon upravuje podmínky provozu sauny. Je tak zavádějící, pokud pod pojem „umělé koupaliště“, tedy pojem, který stojí vedle pojmu „sauna“, je řazen ochlazovací bazén sauny, když nadto prováděcí právní předpis stanoví specifické požadavky na ochlazovny saun, které jsou odchylné od požadavků na umělá koupaliště.

K bodům 29, 30, 35

Změna je jen legislativně technické povahy. V zákoně o ochraně veřejného zdraví se pojem „osoba“ používá tak, že zahrnuje právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby nepodnikající. V ustanoveních, kde se má na mysli jen jeden z uvedených subjektů, se používají konkrétní pojmy „podnikající fyzická osoba“, „právnická osoba“ nebo „fyzická osoba“. Proto se v ustanoveních, kde se má na mysli jen fyzická osoba, text legislativně technicky upravuje.

K bodu 31

Vzhledem k nadměrnému výskytu sinic v povrchových vodách v ČR je nutno v případě překročení limitní hodnoty tohoto ukazatele doplnit vyšetření jakosti vody o další stanovení, a to chemické a organoleptické, pro posouzení a vyhodnocení úrovně znečištění vody. Jedná

se v souladu s čl. 8 odst. 1 směrnice EU č. 2006/7/ES o provádění „odpovídajícího monitorování“ v případě výskytu sinic.

K bodu 32

Jakost vody může významně ovlivnit zdraví osob. Proto problematice jak pitných, tak koupacích vod věnuje pozornost i Evropská unie a sjednocuje požadavky na jejich jakost směrnici. Orgány ochrany veřejného zdraví provozují informační systém o jakosti pitných i koupacích vod jednak pro účely výkonu dozoru a dále pro informovanost veřejnosti. Proto se navrhuje, aby provozovatelé umělých a přírodních koupališť v případě znečištění vody vedoucí k přechodnému omezení koupání v koupalištích z důvodu znečištění vody informovali orgány ochrany veřejného zdraví, na které se veřejnost obrací.

K bodu 33

Změna je legislativně technické povahy a souvisí s již platnou úpravou § 82a. Plyne z ní obdobný režim pro všechny povrchové vody využívané ke koupání.

K bodům 34, 103, 249, 270

Změna je legislativně technické povahy. Nový občanský zákoník používá i v souvislosti s fyzickou osobou pojem „sídlo“ namísto pojmu „místo podnikání“. Dále občanský zákoník pod pojem „jméno“ zahrnuje jako jméno, tak příjmení. Proto se slovo „příjmení“ vypouští.

K bodům 36, 37

Navrhuje se také do seznamu vod ke koupání, předkládaného Evropské komisi, uvést koupací vody, na nichž je provozováno koupání osobou v režimu § 6d. Toto uvedení do seznamu neznamena pro osobu uvedenou v § 6d nové povinnosti. Dále se zákon o ochraně veřejného zdraví terminologicky slduje; má-li totiž na mysli společné označení pro právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby, používá pojem „osoba“. V ustanovení § 6g jde o koupající se fyzické osoby, proto se návrh terminologicky slduje.

K bodu 38

Upravuje se nadpis § 7, aby zahrnoval veškerou činnost osob, v něm uvedených. Doplnuje se i pojem „dětská skupina“ s ohledem na návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, schválený vládou.

K bodu 39

I platný zákon dopadal na živnosti, jejichž předmětem činnosti je péče o děti ve věku do 15 let. Předmět živnosti výchova a mimoškolní vzdělávání se omezuje na předškolní a další zařízení, nezařazená do rejstříku škol a školských zařízení.

K bodu 40

Změna je jen legislativně technické povahy. Zohledňuje se terminologie zákona o odpadech.

K bodům 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48

Text § 9, 10 a 11 se terminologicky upravuje v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), když se označení mateřská škola a základní škola nahrazuje obecným termínem škola. Navrhuje se dále odlišit pojem „dítě“ vztahující se k předškolním zařízením, od pojmu „žák“ vztahující se ke školní docházce. Návrh tak zahrnuje skupina dětí a žáků plnících povinnou školní docházku, a to včetně víceletých gymnázií. Aby nebylo třeba provádět další

legislativně technické úpravy souvisejícího textu, navrhuje se zavést legislativní zkratka „dítě“.

K bodu 46

Z důvodu snížení administrativní zátěže fyzických osob se navrhuje prodloužit v 10 odst. 2 zákona dobu platnosti posudku o zdravotní způsobilosti osoby činné při zotavovací akci nebo škole v přírodě jako zdravotník nebo dozor z jednoho na dva roky. Přitom se zachovává stávající zákonná úprava týkající se nutnosti vydání nového posudku v případě změny zdravotní způsobilosti uvedené osoby.

K bodu 49

V návrhu úpravy § 11 odst. 1 písm. a) se rozšiřuje výčet fyzických osob způsobilých pro výkon funkce zdravotníka na zotavovací akci nebo škole v přírodě o profese zdravotnického asistenta a zdravotnického záchranáře, a to v návaznosti na přijatý vzdělávací systém na školách připravujících absolventy pro nelékařská zdravotnická povolání. Dále se úprava dává do souladu se zdravotnickými vzdělávacími zákony č. 95 a 96/2004 Sb. a upřesňuje se.

K bodu 50

Na základě poznatků praxe se navrhuje zrušit povinnost zabezpečit pro zotavovací akce a školy v přírodě v místě jejich konání předem péči praktického lékaře dostupného z místa konání akce nebo školy v přírodě. Praktičtí lékaři odmítali převzít do dočasné péče osoby, které neregistrují. V případě onemocnění účastníka akce nebo školy v přírodě je tak vyhledávána pomoc v nemocnicích či na lékařské pohotovosti.

K bodu 51

S ohledem na novelu zákona č. 359/1999 Sb. zákonem č. 401/2012 Sb., která stanovila, že výchovně rekreační tábory pro děti jako zařízení sociálně-právní ochrany mohou zřizovat pouze pověřené fyzické osoby, právnické osoby nebo obce a kraje, se navrhuje část § 11a zrušit. Tato část vycházela z toho, že obce a kraje v samostatné působnosti mohly zařízení sociálně-právní ochrany zřizovat i bez pověření. To je však změnou zákonné úpravy vyloučeno.

K bodům 52, 53, 59, 60, 61

Návrhem se zákon o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se zákonem o sociálních službách. Pojem „ústav sociální péče“ se nahrazuje pojmem „zařízení sociálních služeb“. Pod tento pojem pak náleží v souvislosti s prevencí vzniku a šíření infekcí spojených se zdravotní péčí (§ 15) a režimem poskytování zdravotní péče (§ 16 až 18, a § 84 odst. 1 písm. o)) dosavadní ústavy sociální péče ve smyslu přechodných ustanovení zákona o sociálních službách, tj. zařízení sociální péče poskytující ošetřovatelskou péči. Jde o zařízení sociálních služeb uvedená v § 34 odst. 1 písm. c) až f) zákona o sociálních službách, tj. týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem. V ust. § 13, 52 a 53 je pak uvedený pojem použit v plném rozsahu forem sociálních služeb.

K bodům 54, 57

Za účelem sladění zákona se zákonem o zdravotních službách (č. 372/2011 Sb.) se navrhuje nahradit dosavadní pojem „nozokomiální nákaza“ pojmem „infekce spojená s poskytováním zdravotní péče“. Děje se tak i v důsledku přijetí Doporučení Rady ze dne 9. června 2009 o bezpečnosti pacientů včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče (2009/C151/01). Pojem se nově definuje, jeho obsah však zůstává v zásadě

zachován. Jde o nemoc nebo patologický stav vzniklé v souvislosti s pobytem nebo výkony ve zdravotnickém zařízení nebo zařízení sociálních služeb, která poskytují ošetrovatelskou péči v inkubační době. V § 16 odst. 1 se dále zpřesňuje dikce ustanovení, které ukládá osobě poskytující péči zjistit příčiny a zdroje infekce spojené se zdravotní péčí a provést příslušná protiepidemická opatření.

K bodu 55

Text platné právní úpravy se doplňuje v souladu se zákonem č. 372/2011 Sb., který rozlišuje poskytovatele zdravotní péče a poskytovatele zdravotní služby, kam patří např. zdravotnická záchranná služba.

K bodu 56

Postupné zlepšení stavu ve výskytu nozokomiálních nákaz, resp. infekcí spojených se zdravotní péčí, vyžaduje zabývat se jimi ve vyšší míře. Proto se ukládá orgánům ochrany veřejného zdraví prvního stupně provádět u poskytovatelů zdravotních služeb poskytujících akutní, následnou nebo dlouhodobou lůžkovou péči, prevalenční studie infekcí spojených se zdravotní péčí. Tyto studie však nelze provádět bez součinnosti poskytovatelů uvedených zdravotních služeb. Proto se navrhuje zavést tuto zákonnou povinnost.

K bodu 58

Navrhuje se zrušit plošnou evidenční povinnost infekcí spojených se zdravotní péčí poskytovatelů zdravotních služeb a zařízení sociálních služeb poskytujících ošetrovatelskou péči. Ponechává se tak pouze ta část zákonné úpravy, která stanoví povinnost uvedených subjektů hlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví hromadný výskyt případů infekce spojené se zdravotní péčí, těžká poškození zdraví nebo úmrtí pacienta v důsledku této infekce.

K bodu 62

Pojem „živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje (například solária, myostimulátory)“ je obsahově neohraničený, a navrhuje se jej proto zúžit jen na solária, kde může docházet k poškození zdraví spotřebitelů ze zdrojů neionizujícího záření. S podmínkami této činnosti pak souvisí návrh doplnění § 35, který stanoví povinnost provozovatele zdroje neionizujícího záření vést evidenci o rozsahu užití zdroje neionizujícího záření a po vyčerpání doby provozu, určené výrobcem, povinnost provoz zdroje ukončit.

K bodům 63, 64, 126, 128, 129, 132, 133, 134, 143, 144, 145, 272

Návrhem se text zákona o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se zákonem o zdravotních službách (č. 372/2011 Sb.) a okruh poskytovatelů zdravotních služeb se v § 20 písm. a) a b) rozšiřuje o poskytovatele pracovnělékařských služeb. V této souvislosti se upravuje i pojem „lázeňská péče“ na nově citovaným zákonem zavedený pojem „lázeňská léčebně rehabilitační péče“. Vypouštějí se pojmy jako „odborný léčebný ústav“ nebo „nemocnice“, které již zákon o zdravotních službách nepoužívá.

K bodu 65

Návrhem se zpřesňuje povinnost provozovatele činnosti epidemiologicky závažné. Nejde o povinnost kontrolovat dodržování zásad osobní a provozní hygieny zaměstnanci, jak stanoví platná zákonná úprava, ale o výsledek této kontroly, tj. zajištění, aby zaměstnanci provozovatele činnosti epidemiologicky závažné tyto zásady dodržovali.

K bodu 67

Pro holičství, kadeřnictví, manikúru, pedikúru, kosmetické, masérské, regenerační a rekondiční služby a pro služby, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo, je zavedena povinnost vypracovat provozní řád a zabezpečit lékárníčku první pomoci. S ohledem na shora uvedené zúžení pojmu „služby, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo“ se uvedený široký okruh povinných osob zužuje na činnosti, při níž je porušována integrita kůže. Již z povahy činnosti je zřejmé, že je namístě mít pro tyto činnosti vypracován provozní řád a vybavenu lékárníčku první pomoci.

K bodu 68

Navrhuje se dále rozšířit zákaz výkonů na nemocné kůži i pro činnosti, při nichž je porušována integrita kůže a solária.

K bodu 69

Pokud jde o vymezení stravovacích služeb, doplňuje se vedle zařízení pro vazbu a výkon trestu i zařízení zabezpečovací detence. Dále se návrh uvádí do souladu se zákonem o zdravotních službách.

K bodu 70

Navrhuje se zrušit povinnost mít osvědčení při vlastním pěstování jedlých hub, neboť při této činnosti nehrozí záměna houby jako v případě sběru volně rostoucích hub.

K bodu 71

Navrhuje se zrušit ve výčtu předmětů běžného užívání hračky. Jejich dozor z hlediska chemické bezpečnosti je krajským hygienickým stanicím svěřen zákonem o chemických látkách a chemických přípravcích. Uvedení hraček ve výčtu předmětů běžného užívání je tak již jen reliktem dřívější zákonné úpravy, jejíž obsah byl překryt chemickým zákonem a nařízeními EU v této oblasti.

K bodům 72, 73, 75

Navržené změny mají jen legislativně technickou povahu a obsahově navazují na úpravu § 25.

K bodu 74

Změna je jen legislativně technické povahy. Vypouští se odkaz na ustanovení, které bylo zrušeno s ohledem na to, že právní úpravu problematiky materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami a kosmetických přípravků převzala nařízení Evropské unie. Odchyly od složení výrobků tak nepovolují orgány národních států, ale Evropská komise. Pokud jde o ustanovení § 26 odst. 2, navrhuje se ponechat odchylku od správního řádu, a to z tohoto důvodu: citované ustanovení dovoluje, aby dovozce nezkoušel a nehodnotil bezpečnost výrobku, pokud předmětnou povinnost splnil výrobce a dovozce zajistí pro kontrolní účely na žádost příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví předložení dokumentace o zkouškách a hodnocení složení a vlastností výrobků ve lhůtě, rozsahu a jazyce určeném příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Jde tedy v zásadě o naplnění povinnosti dovozce předložit na žádost správního úřadu stanovenou dokumentaci, přičemž tato žádost specifikuje lhůtu, rozsah dokumentace a jazyk, v němž bude předložena. Jde o období předložení dokumentace v procesu kontroly, rozšířeného o shora uvedené skutečnosti. Proto se navrhuje v zásadě neformální postup s tím, že pokud jde o možnost jeho přezkumu nadřízeným orgánem, může dovozce podat námitky.

K bodu 76

Vedle změny legislativně technické povahy se dále zrušuje část textu, která již nenavazuje na obsah ustanovení, který se již týká jen výrobků pro děti ve věku do tří let.

K bodu 77

Navržená úprava má jen legislativně technický obsah. Zrušuje se odkaz na ustanovení, která žádné další údaje o značení kosmetických prostředků neobsahuje a odkazuje jen na údaje upravené nařízením EU 1223/2009.

K bodu 78

Zužuje se úprava na úseku ochrany před hlukem a vibracemi tak, že se okruh povinných osob omezuje jen na právnické osoby a podnikající fyzické osoby, nejde-li o veřejné produkce hudby. Platná právní úprava připouštěla vykonat dozor i nad hlukem a vibracemi působenými činnostmi občanů. To však spadá do oblasti veřejného pořádku a sousedského hluku, regulovaného občanským zákoníkem. Nadto je hluk obecně působený fyzickou osobou výkonem státního zdravotního dozoru v zásadě neměřitelný, neboť je v čase i intenzitě významně proměnný. Výkon státního zdravotního dozoru však vyžaduje plánovanou dozorovou akci krajské hygienické stanice za součinnosti zdravotního ústavu. S ohledem na návrh zrušit § 32 se do § 30 podřazují zdroje hluku, dosud obsažené v citovaném ustanovení. Jde o veřejné produkce hudby a hluk z provozoven stravovacích služeb. Změnou zařazení uvedených zdrojů se mění podmínky pro jejich provozování s ohledem na předřazení ustanovení § 30 před ust. § 31. Povolení podle § 31 však může žádat jen provozovatel stravovacích služeb, a to z vážných důvodů a za dalších podmínek § 31.

K bodu 79

Ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích a drahách se navrhuje stanovit, že splnění povinnosti ochrany před hlukem z provozu v chráněném venkovním prostoru staveb se považuje za splnění povinnosti i v chráněném vnitřním prostoru staveb. Nejedná se o nový přístup, neboť uvedenou úpravu již obsahovalo nařízení vlády č. 502/2000 Sb. Vychází se z toho, že pokud stavba odpovídá technickým požadavkům, stanoveným právními předpisy, pak shora uvedené pravidlo se potvrzuje. Pokud je stavba provedena v rozporu s právními předpisy, pak není namístě, aby za překročení limitu hluku či vibrací v ní odpovídal správce či vlastník pozemní komunikace nebo dráhy. Obdobná úprava se nenavrhuje u ostatních stacionárních zdrojů hluku, neboť u nich nelze charakter frekvenčního spektra jednoznačně definovat na rozdíl od frekvenčního spektra z pozemní dopravy, které je obecně širokopásmové, a podle této skutečnosti jsou stanoveny požadavky na neprůzvučnost obvodových plášťů. U stacionárních zdrojů i v případě, že jsou splněny hygienické limity ve venkovním prostoru, může vzhledem k charakteru frekvenčního spektra dojít k překračování hygienického limitu v chráněném vnitřním prostoru staveb. Pokud jde o hluk z letecké dopravy je třeba uvést: hluk z pozemní dopravy (pozemních komunikací a drah) má standardizované spektrum, ze kterého vychází tzv. směrná křivka pro stanovení a posuzování vzduchové neprůzvučnosti stavebních konstrukcí resp. jejich částí. Na jeho základě jsou pak stanoveny požadavky na neprůzvučnost stavebních konstrukcí v ČSN 73 0532. V případě hluku z pozemní dopravy a hluku z leteckého provozu se jedná o dva zcela odlišné zdroje hluku z hlediska charakteru akustického signálu, zejména jeho frekvenčního spektra. Protože hluk z leteckého provozu nemá standardizované frekvenční spektrum, uvedený předpoklad, že v případě splnění povinnosti k ochraně před hlukem z provozu na pozemních komunikacích a drahách v chráněném venkovním prostoru stavby se považuje i za splnění této povinnosti v jejich chráněném vnitřním prostoru, lze s jistotou vyslovit pouze v případě hluku z pozemní dopravy.

V souvislosti s veřejnými produkcemi hudby se zákon, a to i na základě zásadní připomínky Veřejného ochránce práv, vrací k pojmu ojedinělá a krátkodobá expozice hluku, jak je uvedeno v obecné části důvodové zprávy. Veřejná produkce hudby není podřazena pod legislativní zkratku „zdroj hluku nebo vibrací“ a pořadatel tak nemůže žádat o povolení ve smyslu § 31 odst. 1. Umožnit mu získat takové povolení se nejeví jako důvodné, ať z důvodu zavedení pojmu ojedinělá a krátkodobá expozice hluku, nebo z toho důvodu, že povolení lze získat jen z vážných důvodů.

K bodu 80

Upřesňuje se, že hygienický limit hluku je imisní hygienický limit, tedy hodnota nikoli na zdroji (emisní), ale v prostředí. Dále se navrhuje upravit zdroje hluku a vibrací, které nejsou předmětem ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Nejde o nový přístup k ochraně zdraví před hlukem a vibracemi, protože většina zdrojů hluku a vibrací, uváděných v tomto bodu, byla vyjímána ze zákonné úpravy nařízeními vlády vydanými k uvedené problematice (nařízení vlády č. 502/2000 Sb., č. 272/2011 Sb.). Návrhem se vyjímají hluk a vibrace netechnické povahy, které jsou proměnlivé v intenzitě a výskytu a tedy obtížně měřitelné jako je hluk působený hlasovým projevem fyzické osoby, není-li součástí veřejné produkce hudby, hluk působený hlasovým projevem zvířat, hluk a vibrace působené signály souvisejícími s bezpečnostními opatřeními, hluk a vibrace související se záchranou lidského života, hluk a vibrace ze záchranných, likvidačních a dalších prací, který nelze ovlivnit a hluk a vibrace působené povrchovou vodou přelivem přes vodní díla sloužící k nakládání s vodami.

K bodu 81

V rámci vymezení chráněného venkovního prostoru se sladuje terminologie zákona s lázeňským zákonem, a to pokud jde o lázeňskou léčebně rehabilitační péči. Z hlediska měření hluku se upravuje vymezení chráněného venkovního prostoru stavby tak, že se tímto prostorem rozumí obvodový plášť, který je významný z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru stavby. Expozice hluku se proto posuzuje před těmi částmi fasády, které jsou významné z hlediska pronikání hluku do chráněných vnitřních prostor umístěných za touto fasádou. Platná úprava za tento prostor považuje prostor 2 m okolo celé stavby, což je i v místech, kde nejsou umístěny chráněné vnitřní prostory. To vyžadovalo měření hluku nepřinášející rozhodné informace pro hodnocení ochrany stavby před hlukem. Institut chráněného vnitřního prostoru stavby slouží výhradně k regulaci hluku pronikajícího dovnitř stavby a byl zaveden jako technický nástroj k posouzení míry expozice chráněného objektu vzhledem k regulaci hluku pronikajícího dovnitř, tj. do chráněných vnitřních prostorů stavby, kde se může jeho škodlivý účinek projevit. Dále se vymezuje, v jakých stavbách jsou podle tohoto zákona pobytové místnosti chráněným vnitřním prostorem staveb, tj. významné z hlediska ochrany před hlukem. Pokud jde o pojem obytné a pobytové místnosti a pojmy bytový dům, rodinný dům, jde o pojmy definované stavebním zákonem a při aplikaci § 30 odst. 3 se tak bude vycházet z kolaudovaného stavu objektu, resp. místnosti, půjde-li o ochranu obytných místností. Tedy za chráněný prostor lze považovat jen takovou obytnou či pobytovou místnost, která takto byla kolaudována.

K bodům 82, 84

Upřesňuje se, že nemožnost získat povolení pro provozování nadlimitního zdroje hluku se netýká celého letiště, kde mohou být i stacionární zdroje hluku, ale pouze leteckého provozu na letišti a návrh se uvádí do souladu se správním řádem. V ust. § 31 odst. 3 se upřesňuje příslušnost k vydání opatření obecné povahy, jde-li o vojenské letiště. Dále se provádí úprava související s novelou zákona o civilní letectví a stanovením ochranného hlukového pásma, jak je uvedeno v obecné části důvodové zprávy. Tedy vypouští se úprava, která není v souladu se

správním řádem a pro případ stanovení ochranného hlukového pásma letiště je příslušný orgán ochrany veřejného zdraví dotčeným správním orgánem ve smyslu § 172 správního řádu. Vypuštěním slova „mezinárodních“ se ustanovení § 31 odst. 3 rozšiřuje na všechna letiště zajišťující ročně více než 50 000 vzletů nebo přistání.

K bodu 83

Navrhuje se stanovit v zákoně náležitosti žádosti o povolení provozu zdroje hluku, který překračuje hygienické limity. Dosud se tyto náležitosti žádosti tvořily rozhodovací praxí orgánů ochrany veřejného zdraví. Z hlediska právní jistoty a srozumitelnosti zákonné úpravy se navrhuje, aby byly stanoveny zákonem. Vzhledem k tomu, že jde o žádost ve smyslu správního řádu, musí obsahovat i náležitosti tam upravené.

K bodům 85, 87

Návrhem se pouze vymezuje, že jde o prostory staveb a namísto pojmu „školní a předškolní“ se zavádí pojem „výchova a vzdělávání“ v souladu se školským zákonem, který stanoví podmínky pro výchovu a vzdělávání realizované v typech předškolního, základního, středního a vyššího odborného a jiného vzdělávání a výchovy. Úprava odpovídá i textu § 7 zákona.

K bodu 86

Navrhuje se zrušit specifické postavení provozovatelů služeb a veřejných produkcí hudby, a to z důvodů uvedených v obecné části důvodové zprávy. Tyto povinné osoby budou nadále podřazeny pod § 30. Dále se ruší odkaz na zastaralé nařízení vlády č. 502/2000 Sb.

K bodu 88

Jedná se o terminologickou úpravu na odpovídající označení, tj. mění se formát čísla 10E15 (exponenciální notace) na 10^{15} (vědecká notace). Zároveň se mění chybné znaménko pro násobení z tečky ve spodu řádku, na tečku uprostřed řádku. Nový formát čísla bude tedy vypadat takto: $1,7 \cdot 10^{15}$.

K bodům 89, 91

Navrhuje se stejně jako v případě hluku a vibrací omezit rozsah zákonné úpravy provozu zdrojů neionizujícího záření na právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Tedy předmětem veřejné správy budou povinnosti uvedených osob, nikoli fyzických osob. Ty pak ponесou povinnosti a odpovědnost v režimu práva soukromého.

K bodu 90

Navrhuje se zúžit platnou úpravu na výkonné stacionární zdroje záření elektronických komunikací jako rádiové a televizní vysílače a základnové stanice pro mobilní telefony. Naproti tomu se předmětná úprava netýká malých mobilních zařízení, jako jsou ruční radiostanice či mobilní telefony. V takových případech by dokládání splnění expozičních limitů před použitím zařízení bylo nejen zbytečné (mobilní telefony a radiostanice nesplňující expoziční limity se na území EU neprodávají), ale především neproveditelné, jelikož u mobilního zdroje lze jen obtížně určit místo a dobu provozu s předstihem. Existují však i případy mobilních zdrojů s velkým výkonem, u kterých je vyhodnocení expozice relevantní. Ty jsou návrhem z písmene c) vyňaty, ale úprava písmena a) platí pro všechny zdroje bez výjimky. Ochrana zdraví tedy není touto změnou narušena.

Nahrazení pojmu „veřejná telekomunikační síť“ pojmem „síť elektrických komunikací“ je technickou změnou, která souvisí se změnou zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

K bodu 92

Navržená úprava představuje preventivní opatření k zamezení újmy na zdraví klientů služeb péče o tělo, využívajících zdrojů neionizujícího záření, zejména UV lamp (solárií), u kterých je možnost změny vlastností po uplynutí doby životnosti stanovené výrobcem. Může dojít ke změnám jejich výkonu jeho zvýšením nebo změnou spektra záření. V obou případech může dojít k poškození ozařované plochy pokožky těla druhým stupněm popálení.

K bodu 93

Navrhuje se změna označení laserových tříd v návaznosti na nařízení vlády č. 106/2010 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 1/2008 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením, kde se v § 9 upřesňuje, že při zařazování laserů do tříd se postupuje podle harmonizované technické normy ČSN EN 60825-1:2007. Tato norma namísto původního značení tříd I, II, IIIA, IIIB, IV nově podrobněji rozděluje třídy I, II na 1, 1M a 2, 2M. Mění také označení IIIA na 3R. Laserové třídy jsou pouze pomocnou veličinou a nijak nenahrazují expoziční limity; ust. § 35 odst. 2 písm. a) platí i pro lasery. Formální změna značení tříd tedy nijak nenarušuje ochranu zdraví. Laserové třídy jsou však důležitou praktickou pomůckou pro zjištění potenciální nebezpečnosti laserového zařízení bez výpočtu či měření. Důvod, proč se třídy zavádějí pouze u laserů a nikoli u ostatních zdrojů neionizujícího záření, je ten, že pouze lasery jsou zdroje s širokou dostupností a zároveň nezanedbatelnou potenciální nebezpečností.

K bodům 96, 97

V § 37 odst. 3 zákona se upřesňuje, že v žádosti zaměstnavatele o zařazení práce do kategorie musí být kromě výsledků hodnocení expozice fyzických osob jednotlivým rozhodujícím faktorům pracovních podmínek v charakteristické směně dále uvedena i doba trvání této expozice. Vzhledem k tomu, že kategorizace prací se opírá ve smyslu § 37 a § 38 o měření a vyšetření rizikových faktorů pracovních podmínek, je zřejmé, že součástí návrhu na zařazení práce do kategorie třetí nebo čtvrté, tj. kategorií rizikových, musí být i protokoly o měření nebo vyšetření faktorů pracovních podmínek.

K bodu 98

I podkladem pro zařazení prací do kategorie druhé je hodnocení rizik pracovních podmínek, které vychází, jde-li o faktory měřitelné laboratorními metodami, z laboratorního měření nebo vyšetření rizikových faktorů, jak plyne i z § 38 zákona. Přesto vznikají ze strany zaměstnavatelů údajné pochybnosti o tom, zda za údaje rozhodné pro zařazení práce do druhé nerizikové kategorie je třeba považovat i protokoly o výsledcích jejich vyšetření a měření, jejichž provedení ukládá § 38 zákona. Proto zákon výslovně stanoví povinnost předložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví protokoly o měření a vyšetření k posouzení správnosti zařazení práce do nerizikové kategorie.

Zařazení prací do kategorií má zásadní význam nejen pro hodnocení rizik pracovních podmínek, ale i rozsah zajištění pracovnělékařských služeb.

K bodu 100

Biologický expoziční test je způsobem jak zjistit úroveň vystavení zaměstnanců rizikovému faktoru pracovních podmínek. Jeho provedení je za podmínek stanovených pracovněprávním předpisem (nařízení vlády č. 361/2007 Sb.) povinné při vystavení zaměstnanců expozici olovem. Dále vyhláška č. 432/2003 Sb. stanoví limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů pro tak závažné chemické látky jako jsou např. arsen, anilin, benzen, dimethylformamid, ethylbenzen, fenol, chrom, kadmium. Rušená právní úprava byla převzata do zákona o zdravotních službách. Navrhuje se tak upravit ustanovení § 39 odst. 2 ve smyslu

povinnost zaměstnavatele neprodleně zjistit příčinu překročení limitních hodnot ukazatelů biologických expozičních textů a zabezpečit její odstranění. Dále se zaměstnavateli ukládá povinnost bezodkladně informovat zaměstnance i příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

K bodu 101

Návrhem se text zákona o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se zákonem o zdravotních službách (č. 372/2011 Sb.), který pojem „zařízení“ či „zdravotnické zařízení“ používá k označení objektu, v němž je zdravotní služba poskytována. Pro osobu, která zdravotní službu provádí pak zákon o zdravotních službách používá pojem „poskytovatel“.

K bodu 102

Orgány ochrany veřejného zdraví rozhodují na žádost zaměstnavatele o zařazení práce, při jejímž výkonu jsou překračovány hygienické limity rizikových faktorů, do kategorie třetí nebo čtvrté, tj. rizikové. Zaměstnavatelem jsou jim oznamovány práce nerizikové, tj. práce druhé kategorie. Práci druhé kategorie může orgán ochrany veřejného zdraví v případě souběhu rizikových faktorů nebo při výskytu rizikového faktoru na hranici limitu, zařadit rovněž mezi rizikové práce. O zařazení prací do kategorií vedou orgány ochrany veřejného zdraví evidenci, z níž pak vycházejí i při plánování dozorové činnosti. Navrhuje se tedy, aby zaměstnavatel oznámil pro uvedené účely orgánu ochrany veřejného zdraví i ukončení výkonu rizikové práce na jeho pracovišti.

K bodům 105, 106, 224

Ustanovení se vypouští s přihlédnutím k tomu, že jde o osoby, které nikoho nezaměstnávají, a ačkoliv mohou být exponovány rizikovým faktorům, stanovení míry zátěže je ztěžováno, neboť expozice je proměnlivá jak v jejich výskytu při práci, tak v různorodosti vykonávaných prací. K tomuto kroku bylo přistoupeno na základě analýzy dat, které se váží ke kategorizaci prací a po zvážení, že na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy se v případě osoby uvedené v § 12 zákona č. 309/2006 vztahují ust. § 101 odst. 1 a 2, § 102, 104 a 105 zákoníku práce a § 2 až 11, a to s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu, tedy přiměřeně, což by mělo být dostatečné pro to, aby si tyto osoby uvědomovaly, že pokud jsou exponovány rizikovým faktorům pracovních podmínek, je třeba, aby své zdraví chránily.

K bodu 108

Ustanovení § 44a a 44b byla na žádost Ministerstva životního prostředí do novely zákona o ochraně veřejného zdraví vložena při novelizaci chemického zákona v r. 2003. Předmětná úprava tak jako v zásadě národní doplňuje chemický zákon (č. 350/2011 Sb.), který je transpozicí směrnic EU, a nařízení EU. V ustanovení § 44a se navrhuje slovo „vývoz“ nahradit slovem „distribuce“. Režim nakládání s chemickými látkami a směsmi nařízení EU takto neupravují. Uvádění na trh v členských státech EU se řídí pravidly nařízení EU. Není tedy důvod specificky národními předpisy regulovat vývoz.

K bodům 109, 110, 111, 112, 113, 117, 118, 119

Úprava textu § 44a odst. 2 je provedena s ohledem na změněnou terminologii zákona o chemických látkách a chemických směsích a terminologii užívanou při klasifikaci chemických látek a směsí podle přímo použitelných předpisů EU (nařízení EU č. 1272/2008 a nařízení ES č. 1907/2006). Povinnosti při nakládání s chemickými látkami a směsmi se omezují na podnikající fyzické osoby a právnické osoby, přičemž se terminologie, pokud jde o „podnikající fyzické osoby“, sjednocuje. Dále se v poznámce pod čarou č. 35a zavádí text

platného chemického zákona a navrhuje se zrušení poznámek pod čarou obsahujících již neplatné právní předpisy. Text odstavce 4 se rovněž uvádí do souladu s novým občanským zákoníkem. V § 44a odst. 9 se zohledňuje specifická úprava vedení evidence pro výbušniny, obsažené v zákoně o hornické činnosti.

K bodům 114, 116

Navrhuje se zrušit zákonnou úpravu, která duplicitně vedle pracovněprávních předpisů upravuje podmínky pro přípravu na povolání mladistvých, přicházejí-li při ní do styku i se stanovenými chemickými látkami a směsmi. Tato právní úprava je, jak je uvedeno i v obecné části důvodové zprávy, k provedení zákoníku práce obsažena ve vyhlášce č. 288/2003 Sb. Její začlenění do zákona o ochraně veřejného zdraví je tak nesystematické a vytváří pro uživatele právní normy nepřehledný právní stav.

Dále se navrhuje vypustit ustanovení upravující požadavky na hračky, neboť tato oblast spadá z hlediska chemické bezpečnosti hraček pod zákon o chemických látkách a chemických směsích a v ostatních hlediscích pod zákon o technických požadavcích na výrobky (zákon č. 22/1997 Sb.).

K bodu 115

Sjednocuje se terminologie, pokud jde o podnikající fyzické osoby. Dále se zákon sladuje s chemickou legislativou a návrh se upravuje s ohledem na změny provedené v § 44b. Zachovává se platný právní stav pokud jde o oprávnění nakládat s vysoce toxickými látkami a směsmi. Tedy zachovává se oprávnění provádět takovou činnost na základě odborné způsobilosti v souladu se živnostenským zákonem. Četnost školení se prodlužuje na dva roky s ohledem na povinnost zaměstnavatele provádět v tomto termínu i ostatní školení zaměstnanců.

K bodům 120, 123

Navrhuje se vypustit text duplicitní s § 44a odst. 6, a to z těchto důvodů: ustanovení § 44b upravuje odbornou způsobilost pro nakládání s chemickými látkami a chemickými směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické. To, že se předmětné ustanovení nevztahuje na případy, kdy zvláštní právní předpisy, např. živnostenský zákon, stanoví jinak a dále na výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace, která má samostatně upravenu odbornou způsobilost v § 58, již plyne z citovaného ustanovení § 44a odst. 6. Proto se duplicitní úprava zrušuje, a to i ta, která je obsažena v § 44b odst. 2. Obsahem citovaného ustanovení není pravidlo chování, ale sdělení, že odbornou způsobilost pro vázanou živnost výroby, dovozu nebo prodeje nebezpečných chemických látek upravuje zvláštní právní předpis, kterým je živnostenský zákon. Jednak je citace nesprávná, protože živnostenský zákon neupravuje odbornou způsobilost pro dovoz uvedených látek, předmětná úprava je však i nadbytečná a zavádějící.

K bodům 121, 122

Navrhuje se upravit výčet typů vysokoškolského vzdělání osob, které jsou oprávněny nakládat s vysoce toxickými chemickými látkami a směsmi. Návrhem se zákonná úprava zpřesňuje a doplňuje se o jediný dosud opominutý lékařský obor, a to zubní lékařství; tím odpadá důvod pro část úpravy v § 44b odst. 1 písm. a) bodě 4.

K bodům 124, 157, 246, 251, 252, 256, 285

Uznávání odborné způsobilosti upravuje pro všechny regulované činnosti zákon o uznávání odborné kvalifikace (č. 18/2004 Sb.). Duplicitní úprava v zákoně o ochraně veřejného zdraví je proto nadbytečná a navrhuje se zrušit, a to i s ohledem na změny, kterými může citovaný

zákon procházet. V ust. § 83b odst. 3 se dále vypouštějí slova „kraje nebo obce,“ neboť organizační složky kraje a obce nemohou na sebe brát práva a povinnosti. I s ohledem na to dosud žádné osvědčení o autorizaci těmto složkám vydáno nebylo.

K bodu 125

Navrhuje se zrušit předmětné ustanovení, protože k navrženému dni účinnosti zákona již všem odborně způsobilým osobám autorizovaným podle chemického zákona platnost rozhodnutí o autorizaci skončí.

K bodu 127

Do textu zákona se z vyhlášky č. 224/2002 Sb. doplňují podmínky pro vyúčtování zdravotních služeb na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění a hradí je tudíž podle § 45 stát. Přitom se terminologie přizpůsobuje zákon o ochraně veřejného zdraví dikci zákona o zdravotních službách (zák. č. 372/2011 Sb.).

K bodům 130, 142

Navrhuje se zavést odpovědnost uvedených zařízení, do nichž lze umístit i děti ve věku do 15 let, za to, že budou podrobeny pravidelnému očkování, neboť jde o kolektivy, kde by mohlo docházet k šíření infekčních onemocnění. Návrh navazuje na úpravu obsaženou v zákoně o zdravotních službách, který stanovil, že taková zařízení určí pro nezletilé děti registrujícího praktického lékaře. Odpadl tak důvod pro úpravu obsaženou v § 52, podle něhož tato zařízení oznamovala příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví pochybnosti o tom, zda dítě je očkováno a orgán ochrany veřejného zdraví poté v řízení podle § 46 mohl dítěti určit praktického lékaře, který pravidelné očkování provedl. K zákonným zástupcům se přiřazují pěstouni a jiné fyzické osoby, kterým bylo nezletilé dítě svěřeno rozhodnutím soudu do péče.

K bodům 131, 147

Návrhem se jen opravuje gramatická chyba.

K bodu 135

Světová zdravotnická organizace vydala v roce 2005 Mezinárodní zdravotní řád s cílem zamezit mezinárodnímu šíření chorob, chránit proti nim, kontrolovat je a zajistit reakce v oblasti veřejného zdraví na ně způsoby, které odpovídají riziku pro veřejné zdraví. V rámci toho nově upravila v příloze č. 7 Mezinárodního zdravotního řádu problematiku očkování proti žluté zimnici. Mezinárodní zdravotní řád (2005) stanoví, že smluvní státy určí na svém území konkrétní střediska očkování proti žluté zimnici. Současně stanoví v příloze 7 zaměření vzdělání očkujícího lékaře. Navrhuje se řešit transpozici uvedeného ustanovení cestou určení oboru specializačního vzdělávání a zavedením povinnosti zdravotnického zařízení zaregistrovat se u Ministerstva zdravotnictví včetně příslušné administrativy.

K bodům 136, 137, 138

Návrhem se provádí změna zákona o ochraně veřejného zdraví v souvislosti se zákonem č. 227/2009 Sb., kterým byly změněny některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech a dále s novou terminologií zavedenou zákonem č. 167/2012 Sb., pokud jde o elektronický podpis. Doplňuje se vymezení důvodu pro žádost o údaje ze strany Ministerstva zdravotnictví, jakož i režim žádosti poskytovatelů zdravotních služeb o předání dat získaných postupem podle § 47b. U poskytovatelů zdravotních služeb půjde v oblasti ochrany veřejného zdraví zejména o žádosti z důvodu pozvání k pravidelnému očkování.

Text nového 48 nahrazuje dosavadní ustanovení, které se navrhuje vypustit, neboť podmínky dopravy a skladování léčivých přípravků včetně očkovacích látek upravuje zákon o léčivech.

K bodu 139

V § 50 se dosavadní dikce rozšiřuje o právnické osoby, které v režimu mimo rámec živnosti provozují činnost, jejímž předmětem je pečovat o děti ve věku do tří let. Není důvod pro odchylný režim v těchto zařízeních, pokud jde o nepřijetí dítěte, které se nepodrobilo stanoveným pravidelným očkováním. Současně se však stanoví, že toto ustanovení neplatí pro zařízení vyjmenovaná v § 46 odst. 4 a zařízení, do nichž je docházka povinná, což může být poslední třída mateřské školy.

K bodu 140

V souvislosti s povinností poskytovatelů zdravotních služeb ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví neobvyklé reakce po očkování se doplňuje povinnost ohlásit současně i název a číslo šarže použité očkovací látky. Uvedená povinnost by bez identifikace očkovací látky nemohla být využita ke kontrole této látky.

K bodu 141

Upřesňuje se, že data, která jsou zdravotní pojišťovny povinny sdělovat Ministerstvu zdravotnictví ke kontrole proočkovanosti, se týkají pravidelných očkování.

K bodu 148

Návrh se uvádí do souladu se zákonem č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh.

K bodu 149

Podle platné právní úpravy osoby, které chtějí pracovat v oblasti speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace buď navštěvují kurs, nebo získají příslušné znalosti pro tuto práci jinak. Pokud navštěvují kurs, jehož pořádání je živností podle živnostenského zákona, musí nabýt teoretické i praktické znalosti, které upravuje platná prováděcí vyhláška. Osoby, které získají odborné znalosti jinak než účastí v kursu, si musí být vědomy povinnosti mít i praktické dovednosti, které bude třeba při zkoušce odborné způsobilosti prokázat. V tomto smyslu se text zákona doplňuje.

K bodu 151

Změna je pouze legislativně technické povahy. Poznámka pod čarou odkazuje na chemický zákon z r. 2003, který byl zrušen.

K bodům 154, 155

Návrhem se pouze v dosavadním kontextu zákona, který upravuje v § 58 a vyhlášce č. 490/2000 Sb. rozsah znalostí pro získání odborné způsobilosti pro výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, stanoví, že osoba, která pořádá kursy k získání znalostí pro výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace je povinna dodržet prováděcím právním předpisem stanovený rozsah a obsah kursu.

K bodům 161, 176

Laboratoře provádějící laboratorní vyšetřování biologického materiálu patří do okruhu osob poskytujících zdravotní služby. Nicméně tyto laboratoře hlásící povinnost podle poznatků

praxe neplní, neboť se za taková zařízení patrně nepovažují. Proto se specificky zdůrazňuje jejich podíl na hlásící povinnosti. Dále se do ustanovení § 62 a § 69 doplňuje součinnost Policie ČR pro případ, kdy je nezbytné zajistit takovým postupem realizaci opatření na ochranu veřejného zdraví.

K bodu 162

Text se rozšiřuje ke zdůraznění povinnosti poskytovatele zdravotních služeb, který provádí laboratorní vyšetřování biologického materiálu, hlásit pozitivní záchyty stanovených případů infekčních onemocnění, jejichž přehled je uveden v návrhu prováděcího právního předpisu, který je součástí předloženého materiálu.

K bodu 163

Znění je upraveno podle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Návrhem se stanoví základní údaje, které je třeba na žadance o vyšetření biologického materiálu uvést. Údaje o čísle pojištěnce jsou podstatné pro hodnocení vývoje výskytu infekčních onemocnění.

K bodu 164

Navrhuje se doplnit do úvodní části ustanovení § 64 slovo „zejména“ a tím připustit, aby podle povahy infekčního onemocnění mohl orgán ochrany veřejného zdraví nařídít i jiné potřebné protiepidemické opatření, než je dosud uvedeno v písmenech a) až d). Narovnává se tím i úprava opatření, kterým jsou povinny podrobit se fyzické osoby s úpravou opatření, kterým jsou povinny podrobit se právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Ukazuje se legislativně nesprávné a věcně nemožné, aby zákon vyjmenoval všechna protiepidemická opatření, kterým je fyzická osoba povinna se podrobit, a to s přihlédnutím ke konkrétnímu infekčnímu onemocnění. Konkrétní situace jsou velmi variabilní a ochrana veřejného zdraví si vyžaduje i přijetí dalších opatření. V písmeni a) nově navržený pojem, kterým se označují léky podávané k profylaxi infekcí, označuje tuto skupinu léčiv správně terminologicky.

K bodům 165, 166

Navrhuje se zrušit ustanovení § 65 odst. 1, které uvádí, že karanténa se provádí zpravidla ve vyčleněném zdravotnickém zařízení, jde-li o infekce stanovené Mezinárodním zdravotním řádem. Úprava je nahrazena nově navrženou dikcí ust. § 69 odst. 1 písm. i), které umožňuje pro případ hrozící a nastalé epidemie vyčlenit zdravotnická zařízení pro provedení protiepidemických opatření, dále dikcí § 100f, které dovoluje stanovit poskytovatele zdravotních služeb, kteří zdravotní péči pacientům poskytnou. Současně se slovo „karantény“ zrušuje v nadpisu § 65.

K bodu 168

Návrhem se dosavadní úprava uvádí do souladu s režimem přezkumu opatření poskytovatele zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách s tím, že v předmětné věci je orgánem, který přezkum provede, orgán ochrany veřejného zdraví.

K bodu 169

Změna je jen legislativně technické povahy.

K bodům 170, 171, 172

Navržená úprava se dává do souladu s Mezinárodními zdravotnickými předpisy (2005) a správním řádem. Upravuje se postup orgánů ochrany veřejného zdraví při vzniku mimořádné

události podléhající Mezinárodním zdravotnickým předpisům v souvislosti s výskytem vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla přistávajícího ve vstupním místě pro leteckou dopravu a dále ve zdravotnickém zařízení poskytovatele zdravotních služeb. Forma vydání opatření plyne z § 94a, tj. půjde o opatření obecné povahy. Doplnuje se oprávnění vyžadovat od osob vstupujících na území České republiky ze zahraničí potvrzení o očkování nebo stanovené profylaxi. Stanovení, na jakou nemoc mohou orgány vyžadovat potvrzení o očkování nebo profylaxi je součástí ochranného opatření. Současně se upravuje způsob zveřejnění opatření.

K bodu 173

Změna je jen legislativně technické povahy. Návrh se slaďuje se zákonem o sociálních službách a školským zákonem.

K bodu 174

V textu § 69 se zohledňuje ustanovení § 6d, upravující koupání v povrchových vodách.

K bodu 175

Byť je výčet opatření podle § 69 příkladný, navrhuje se doplnit oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví vydat příkaz k vyčlenění objektu pro izolaci nebo karanténu. Návrh se doplňuje s ohledem na úkoly státu v oblasti boje se vysoce nakažlivými a závažnými infekcemi.

K bodu 177

Cílem návrhu je rozšíření spektra protiepidemických opatření k zabránění dalšího šíření infekce virem HIV. Návrh vychází z toho, že orgánu ochrany veřejného zdraví je svěřen úkol zamezit vzniku a šíření infekčních onemocnění. V rámci epidemiologického šetření musí orgán ochrany veřejného zdraví zjistit osoby podezřelé z nákazy ve smyslu § 2 odst. 8 písm. a). Těm pak má oprávnění nařídít podle § 64 protiepidemická opatření, mezi která patří podle § 64 písm. a) povinnost podrobit se potřebnému laboratornímu vyšetření a lékařské prohlídce. U fyzické osoby podezřelé z nákazy virem lidského imunodeficitu pak je třeba dosáhnout tohoto vyšetření i bez výslovného souhlasu, jinak je obtížné zamezit dalšímu šíření nákazy.

K bodu 178

Navrhuje se, aby do sběru informací týkajících se infekcí zahrnutých do systému epidemiologické bdělosti, byl s ohledem na povahu úkolů podle § 86 zahrnut i Státní zdravotní ústav jako zdravotnické zařízení Ministerstva zdravotnictví, zřízené k plnění úkolů náležejících do jeho působnosti.

K bodu 179

Pro upřesnění a zlepšení evidence o různých typech patogenních agens je nutné zakotvit v zákoně povinnost zasílání izolovaných patogenních agens do příslušné referenční laboratoře.

K bodu 180

S ohledem na to, že zdravotní služby jsou poskytovány i v některých typech zařízení sociálních služeb, rozšiřuje se předmětná úprava i o povinnosti poskytovatele sociálních služeb.

K bodu 181

Text zrušeného písmene a) řeší již přímo použitelné právní předpisy Evropské unie. Tedy orgány ochrany veřejného zdraví již neschvalují odchylná složení výrobků, nad nimiž vykonávají dozor.

K bodu 182

Změna je pouze legislativně technické povahy a souvisí s přečíslováním písmen § 76.

K bodu 183

Návrhem se doplňuje pojem „podpora“ do sousloví „ochrana a podpora veřejného zdraví“, které zákon dosud ne zcela přesně uvádí pouze jako pojem „ochrana veřejného zdraví“. Nové sousloví mnohem lépe charakterizuje a vystihuje podstatu a obsah náplně činnosti vykonávané v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví. Dále se doplňuje do nadpisu hlavy páté dílu 1 vedle pojmu „kontrolovaná osoba“ i pojem „další osoba“. Nadpis tak vyjadřuje, že podřazená právní úprava se nevztahuje jen na kontrolované, ale i další povinné osoby. Návrh souvisí se změnou § 88, kde vedle odchylek od kontrolního řádu jsou upravena oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví, související s jeho ostatními úkoly, které výkonem dozoru nejsou (šetření nemocí z povolání, epidemiologické šetření).

K bodu 186

Ochranou a podporou veřejného zdraví se nezabývají pouze orgány ochrany veřejného zdraví, ale i územní samosprávné celky a jiné instituce. V souvislosti s novými úkoly krajů v oblasti podpory zdraví v samostatné působnosti kraje se navrhuje nahradit pojem „krajský úřad“ pojmem „kraj“.

K bodu 187

Změna je jen legislativně technické povahy. Návrhem se zákon o ochraně veřejného zdraví sladuje i se zákonem o zdravotních službách a novým občanským zákoníkem.

K bodu 188

Navrhuje se slovo „národnosti“ nahradit slovy „státní občanství“ jako údaj obecně seznatelný z evidencí.

K bodům 189, 190

Zohledňuje se zavedení kategorie „ohrožení nemocí z povolení“, které provedl zákoník práce. Vypouští se text, který zakotvil jiná poškození z práce a významné poruchy zdraví, neboť ty se podřazují pod termín „jiná poškození zdraví související s prací“. Text se dává do souladu se zákoníkem práce a zákonem o inspekci práce. Rozšiřuje se sdělování údajů o výskytu prací zařazených do kategorií třetí a čtvrté a práce kategorie druhé, stanovené příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví jako rizikové, orgánům státní báňské správy, jako dalšímu dozorovému orgánu, a to v souvislosti s jejich kontrolou dodržování podmínek ochrany zdraví při práci. Dále se navrhuje doplnit do § 79 odst. 3 Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy jako zařízení ochrany veřejného zdraví, které se bude podílet na využití údajů pro zákonem v § 86 stanovené účely. Dále se navrhuje doplnit do § 79 odst. 3 Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy jako zařízení ochrany veřejného zdraví, které se bude podílet na využití údajů pro zákonem stanovené účely. Státní zdravotní ústav a zdravotní ústavy jsou poskytovateli zdravotních služeb, tj. zdravotnická zařízení, a údaje z registrů budou za stanovené podmínky anonymizace podle zákona č. 101/2000 Sb. a volby přiměřených postupů a prostředků v souladu s ochranou osobních údajů využívat zejména pro účely přípravy podkladů pro národní zdravotní politiku, pro analýzu a vyhodnocení stavu ochrany a podpory veřejného zdraví, podobně jako ke sledování trendů výskytu onemocnění, ohrožení

nemocí z povolání, nemocí z povolání apod., tj. pro účely povinností vyplývajících zdravotním ústavům a Státnímu zdravotnímu ústavu z § 86 zákona.

K bodu 191

Pro potřebu objektivizace výsledků v oblasti prevence v podpoře veřejného zdraví a tvorby prognóz a stanovení priorit k řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a k dalšímu postupu v oblasti podpory veřejného zdraví se navrhuje stanovit Ministerstvu zdravotnictví povinnost jednou za 5 let provést zhodnocení zdravotního stavu obyvatelstva ČR.

K bodu 192

Navrhuje se připustit pro případ výpadku v dodávkách očkovacích látek pro povinná očkování změnu antigenního složení očkovacích látek, a to stejným postupem, jakým se stanoví pro příslušný kalendářní rok základní antigenní složení očkovacích látek na povinná očkování.

K bodu 193

Změna je jen legislativně technické povahy a souvisí s úpravou § 83e.

K bodu 194

Text § 80 odst. 1 písm. h) se upravuje s ohledem na změnu provedenou v § 68 odst. 1. Dále se Ministerstvu zdravotnictví svěřuje oprávnění přijímat opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropské unie a plnit další úkoly vyplývající pro členský stát z přímo použitelných předpisů Evropské unie na úseku prevence infekčních nemocí sdělováním zpráv zasílaných do Sítě společenství prostřednictvím systému včasného varování a reakce (EWRS) a dále poskytovat vědecká a technická data, která se posílají Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí týkají. Úprava souvisí s čl. 2 odst. 3 Ústavy.

K bodu 197

Změna je pouze legislativně technické povahy a souvisí s vyřazením hraček z obsahu pojmu „předměty běžného užívání“ podle § 25 zákona.

K bodu 198

Návrhem se upřesňuje souvislost mezi strategickým hlukovým mapováním a akčními plány. Akční plán je zpracováván pouze tam, kde je překročena mezní hodnota. Vyplývá to z logiky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (Směrnice 2002/49), avšak v 1. kole tvorby strategických hlukových map docházelo k problémům a desinterpretacím. Proto se navrhuje zákonnou úpravu zpřesnit.

K bodu 199

Pojem „výpočet“ se nahrazuje širším pojmem „stanovení“, které zahrnuje i měření. Evropská komise vydala pro členské státy závaznou metodiku „Presenting Noise Mapping to Public, March 2008“ ve shodě s ustanovením směrnice Evropské unie 2002/49, článek 9, jak mají být výsledky strategického hlukového mapování a akční plány zpřístupňovány veřejnosti – graficky, tabulkově a textově. To je zohledněno i ve vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování, a navrhuje se v tomto smyslu doplnit text zákona. Návrhem se upřesňuje, že protihluková opatření obsažená v akčních plánech musí být dimenzována tak, aby dosažený výsledek respektoval hygienické limity hluku stanovené nařízením vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Zpracovatelé akčních plánů v 1. kole strategického hlukového mapování často chybně a nelogicky

dimenzovali protihluková opatření pouze tak, aby bylo dosaženo mezní hodnoty hlukového ukazatele, což není z hlediska ochrany zdraví populace dostatečné.

K bodu 200

Ministerstvo zdravotnictví je úřadem, kterému podle § 80 odst. 1 písm. q) náleží zajistit zpracování strategických hlukových map. Akční plány zpracovávají podle platné právní úpravy Ministerstvo dopravy a kraje. Navrhuje se svěřit Ministerstvu zdravotnictví koordinační roli při zpracování akčních plánů, z nichž podle platné úpravy pořizuje souhrn.

K bodu 201

Doplňuje se v návaznosti na usnesení vlády č. 682 ze dne 14. září 2011 úkol Ministerstva zdravotnictví zajišťovat a koordinovat zpracování Pandemického plánu ČR a zpracovat Pandemický plán rezortu zdravotnictví.

K bodu 202

Navrhuje se vypustit část ustanovení, podle kterého Ministerstvo zdravotnictví uveřejňuje ve Věstníku MZ stanovený rozsah a četnost kontrol a kontrolní postupy. Standardní kontrolní postupy se týkají výhradně nižších stupňů orgánů ochrany veřejného zdraví a jsou jim předávány cestou datových zpráv a intranetu. Vzhledem k tomu, že nejde o realizaci státní moci, je úprava cestou zákona nadbytečná.

K bodu 204

Úkolem Ministerstva zdravotnictví je vyhlásit pro území přesahující území jednoho kraje nebo celostátně opatření k ochraně před nebezpečnými výrobky. Text se navrhuje upravit jen legislativně technicky. Na úpravu navazuje § 94a, který stanoví podmínky vydání opatření obecné povahy.

K bodu 205

Opatření přijatá členským státem, která se dotýkají volného oběhu výrobků harmonizované sféry, musí být oznámena Komisi Evropské unie. Do zákona se vkládá postup, který musí Ministerstvo zdravotnictví zvolit v případě, kdy Komise Evropské unie neshledá opatření Ministerstva zdravotnictví jako důvodné.

K bodům 206, 207

Doplňuje se zákonná úprava rozsahu údajů, které Ministerstvo dopravy předá Ministerstvu zdravotnictví pro účely pořízení strategických hlukových map. Akční plány jsou sestavovány na základě výsledků hlukového mapování, tj. strategických hlukových map. Zajištění jejich zpracování je zákonem uloženo Ministerstvu zdravotnictví. Ze směrnice Evropské unie 2002/49 plyne povinnost vypracovat strategické hlukové mapy vždy dojde-li k podstatnému vývoji v hlukové situaci, nejdéle však jednou za pět let. V návaznosti na to se zpracovávají akční plány. Uvedené skutečnosti se promítají do návrhu změny textu § 81 odst. 1 zákona. Současně musí být stanovena lhůta pro předání akčních plánů Ministerstvu zdravotnictví, protože je jako gestor dále odpovědné v termínu určeném Evropskou komisí reportovat souhrnný akční plán. Interval 1 rok na zpracování akčního plánu vyplývá z ustanovení směrnice 2002/49, čl. 8. Směrnice stanoví konkrétní data, ale pouze pro 1. a 2. kolo, pro další kola, počínaje rokem 2017 směrnice odkazuje již jen na pětiletý cyklus bez bližšího upřesnění. Z tohoto důvodu je nutné termín předání akčních plánů MZ zpracovateli stanovit.

Dále se z textu odstavce 2 vypouští vymezení pojmů, které je obsahem navrženého odstavce 1.

K bodu 208

Návrh vyplývá z požadavku Evropské komise na reporting a jeho strukturu – závazný dokument „Electronic Noise Data Reporting Mechanism, A handbook for delivery of data in accordance with Directive 2002/49/EC“, EEA Technical report No.9/2012.

K bodu 209

Ministerstvo životního prostředí je pořizovatelem a správcem příslušné již existující databáze vstupních dat o povrchu terénu v okolí dopravních tras. Bez těchto dat nelze strategické hlukové mapy vytvořit. Stanoví se mu proto povinnost tyto údaje předat.

K bodům 210, 211

Navrhuje se svěřit krajům zákonem činnosti, které jsou jimi v rámci národních programů prevence, vycházejících z národní politiky ochrany a podpory veřejného zdraví, již vykonávány, ale nejsou legislativně stanoveny. Pro potřebu objektivizace výsledků v oblasti prevence v podpoře veřejného zdraví a tvorby prognóz a stanovení priorit k řešení problémů a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a k dalšímu postupu v oblasti podpory veřejného zdraví se stanoví spolupráce kraje při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva kraje a jeho vývoje.

K bodům 212, 213, 214

Pokud jde o úkoly krajů v souvislosti s hlukovým mapováním, doplňuje se, že se jedná o úkoly plněné v přenesené působnosti, a to ve spolupráci s obcemi a stejně jako v § 81 se doplňuje přehled podkladů, které kraje, ve spolupráci s obcemi, předají pro pořízení strategických hlukových map.

K bodu 215

Krajský úřad je pořizovatelem a správcem příslušné databáze vstupních dat pro hlukové mapování na území aglomerace. Bez těchto dat nelze strategické hlukové mapy vytvořit. Stanoví se proto povinnost tyto údaje předat. Současně musí být stanovena lhůta pro předání akčních plánů Ministerstvu zdravotnictví, protože je jako gestor dále odpovědné v termínu určeném Evropskou komisí reportovat souhrnný akční plán. Interval 1 rok na zpracování akčního plánu vyplývá z ustanovení směrnice 2002/49, čl. 8.

K bodu 216

Návrhem se realizuje usnesení vlády č. 682/2011. Úprava navazuje na § 82 odst. 2 písm. v), podle něhož zpracovává pandemický plán ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému krajská hygienická stanice. Poté ho po odborném projednání schvaluje hejtman.

K bodu 217

Navrhuje se k naplnění usnesení vlády č. 682 ze dne 14. září 2011 o Pandemickém plánu České republiky zřídit epidemiologické komise a Ústřední epidemiologickou komisi, které v současné době fakticky existují. Po projednání návrhu zákona s kraji se navrhuje zřídit epidemiologickou komisi jako poradní orgán krajské hygienické stanice s tím, že orgány kraje poskytnou součinnost potřebnou pro její činnost.

K bodu 218

Návrhem se zákon uvádí do souladu se zákoníkem práce, který pojem „státní odborný dozor nad ochranou zdraví při práci“ již nepoužívá.

K bodu 219

Změna je jen legislativně technické povahy. Návrhem se zákon uvádí do souladu se správním řádem a zohledňuje se zrušení § 43 zákona.

K bodu 220

Podmínky provádění lékařských preventivních prohlídek v rámci pracovnělékařských služeb upravuje s účinností od 3. 4. 2013 vyhláška, vydaná k provedení zákona č. 373/2011 Sb. Tím fakticky zaniklo oprávnění krajských hygienických stanic upravovat termíny a náplně takových prohlídek. Navrhuje se tak zrušit oprávnění krajských hygienických stanic upravená v § 82 písm. e) s tím, že se ponechává jen dosavadní text, týkající se následných lékařských preventivních prohlídek, prováděných po ukončení práce v riziku, což odpovídá i tomu, z čeho vychází shora uvedená vyhláška o pracovnělékařských prohlídkách. Obsahově jde ve vztahu k následným lékařským preventivním prohlídkám o dosavadní právní úpravu.

K bodu 221

Oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví prvního stupně se navrhuje rozšířit na možnost stanovit minimální četnost a způsob sledování zátěže organismu zaměstnanců factory pracovních podmínek i na případy, kdy nejde o výkon rizikové práce. Přitom půjde zejména o provedení biologických expozičních testů, které jsou spolehlivým ukazatelem expozice zaměstnance rizikům pracovních podmínek. Poznatky praxe ukazují, že ohrožení zdraví zaměstnanců se netýká výhradně prací zařazených do třetí nebo čtvrté kategorie, tedy prací rizikových. Kategorie druhá, neriziková, může zahrnovat podmínky práce, kdy zaměstnanec je vystaven synergickému působení více škodlivin.

K bodu 222

V § 82 odst. 2 písm. g) se navrhuje doplnit text v návaznosti na zákoník práce. Podle § 347 zákoníku práce ohrožením nemocí z povolání se rozumí takové změny zdravotního stavu, jež vznikly při výkonu práce nepříznivým působením podmínek, za nichž vznikají nemoci z povolání. Tyto podmínky ověřuje pro účely nemocí z povolání příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (krajská hygienická stanice). Oprávnění krajské hygienické stanice se proto rozšiřuje i na ověřování podmínek vzniku změn zdravotního stavu pro účely posuzování ohrožení nemocí z povolání, jak ostatně plyne i ze zákona č. 373/2011 Sb.

K bodu 223

Změna je jen legislativně technické povahy.

K bodu 225

V § 82 odst. 2 písm. o) se vypouští text týkající se poskytování informací ze strany zaměstnavatele, jako duplicitní s textem zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

K bodu 226

Zrušuje se poznámka pod čarou, obsahující odkaz na zákon o péči o zdraví lidu, který byl zrušen.

K bodu 227

Text ustanovení se upravuje s ohledem na změnu § 68 odst. 1. Změna je v této souvislosti jen legislativně technické povahy.

K bodu 228

Náhrada pojmu „nemocniční, resp. nozokomiální nákaza“ pojmem zavedeným WHO a v souvislosti s tím i zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, vyplývá z § 15. Dále se navrhuje v návaznosti na § 15 odst. 3 svěřit krajským hygienickým stanicím provádění prevalenčních studií infekcí spojených se zdravotní péčí.

K bodům 229, 230, 231

Upřesňují se požadavky, které je nutno v rámci činnosti při zajišťování ochrany a podpory veřejného zdraví plnit a podílet se na jejich zajištění i v rámci příslušného regionu při spolupráci s ostatními státními i nestátními organizacemi. Nejedná se o novou povinnost, jde pouze o přesnější formulaci již stávajících povinností. Jde především o vyhodnocování efektivity realizovaných opatření a programů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nemocí a zdravotních rizik a při hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva. Tyto činnosti zajistí orgány ochrany veřejného zdraví stávajícími pracovníky, především z řad těch, kteří se zabývají zdravotní politikou a podporou zdraví anebo pracují v oboru epidemiologie. Krajské hygienické stanice tyto úkoly již zajišťují, proto nedojde z důvodu této novely k nárůstu pracovníků, ani k nárůstu finančních prostředků ze státního rozpočtu.

K bodu 232

Návrhem se zákon uvádí do souladu se zákonem o zdravotních službách (zák. č. 372/2011 Sb.) a zohledňuje se zúžení pravomoci krajských hygienických stanic podle § 82 odst. 2 písm. e) zákona na následné lékařské preventivní prohlídky. Poskytovateli pracovnělékařských služeb se oproti stávající úpravě, kdy o nařízení následné prohlídky informoval kliniky nemocí z povolání, ukládá informovat registrujícího poskytovatele zdravotních služeb, který má zaměstnance v péči i po skončení pracovního poměru.

K bodům 233, 234

V souvislosti s úpravou na úseku jakosti povrchových vod ke koupání se doplňují i povrchové vody provozované v režimu § 6d, což se promítá i do § 82a, který upravuje podmínky monitorování jakosti vody v těchto přírodních koupalištích.

K bodu 235

Navrhuje se doplnit, že monitorovací kalendář lze pozastavit v případě výjimečné situace i opatřením obecné povahy. Úprava souvisí s § 94a, kde se navrhuje specifický režim vydání tohoto opatření s ohledem na výjimečnou situaci, která vyžaduje ochránit zdraví osob. Nadto složitý režim vydání tohoto opatření podle správního řádu, což by si vyžádalo týdny, není ani

z hlediska časového namístě. Obdobně se navrhuje postupovat v případě neočekávané situace. Pojmy jsou vymezeny v § 82a odst. 2 písm. c) a d).

K bodu 236

Ve smyslu směrnice EU pro koupací vody se v případě pozastavení monitorovacího kalendáře nebo dočasného zákazu koupání zpravidla nařizuje odběr dodatečného nebo dalšího vzorku vody. Je třeba doplnit formu, jakou bude orgán ochrany veřejného zdraví takové opatření přijímat.

K bodu 237

Zveřejňovat i aktuální údaje o jakosti vody ke koupání na Portálu veřejné správy (PVS) je v praxi problematické, neboť tyto údaje se aktualizují 1x týdně, a jejich zveřejnění na PVS představuje vždy určitou časovou prodlevu. Vhodnější se proto jeví informace na internetových stránkách krajských hygienických stanic, které jsou aktuální. Na Portálu veřejné správy bude tedy zveřejněn každoročně seznam sledovaných vod ke koupání – s odkazem, kde lze získat aktuální informace o jakosti vody.

K bodu 238

Navrhuje se vypustit část textu § 82a odst. 2 písm. d), která upravuje zmocnění pro stanovení hodnot, při kterých se považuje voda ke koupání za krátkodobě znečištěnou, a to z těchto důvodů. Úprava povinností osob provozujících koupání na povrchových vodách je transpozicí směrnice 2006/7/ES. Citovaná směrnice takové limity nestanoví. Úprava by tedy nebyla s právem EU v souladu. Nadto pojem „znečištění“ vody v přírodním koupališti včetně povrchových vod je obsažena v § 6a odst. 3 písm. a) (mikrobiologická kontaminace) a § 82 odst. 2 písm. d) má na mysli znečištění upravené v § 6a odst. 3 písm. a) s tím, že je krátkodobé, tedy zhorší se jakost vody po dobu ne delší než přibližně 72 hodin poté, co došlo k prvnímu ovlivnění jakosti vody.

K bodu 239

V návrhu je zohledněn požadavek Ministerstva obrany doplnit do zákona zařízení, které bude provádět specializované činnosti pro účely státního zdravotního dozoru. Úprava je obdobná úpravě obsažené v § 86, kde jsou stanoveny úkoly zdravotních ústavů.

K bodům 240, 245

Organizační složky kraje a obce nemohou na sebe brát práva a povinnosti. I s ohledem na to dosud žádné osvědčení o autorizaci těmto složkám vydáno nebylo. Navrhuje se tedy příslušnou část ustanovení o autorizaci zrušit.

K bodu 241

V souladu s vymezením obsahu pojmů „přírodní koupaliště“ a „umělé koupaliště“ se navrhuje upravit text § 83a odst. 1 písm. a).

K bodu 242

Navrhuje se zrušit udělování dalších autorizací pro oblast výrobků, a to s ohledem na nařízení Evropské unie č. 1935/2004 a 1223/2009, které takové postupy pro předmětné výrobky neznají.

K bodu 243

V § 83a odst. 1 se v písmeni j) doplňuje autorizace pro účely zjišťování zrakové zátěže pro účely hodnocení rizika pracovních podmínek.

K bodu 250

V § 83c odst. 5 se navrhuje doplnit postup autorizující osoby pro případ, kdy držitel autorizace uvedl v žádosti o vydání osvědčení nesprávné nebo neúplné údaje, které byly podstatné pro vydání osvědčení. I v takovém případě se autorizace odejme. Dále se text sladuje se správním řádem.

K bodu 253

Text se sladuje se správním řádem a provádí se změna legislativně technické povahy, související se změnou číslování odstavců § 83e.

K bodu 255

Změna je jen legislativně technické povahy.

K bodu 257

Návrh reflektuje platnou právní úpravu v § 41a zákona, která upravuje dodávání teplé vody pro očistu zaměstnanců z individuálního zdroje zaměstnavatele. Dále se upravuje text § 84 odst. 1 písm. e) s ohledem na to, že podle platného právního stavu při výkonu činnosti epidemiologicky závažné lze na žádost provozovatele povolit užití vody jiné jakosti pro poskytování služby. I k užití této vody je třeba vztáhnout oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví nařídít větší četnost kontroly vody, neboť kvalita této vody může nepříznivě ovlivňovat zdraví spotřebitele služby.

K bodu 258

Navrhuje se zrušit poznámka pod čarou č. 50 odkazující na po datu 1. 1. 2014 zastaralý zákon o státní kontrole.

K bodu 259

Navrhuje se upravit možnost stanovit větší četnost kontroly vody i v přírodním koupališti, tedy i koupališti na povrchových vodách a ostatních stavbách a nádržích, dosud v § 84 odst. 1 písm. f) neuvedených. Byť je kontrola jakosti povrchových vod ve smyslu § 82a regulována monitorovacím kalendářem vydávaným pro všechny povrchové vody jako opatření obecné povahy, nelze vyloučit situaci zhoršení stavu vody jen na některém konkrétním přírodním koupališti, na němž režim kontroly povinnou osobou bude třeba řešit individuálním správním aktem. Platný právní stav to ale neumožňuje.

K bodu 260

Změny je legislativně technické povahy a reaguje na posunutí legislativní zkratky v § 6. Dále se navrhuje umožnit nařídít pozastavení koupání i v bazénu provozovaném poskytovatelem zdravotních služeb nebo poskytovatelem sociálních služeb, a to v případě, kdy voda je znečištěna. Pozastavení trvá jen do doby odstranění závady.

K bodu 261

Podle § 5 odst. 9 může osoba podat žádost o povolení vodárenské technologie neupravené v prováděcím právním předpisu. Odejmutí takto vydaného povolení z důvodu ochrany zdraví obyvatel však podle platného právního stavu není možné. Proto se ustanovení § 84 odst. 1 písm. l) zákona navrhuje doplnit.

K bodu 262

Oblast stravovacích služeb je od r. 2004 upravena především přímo použitelnými předpisy Evropské unie. Proto je namístě doplnit do § 84 odst. 1 písm. n) odkaz i na tyto předpisy.

K bodu 263

Podle pracovněprávních předpisů je zaměstnavatel odpovědný za ochranu zdraví zaměstnanců před riziky. Je povinen vyhledat a hodnotit rizika pracovních podmínek a přijmout ochranná opatření k odstranění rizikových faktorů překračujících stanovené limity nebo alespoň jejich minimalizaci. Ne vždy zaměstnavatelé tyto povinnosti plní a není namístě, aby je na účet státního rozpočtu za ně plnil orgán státního zdravotního dozoru. Proto se rozšiřuje oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví podle § 84 odst. 1 písm. o) o možnost nařídit objektivizaci skutečné míry zátěže, která má nebo může mít vliv na zdraví zaměstnanců. Oprávnění se navrhuje dále rozšířit i na osoby vykonávajících činnosti a poskytujících služby mimo pracovně právní vztahy, uvedené v § 12 zákona č. 309/2006 Sb.

K bodům 264, 266

Orgánu ochrany veřejného zdraví je svěřen dozor nad ochranou zdraví při práci. Přitom jde o povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům a povinnosti osob vykonávajících činnosti a poskytujících služby mimo pracovně právní vztahy, uvedených v § 12 zákona č. 309/2006 Sb. V souvislosti s touto úpravou se doplňují oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví nařídit těmto osobám v odůvodněných případech nápravná opatření k ochraně jejich zdraví, popřípadě mimořádné lékařské prohlídky.

K bodu 265

Návrhem se text zákona o ochraně veřejného zdraví přizpůsobuje na úseku ochrany zdraví při práci pracovněprávním předpisům, zejména zákonu č. 309/2006 Sb. Nahrazuje se tedy pojem „škodlivý faktor“ pojmem „rizikový faktor“, který je rovněž zákonem č. 309/2006 Sb. pro účely ochrany zdraví při práci definován. Dále se sladuje terminologie související s praktickým vyučováním a praktickou přípravou žáků na povolání s pracovněprávními předpisy.

K bodu 267

Změna je pouze legislativně technické povahy. Písmena se označují podle abecedního pořádku.

K bodu 268

Navrhuje se nahradit dosavadní informativní poznámku pod čarou, která odkazovala na zákon o chemických látkách a přípravcích, normativní poznámkou pod čarou, aby nebylo pochyb o smyslu zákonné úpravy.

K bodu 269

Změna je jen legislativně technické povahy. S ohledem na znění nového zákona o kontrole se terminologie přizpůsobuje tomuto zákonu. Obsah zákonné úpravy tak zůstává stejný, jako dosud. Tedy jde-li o případ, kdy orgán ochrany veřejného zdraví z důvodu ohrožení života nebo zdraví nařídí okamžité uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti na dobu nejdéle dvou provozních dnů nebo při zjištění závažných skutečností při výrobě pokrmů, opatření oznámí osobě přítomné takovému zjištění a učiní o něm písemný zápis. Toto opatření je účinné od okamžiku takového oznámení. Pokud by takové opatření muselo být doručováno vždy kontrolované osobě, pak by ochrana chráněných zájmů nebyla účinná a s ohledem na fikci doručení ani reálná.

K bodu 273

V nadpisu oddílu 4 se zohledňuje, že hlavním obsahem § 88 je po vydání nového zákona o kontrole úprava oprávnění zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví při plnění ostatních úkolů, které nejsou výkonem kontroly, resp. státního zdravotního dozoru. Jde např. o šetření podmínek vzniku onemocnění pro účely posouzení nemoci z povolání nebo epidemiologická šetření. Proto se do nadpisu promítá, že nejde jen o povinnosti kontrolovaných, ale i dalších osob.

K bodu 274

Dozorová působnost krajských hygienických stanic se vztahuje nejen na dodržování národních právních předpisů, ale i nařízení Evropské unie. Přitom nařízení EU upravují především oblast stravovacích služeb, materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami a kosmetických přípravků. S ohledem na uvedené se navrhuje rozšířit text § 88 odst. 1 věty první, která stanoví, že zaměstnanci krajské hygienické stanice se při výkonu státního zdravotního dozoru prokazují služebním průkazem. Nově se upravují podmínky vstupu do obydlí, proto se dosavadní úprava zrušuje a přesouvá se do nově navrženého § 88 odst. 3. K dosažení souladu se zákonem o kontrole se navrhuje pojem „kontrolní zaměstnanec“ nahradit pojmem „kontrolující“.

K bodu 275

Při výkonu státního zdravotního dozoru budou orgány ochrany veřejného zdraví s účinností od 1. ledna 2014 postupovat podle zákona o kontrole (č. 255/2012 Sb.). Co se rozumí výkonem státního zdravotního dozoru je upraveno v § 84 odst. 1 písm. a) zákona, tj. jde o kontrolu, jak povinné osoby plní povinnosti uložené zákonem, popř. nařízením EU nebo rozhodnutím vydaným na jejich základě. V ustanoveních § 88 odst. 1 až 4 se uvádějí odchylky od zákona o kontrole, které se navrhuje zavést. Jde o specifický postup orgánů ochrany veřejného zdraví v případech, kdy porušení povinností může mít za následek ohrožení života nebo zdraví. V takovém případě je třeba vydat rozhodnutí namístě. Navrhuje se proto, aby kontrolující předložil pověření ke kontrole pouze kontrolované nebo povinné osobě přítomné na místě výkonu státního zdravotního dozoru a aby se tímto postupem považovala kontrolovaná osoba za informovanou o zahájení kontroly ve smyslu zákona o kontrole. V takových případech nelze, jak předpokládá zákon o kontrole, vyčkávat doručení oznámení o zahájení výkonu dozoru kontrolované osobě a poté doručení protokolu o kontrole kontrolované osobě, zvláště pokud se vezme v úvahu, že kontrolované osoby namnoze poštu nepřebírají a k doručení dochází až na základě fikce doručení, tedy s desetidenním odstupem. Navrhuje se proto dále postup, při němž kontrolované nebo povinné osobě, přítomné na místě výkonu státního zdravotního dozoru, kontrolující předá protokol o kontrole s účinky doručení protokolu o kontrole kontrolované osobě podle zákona o kontrole. Navrhuje se dále pro uvedené případy zachovat i platnou zákonnou úpravu, podle níž kontrolovaná osoba může podat námitky proti kontrolnímu zjištění do tří dnů. Tato praxe, trvající více než 10 let, nečiní potíže. Odchylka se však zavádí jen pro případy ohrožení života nebo zdraví. Uvedený postup nezbavuje kontrolovanou osobu oprávnění ve správním řízení namítat skutečnosti, které neuplatnila v rámci výkonu státního zdravotního dozoru. Procesní práva kontrolované osoby tak nejsou zkrácena v míře, která by znamenala nespravedlivý proces. V této souvislosti se zkracuje i lhůta pro vyřízení námitek ze strany kontrolujících.

K bodu 276

V návrhu se v intencích dosavadní právní úpravy a s ohledem na zřízení zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu zákonem (§ 86) navrhuje specifikovat přizvané osoby, což je institut řešený obecně i novým zákonem o kontrole. Podle § 86 jsou zdravotní ústavy a Státní

zdravotní ústav zřízeny k vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků, k vyšetřování biologického materiálu a k provádění biologických expozičních testů pro účely výkonu státního zdravotního dozoru. Krajské hygienické stanice tedy ve smyslu uvedeného nemohou volit jakoukoli odborně způsobilou osobu, kterou přizvou k výkonu kontroly, jak to plyne ze zákona o kontrole. Jde tedy o odchylku o zákona o kontrole. Navržená díkce tak odpovídá platné právní úpravě, tj. zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví je oprávněn přizvat k účasti na výkonu státního zdravotního dozoru zaměstnanec zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu; není-li možné zajistit plnění úkolu orgánu ochrany veřejného zdraví zaměstnancem zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu, pak může zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví přizvat jinou odborně způsobilou fyzickou osobu. Přizvaní zaměstnanci mají práva a povinnosti podle zákona o kontrole.

V souvislosti s výkonem státního zdravotního dozoru se dále navrhuje zavést režim obvyklý např. u inspekce práce, tj. aby orgán ochrany veřejného zdraví mohl v odůvodněném případě vyzvat kontrolovanou osobu, aby se dostavila do sídla úřadu a předložila doklady potřebné pro výkon dozoru. Jiné zákony (např. § 103 odst. 1 závěrečná část ustanovení nebo § 102 odst. 4 zákoníku práce) nebo přímo použitelné předpisu Evropské unie (např. čl. 5 nařízení EU 852/2004 nebo čl. 18 nařízení EU 178/2002) ukládají povinným osobám mít stanovenou dokumentaci a předložit ji dozorovému orgánu. Kontrolované osoby ale namnoze takovou dokumentaci nemají v provozovně, kde je konána kontrola. Tedy správní úřad by se musel vrátit na místo výkonu kontroly, aby dokumentaci převzal, což znamená nové náklady kontroly. Proto se navrhuje svěřit správnímu úřadu oprávnění vložené do § 88 odst. 6 návrhu. V této souvislosti lze poukázat na čl. 28 nařízení EU o úřední kontrole (č. 882/2004), který stanoví, že náklady dodatečné kontroly hradí kontrolovaná osoba. V tomto smyslu náklady povinné osoby na dostavení se do správního úřadu odpovídají nákladům dodatečné kontroly, které stanoví např. vyhláška k provedení zákona o potravinách v uvedené souvislosti ve výši 500,- Kč.

Pokud jde o plnění ostatních úkolů svěřených orgánu ochrany veřejného zdraví na úseku ochrany veřejného zdraví, zejména epidemiologická šetření (§ 62a) a ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posouzení nemoci z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání (§ 82 odst. 2 písm. g)), je třeba oprávnění zaměstnanců orgánu ochrany veřejného zdraví zachovat a současně se navrhuje nově řešit podmínky vstupu do obydlí, upravené dosud v rámci § 88 odst. 1. Citované ustanovení stanoví, že do obydlí lze vstupovat jen v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele, kdy hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých nebo epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů a ke zjištění ohniska nákazy, k nařízení, provedení a kontrole protiepidemických opatření. Toto ustanovení je však svou přísností nevyvážené s ohledem na reálnou možnost orgánů ochrany veřejného zdraví plnit úkoly na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění. Úkolem orgánu ochrany veřejného zdraví je zamezit vzniku a šíření infekčních onemocnění. K tomu je mu § 62a svěřeno oprávnění provádět epidemiologické šetření, v jehož rámci je orgán ochrany veřejného zdraví oprávněn zjišťovat okolnosti důležité v zájmu ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy. Ohnisko nákazy je definováno § 65 odst. 2 jako místo, ve kterém se šíří nákaza. Dále je úkolem orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 67) přijmout podle povahy infekčního onemocnění opatření nezbytná k zamezení jeho šíření. To se týká jak fyzických, tak právnických a podnikajících fyzických osob (§ 64 až 66). Tomuto okruhu osob pak zákon v § 55 a násl. ukládá povinnosti na úseku ochrany prostředí před původci a přenašeči infekčních onemocnění, škodlivými a epidemiologicky významnými členovci, hlodavci a dalšími živočichy. Přitom pokud se hovoří o běžné ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, nejde o jinou povinnost, než provádět očistu prostředí (§ 57 odst. 1). Pokud je tato povinnost zanedbána a došlo k rozšíření

původců nákazy, zvýšenému výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů, je každá osoba povinna zajistit jejich likvidaci výkonem speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce nebo deratizace, prováděné osobami k tomu specificky způsobilými ve smyslu § 58 a živnostenského zákona. K plnění těchto úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví se navrhuje zmírnit platné ustanovení § 88 odst. 1, které umožňuje pověřenému zaměstnanci vstup do obydlí osob a umožnit mu i vstup na pozemky, do staveb a jiných zařízení, a to za podmínek nově upravených v § 88 odst. 5 i do obydlí. Pro vstup do obydlí se však specificky vyjmenovávají úkoly orgánu ochrany veřejného zdraví, k jejichž řešení lze do něj vstoupit.

K bodům 277, 278, 279, 281, 282

Vedle otázek prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění se ostatní úkoly orgánu ochrany veřejného zdraví, nejde-li o kontrolu, resp. státní zdravotní dozor, týkají zejména ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posouzení nemoci z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání a šetření ke zjištění rizik životního a pracovního prostředí, kdy musí pověřený zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví nejen vstoupit na pozemky, do staveb a zařízení zpravidla právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Pro tyto případy se navrhuje řešení rozsahu oprávnění pověřeného zaměstnance orgánu ochrany veřejného zdraví odpovídající stávající úpravě a obdobným oprávněním podle zákona o kontrole.

Dosavadní oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví se dále navrhuje doplnit tak, že pokud si mohou činit výpisy z dokumentů, mohou si pořídit i jejich kopie. V § 88 odst. 6 písm. d) se navrhuje zrušit slova „v rozsahu nezbytném pro výkon zákonem stanovených oprávnění“, neboť tato slova jsou přesunuta do úvodní části ustanovení. Dále se ustanovení uvádí do souladu se zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

V návrhu se dále v intencích dosavadní právní úpravy navrhuje umožnit přizvání k účasti na plnění ostatních úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví zaměstnance zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu zákonem (§ 86). Dikce odpovídá platné právní úpravě, tj. zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví je oprávněn přizvat k účasti na plnění dalších úkolů (s výjimkou státního zdravotního dozoru, který je řešen v § 88 odst. 2) podle tohoto zákona, přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo zvláštních právních předpisů zaměstnance zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu; není-li možné zajistit plnění úkolu orgánu ochrany veřejného zdraví zaměstnancem zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu, pak může zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví přizvat jinou odborně způsobilou fyzickou osobu. Přizvaní zaměstnanci mají práva a povinnosti v rozsahu pověření daného jim příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Osoby, jichž se plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví týká, jsou povinny umožnit jim výkon oprávnění v rozsahu pověření. Tyto osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při účasti na plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví dozvěděly.

K bodu 280

Změna je pouze legislativně technické povahy. Zrušuje se poznámka pod čarou, odkazující na konkrétní ustanovení zákona o státní kontrole, který k datu 1. 1. 2014 pozbývá účinnost.

K bodu 283

Činnost orgánů a zařízení na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví je z hlediska povahy činnosti třeba řadit do systému zdravotních služeb. S ohledem na to se navrhuje zavést povinnost zaměstnanců všech orgánů ochrany veřejného zdraví získat odbornou způsobilost pro výkon zdravotnického povolání. Podmínky pro získání této způsobilosti, jakož i zařazení do oboru vzdělávání a celoživotní vzdělávání se navrhuje posuzovat podle zákonů č. 95 a 96

z r. 2004, tj. zákona o zdravotnických povoláních lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a o nelékařských zdravotnických povoláních. Tyto zákony nedovolují získat předmětnou způsobilost osobám s vysokoškolským právnickým vzděláním, byť se tyto osoby podílejí na plnění úkolů ochrany veřejného zdraví. Proto se navrhuje zavést pro ně odchylnou úpravu.

K bodu 284

V návaznosti na úpravu § 88a odst. 1 se navrhuje stanovit lhůtu pro získání odborné a specializované způsobilosti pro výkon zdravotnického povolání. Současně se navrhuje připustit, aby vedoucí úřadu mohl povolit výjimku, např. půjde-li o významného odborníka v oboru, který v úřadu pracuje dlouhodobě dobře.

K bodu 286

Působnost orgánů ochrany veřejného zdraví se vztahuje nejen na dodržování národních právních předpisů, ale i nařízení Evropské unie. Proto se text § 89 odst. 1 v tomto smyslu doplňuje.

K bodu 287

S ohledem na úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví na úseku předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění se navrhuje rozšířit okruh osob, kterým lze sdělit individuální údaje chráněné jinak mlčenlivostí. Jde vedle osob blízkých, což je úprava platná, i o osoby pobývající v ohnisku nákazy a osoby, které byly v inkubační době ve styku s infekčním onemocněním. Bez tohoto oprávnění nelze zamezit šíření infekčních onemocnění.

K bodu 288

Zákon se uvádí do souladu se zákoníkem práce, zákonem o zdravotních službách a zohledňuje se i kategorie „ohrožení nemocí z povolání“.

K bodům 289, 290

Zákon se uvádí do souladu s kontrolním řádem upraveným zákonem č. 255/2012 Sb. a uvádějí se jen stávající odchylky. Dále se navrhuje doplnit zákonnou úpravu o řešení náhrady za vzorky výrobku odebrané v rámci ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posouzení nemoci z povolání event. ohrožení nemocí z povolání. Pravidla dosud upravena nejsou a je žádoucí tento nedostatek odstranit. Principy placení náhrady jsou stejné jako v zákoně o kontrole, tj. zjistí-li se nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání, vzorky se nehradí; jinak jsou hrazeny ve výši ceny, za kterou osoba výrobek pořídila.

K bodům 291, 292

V zákoně o ochraně veřejného zdraví je dosud vymezena pouze jedna obecná skutková podstata správního deliktu, spočívající v porušení kteréhokoli ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví nebo pracovněprávních předpisů, tj. zákoníku práce a zákona č. 309/2006 Sb., event. nařízení EU. Tato úprava se nahrazuje vymezením správních deliktů podle základních oblastí hmotněprávní úpravy s vymezením horní hranice sankce. Vzhledem k tomu, že jde o velký počet úseků veřejné správy a vedle skutkových podstat správních deliktů, reflektujících povinnosti osob podle zákona o ochraně veřejného zdraví, se dále ještě uvádí i skutkové podstaty správních deliktů podle zákoníku práce a zákona č. 309/2006 Sb., navrhuje se skutkové podstaty pro přehlednost dělit. V opačném případě bude orientace v této oblasti pro povinné osoby i orgány ochrany veřejného zdraví nepřehledná.

Pokud jde o skutkové podstaty správních deliktů na úseku bezpečnosti výrobků, jde o oblast zahrnující chemické látky a směsi používané k úpravě vody, výrobky přicházející do přímého styku s vodou (§ 5) a dále předměty běžného užívání (§ 25). Povinnosti osob na tomto úseku jsou upraveny v zákoně o ochraně veřejného zdraví a přímo použitelných předpisech Evropské unie. Oblast kosmetických přípravků bude od 11. července 2013 zcela ovládána předpisy Evropské unie. Oblast materiálů a předmětů přicházejících do styku s potravinami je v obecných zásadách upravena nařízením Evropské unie č. 1935/2004, nařízením Evropské unie 178/2002 a zvláštními opatřeními Evropské unie; vedle toho nařízení č. 1935/2004 připouští úpravu národními předpisy (zákon o ochraně veřejného zdraví a vyhláška č. 38/2001 Sb.). Skutkové podstaty správních deliktů reflektují tuto hmotněprávní právní úpravu a jsou členěny podle rozsahu povinných subjektů. Do skutkových podstat bylo zařazeno i porušení informační povinnosti podle § 76 zákona, který ukládá podnikatelům v návaznosti na ochranná opatření přijatá orgány ochrany veřejného zdraví (§ 84 odst. 1 písm. b)) povinnost informovat o obsahu těchto rozhodnutí své odběratele. Plnění této povinnosti je jedním z podstatných prvků ochrany trhu před nebezpečnými nebo z nebezpečnosti podezřelými výrobky.

K bodu 293

Vedle shora uvedené skutkové podstaty se v § 92a až 92m doplňují další skutkové podstaty, rovněž reflektující hmotněprávní povinnosti osob na úseku ochrany veřejného zdraví, nařízení Evropské unie a dále zákoníku práce a zákona č. 309/2006 Sb. Pokud jde o námitku dvojího trestání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, uvádí se k ní: rozsah dozoru nad ochranou zdraví při práci, který provádí orgány ochrany veřejného zdraví, plyne z § 84 odst. 1 písm. a). Kontrolu inspekce práce nad bezpečností práce upravuje zákon o inspekci práce. Chráněné zájmy jsou tedy zcela rozdílné. V této souvislosti lze citovat i judikát Nejvyššího správního soudu čj. 4 Ads 14/2010 - 293: „Jak již bylo uvedeno výše, Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře akceptoval, že jedním skutkem lze spáchat několik deliktů, přičemž čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě nebrání tomu, aby pro tentýž skutek byl pachatel odsouzen ke dvěma trestům ve dvou po sobě jdoucích řízeních, pokud jde o souběh dvou různých deliktů, i když jsou tyto delikty založeny na shodném jednání. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva tedy svědčí o tom, že pachatel může být potrestán dvěma různými orgány za porušení či ohrožení dvou odlišných zákonem chráněných zájmů, stanovených nejen různými právními předpisy, ale navíc sankcionovanými různými orgány, k němuž došlo jediným (i opakovaným) jednáním.“.

Pokud jde o delikty na úseku bezpečnosti výrobků, prolíná se u materiálů a předmětů přicházejících do styku s potravinami národní úprava a úprava provedená přímo použitelnými předpisy. V oblasti kosmetických prostředků od července r. 2013 platí úprava podle nařízení EU 1223/2009 a výrobky pro děti ve věku do tří let je národní úpravou. Výrobky podle § 5 jsou úpravou zčásti transponovanou. Povinná osoba tak spáchá delikt podle druhu výrobku buď porušením povinnosti podle národního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie. V souvislosti s porušením přímo použitelného předpisu Evropské unie se navrhuje uvést vždy dikci, která připouští porušení jiné než vyjmenované povinnosti, neboť je známo, že nařízení Evropské unie často nabývají účinností ve velmi krátké době po svém vydání a nelze tak vystačit se skutkovými podstatami vystihujícími povinnosti podle současně platného přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Správní delikty na úseku ochrany jakosti vod jsou transpozicí práva Evropské unie. Navrženou úpravou se zajišťuje i vymahatelnost práva Evropské unie. To se týká i informačních povinností, které směřují k ochraně jakosti pitných vod (§ 4 odst. 6) nebo ochraně odběratelů pitné vody (např. § 3a odst. 8). Obdobně je tomu v případě správních deliktů na úseku koupališť a saun, kde ochrana jakosti vod v povrchových vodách

využívaných ke koupání je transpozicí práva Evropské unie a informační povinnost provozovatelů koupacích míst vychází z citovaných předpisů, přičemž směřuje k informování veřejnosti a je podstatná pro zajištění ochrany zdraví koupajících se osob.

Pokud jde o správní delikty na úseku provozu zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb a správní delikty na úseku prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění, je ohlašovací povinnost osob poskytujících péči, event. poskytovatelů zdravotní péče základem ochrany veřejného zdraví před šířením infekčních onemocnění. Systém hlášení se předloženým návrhem omezuje na infekce, kterou mohou ohrozit zdraví populace a jejích skupin, jak je uvedeno v odůvodnění k hmotněprávní části zákona. Z hlášení se pak orgán ochrany veřejného zdraví dozví o těchto infekcích a může provést epidemiologické šetření v ohnisku nákazy a nařídit odpovídající protiepidemická opatření v režimu § 64 a násl. Správní delikty na úseku provozních řádů jsou uvedeny jako zvláštní skupina, protože se týkají řady subjektů, a to zařízení pro výchovu a vzdělávání, osob poskytujících zdravotní služby a sociálních služby, osob provozujících činnosti epidemiologické závažné. K povinnosti vypracovat provozní řád se nadto váže povinnost podle § 100, tj. povinnost seznámit zaměstnance s provozním řádem a kontrolovat jeho dodržování.

V § 92m jsou shrnuty správní delikty související se zajištěním plnění oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví, zohledňující oprávnění krajské hygienické stanice vydat právní předpis, režim mimořádných opatření vydávaných pro případ hrozící nebo nastalé epidemie, hromadného výskytu nebezpečných nebo z nebezpečnosti podezřelých vod a výrobků a dalších mimořádných událostí, zakázat protiprávního jednání, které poškozuje společný zájem spotřebitelů, uložit povinnost provést hodnocení zdravotních rizik, která se může dotýkat všech subjektů, které provozují činnost, jejímž předmětem je nebo může být ohrožení veřejného zdraví, uložit režim okamžitého uzavření provozovny či zákazu činnosti při bezprostředním ohrožení zdraví osob a oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví, které nejsou výkonem státního zdravotního dozoru (např. epidemiologické šetření).

Po důkladné analýze, na základě výše uvedených argumentů, je navrhován shora uvedený rozsah správního postihu porušených hmotněprávních povinností, který je považován za zcela nezbytný, neboť reaguje na aktuální potřeby vycházející z nutnosti ochrany jednotlivých úseků státní správy, v nichž se porušené povinnosti vyskytují.

K bodu 294

Nově se zavádí možnost, aby se osoba odpovědná za správní delikt (právní osoba a fyzická osoba podnikající) vyvinula. Návrh odpovídá úpravě obsažené již v právním řádu v souvislosti se správními delikty na ostatních úsecích veřejné správy. Upravuje se oprávnění pro orgány ochrany veřejného zdraví prvního stupně (krajské hygienické stanice, Ministerstvo vnitra a Ministerstva obrany) projednávat správní delikty. V dosavadní právní úpravě se toto oprávnění odvozovalo z § 82, který stanoví, že krajské hygienické stanice plní všechny úkoly podle zákona o ochraně veřejného zdraví, které nejsou výslovně svěřeny Ministerstvu zdravotnictví. Stejně jako v dosavadní právní úpravě se stanoví, že výnos z pokut je příjmem státního rozpočtu.

K bodům 295, 296, 297, 298

Zrušuje se pro nadbytečnost ustanovení, že orgány ochrany veřejného zdraví postupují při výkonu veřejné správy podle správního řádu. Další změny jsou jen legislativně technické povahy a reagují na změny vyplývající z hmotněprávní části zákona. V rámci právní úpravy účastenství v řízení se zrušuje ustanovení § 31 odst. 1, a to s ohledem na požadavek veřejnosti i Veřejného ochránce práv o zpřístupnění předmětných řízení dotčeným osobám v režimu správního řádu.

K bodům 299, 300, 301

Podle správního řádu opatření obecné povahy vydají správní úřady v případech, kdy tak stanoví zákon. Navrhuje se doplnit zákonnou úpravu o případy, kdy je vydání takového opatření namísto s ohledem na neurčitý počet subjektů stanoveného okruhu a určitou právní povinnost.

Opatření obecné povahy se nenavrhuje vydat v případě § 80 odst. 1 písm. j), které souvisí s § 4 odst. 1 písm. a) zákona o pohřebnictví (zákon č. 256/2001 Sb.). Podle citovaného ustanovení zákona o pohřebnictví je zakázáno upravovat, konzervovat nebo balzamovat lidské pozůstatky osoby, která v době úmrtí byla nakažena morem, cholerou, žlutou zimnicí, pravými neštovicemi, skvrnivkou a hemoragickou horečkou typu Lassa, Marburg a Ebola, nebo dalšími infekčními onemocněními, vyvolanými jinými vysoce rizikovými biologickými agens a jejich toxiny, přičemž se předpokládá že tato další infekční onemocnění stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle cit. ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví. Nastane-li tedy situace, kdy bude zejména zakázáno upravovat lidské pozůstatky z důvodu dalších závažných infekčních onemocnění, vyhlásí tato onemocnění Ministerstvo zdravotnictví postupem podle § 80 odst. 1 písm. j), tj. stanoví je vyhlášením v televizním a celoplošném rozhlasovém vysílání a zveřejněním na své úřední desce a úředních deskách ostatních orgánů ochrany veřejného zdraví. Tímto opatřením se stanoví závažné infekční onemocnění pro určitý způsob nakládání s lidskými pozůstatky. S ohledem na to se navrhuje ponechat navržený specifický režim.

Podle dosavadní právní úpravy se ponechává řešení vydání monitorovacího kalendáře. Tedy monitorovací kalendář bude vydáván nadále v režimu správního řádu. Pokud však jde o jeho pozastavení z důvodu výjimečné nebo neočekávané situace, jak je definuje zákon transponující směrnici Evropské unie, navrhuje se zavést specifický režim. Například v případě povodní bude třeba pozastavit monitorovací kalendář z důvodu ohrožení veřejného zdraví závadnou vodou. V takovém případě nelze opatření řešit postupem podle správního řádu, ale je třeba přistoupit k vydání opatření obecné povahy s bezprostřední účinností. Obdobně je tomu v případech, kdy je vážně ohrožen chráněný zájem – veřejné zdraví - z důvodu šíření infekčních onemocnění, včetně případu jejich šíření ze zahraničí, nebo z důvodu výskytu nebezpečných či z nebezpečnosti podezřelých výrobků, nejakostních nebo z porušení jakosti podezřelých vod, kdy může dojít k šíření alimentárních a jiných infekčních nákaz. Pokud jde o uplatnění námitek, ust. § 194 odst. 4 správního řádu stanoví, že je lze uplatnit písemně nebo na veřejném projednání ústně. Vzhledem k režimu vydání opatření obecné povahy v případech vážného ohrožení zdraví se navrhuje předložení písemných námitek, a to ve lhůtě 5 dnů. I lhůta pěti dnů vychází z povahy uvedených opatření. S ohledem na povahu shora uvedených opatření se navrhuje specifický postup při vydání uvedených opatření obecné povahy. Tato specifická úprava umožní co nejrychlejší reakci v závažných případech ohrožení zdraví lidí. Obdobná úprava je již obsažena v návrhu novely zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, kterou schválila vláda.

K bodu 302

V souladu s platnou a navrhovanou úpravou se sjednocuje postup při vyhlášení mimořádných opatření k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění a dalších mimořádných událostech. Nadto se zohledňuje zrušení hraničních přechodů mezi členskými státy Evropské unie. Uvedenou úpravu doplňuje řešení ochrany státních hranic před šířením závažných infekcí podle § 68.

K bodu 303

Platná právní úprava, omezující účast zaměstnanců krajských hygienických stanic s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání při provádění stanovených výkonů zdravotní

péče jen na případy, kdy mimořádná událost či krizový stav překračuje území kraje, není důvodná, neboť není logický argument, který by dovoloval přistoupit k předmětnému opatření v rámci přesahujícím území kraje, nikoli však již v samém kraji. Proto se navrhuje předmětné omezení vypustit.

K bodu 304

Podle § 96 obec může vyhláškou nařídit pro území obce nebo jeho část provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace. Pojem speciální ochranná dezinfekce a deratizace je vymezen v § 55 písm. b) jako odborná činnost cílená na likvidaci původců a přenašečů infekčních onemocnění. Podle § 57 speciální ochrannou dezinfekci nebo deratizaci je povinna provést osoba při zvýšeném výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů. Podle zkušeností Ministerstva vnitra na úseku přijímání vyhlášek obcí obec neumějí hodnotit shora uvedené okolnosti pro vyhlášení speciální ochranné dezinfekce a deratizace. Proto se doplňuje povinnost orgánů ochrany veřejného zdraví poskytnout jim v této věci součinnost.

K bodu 305

Navrhuje se výslovně uvést, že zvláštním právním předpisem, který upravuje hrazení nákladů výkonu státního zdravotního dozoru je zákon o kontrole – od počátku roku 2014 zákon č. 255/2012 Sb.

K bodu 306

Náklady vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek a výrobků hradí v současné době krajské hygienické stanice zdravotním ústavům, a to na účet státního rozpočtu. Navrhuje se stanovit, že tyto náklady v případě zjištění závady uhradí povinná osoba orgánu ochrany veřejného zdraví. Ten je správním úřadem a vybrané částky odvede do státního rozpočtu.

K bodu 307

Změna je jen legislativně technické povahy. Zákon o ochraně veřejného zdraví se dává do souladu se zákonem o sociálních službách a úpravou obsaženou v návrhu změny § 7 zákona.

K bodu 308

Změna je jen legislativně technické povahy a reaguje na navrženou změnu zákonné úpravy.

K bodu 309

Navrhuje se, aby osoba, která má povinnost vydat provozní řád, byla povinna změnit jeho obsah v případě změny provozu. Bez této úpravy by postupně provozní řád jako zastaralý dokument, neodrážející aktuální stav provozu, zcela ztratil na významu.

K bodu 310

V řadě ustanovení, např. § 4 odst. 4 a 6, § 6f odst. 2, § 84 odst. 1 písm. f), § 82a odst. 1 písm. d), mohou orgány ochrany veřejného zdraví nařídit změnu četnosti odběru vzorků vody nebo uložit stanovení četnosti odběrů vzorku vody. Navrhuje se v rámci společných ustanovení upravit povinnost povinné osoby, aby při realizaci pravomocného opatření orgánu ochrany veřejného zdraví postupovala obdobně jako při standardní kontrole jakosti vody. Jiný postup nezabezpečuje ochranu zdraví koupajících se osob, resp. odběratelů pitné vody.

K bodu 311

Změna vychází ze správního řádu, který se vztahuje na všechny procesy veřejné správy. Proto se text upravuje s tím, že se ponechává dosavadní věcný obsah úpravy. Změna je tedy jen legislativně technické povahy. V § 63 odst. 1 je upravena spolupráce mezi orgány ochrany veřejného zdraví při výskytu závažných a hromadně se vyskytujících infekčních onemocnění. Je tedy zřejmé, že v tomto případě nejde o řízení, při němž by se místní příslušnost orgánu ochrany veřejného zdraví řídila místem výskytu infekčních onemocnění. Provádí se tedy oprava dikce zákona na § 67 odst. 1, kde naopak takové řízení upraveno je.

K bodu 312

Změna je jen legislativně technické povahy a souvisí s pořadím odstavců § 23 zákona.

K bodu 313

Rozšiřuje se oprávnění krajských hygienických stanic poskytovat veřejnosti informace o totožnosti kontrolované osoby, stavu kontrolovaného objektu včetně výsledků měření nebo vyšetření, povaze případného rizika, přijatých nápravných opatření a dalších informací nezbytných k ochraně veřejného zdraví, na veškerou kontrolní činnost, neboť není důvodné omezit rozsah těchto informací jen na některé oblasti veřejné správy. Dále se navrhuje s ohledem na stále větší tlak na poskytování informací veřejnosti o aktuálních údajích o jakosti zákonem regulované vody, aby byly zveřejňovány v souvislosti s obecnými informacemi o jakosti pitných a koupacích vod rovněž bezprostředně související informace, které získávají krajské hygienické stanice a Ministerstvo zdravotnictví především z provozních kontrol provozovatelů a které se vkládají do Informačního systému orgánů ochrany veřejného zdraví, označeného „Pitná voda“.

K bodu 314

V rámci společných ustanovení se navrhuje upravit oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví určit poskytovatele zdravotních služeb, který zajistí realizaci nařízených mimořádných opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku.

K bodu 315

Změna je pouze legislativně technické povahy. Podle návrhu zákona se upravuje zmocnění k vydání prováděcích vyhlášek.

K bodu 316

Změna je pouze legislativně technické povahy. Upravuje se zmocnění pro vydání nařízení vlády v oblasti hluku. Sběrné ustanovení, které upravuje rozsah podzákoné úpravy, je obsaženo v § 34 odst. 1 zákona. Uvádět jako zmocňovací ustanovení § 30 a 32 tedy není důvodné.

K čl. II

K bodu 1

Návrhem se zákon o ochraně veřejného zdraví uvádí do souladu se správním řádem. Zrušují se tak ustanovení, která upravovala řízení odchylná od řízení podle správního řádu. Přejícným ustanovením se navrhuje tato odchylná procesní pravidla, pokud byla řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti zákona, použít až do pravomocného ukončení věci.

K bodu 2

Navrhuje se, aby povinnost získat odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání se netýkala zaměstnanců krajských hygienických stanic, kteří ke dni účinnosti návrhu zákona

dovršili věk padesáti let, a to i s ohledem na pětiletou lhůtu, v níž lze takovou způsobilost získat. Zohledňují se přitom doba praxe a získané odborné poznatky a zkušenosti takových osob.

K bodům 3, 4

Navrhuje se, aby první hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva provedlo Ministerstvo zdravotnictví a krajské hygienické stanice v r. 2015.

K části druhé – změna přestupkového zákona

K čl. III

K bodu 1

Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění vyžaduje k šetření ohniska nákazy a nařízení protiepidemických opatření, mezi které může patřit i provedení ohniskové dezinfekce, dezinfekce nebo deratizace, jakož i jejich provedení v případě, kdy orgán ochrany veřejného zdraví určí ve smyslu § 69, že ohniskovou dezinfekci, dezinfekci nebo deratizaci provede zdravotní ústav (§ 86), a kontrole je třeba umožnit pověřenému zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví vstup do obydlí. Stejně tak je třeba umožnit pověřenému zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví vstup do obydlí v případě, kdy v důsledku neprovádění běžné ochranné dezinfekce, dezinfekce nebo deratizace (§ 56) hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt škodlivých nebo epidemiologicky významných členovců, hlodavců nebo dalších živočichů. Pověření se prokazuje podle § 88 služebním průkazem. Zpravidla není třeba vstup do obydlí vymáhat, zákon však pro případ odmítnutí vstupu ke shora uvedeným účelům nemá nástroj vymáhání. Navrhuje se proto zavést předmětnou skutkovou podstatu přestupku na úseku ochrany veřejného zdraví.

V návaznosti na § 56 zákona se navrhuje zavést skutkovou podstatu neprovádění běžné ochranné dezinfekce, dezinfekce nebo deratizace, která vyústí v rozšíření uvedených epidemiologicky závažných organismů, členovců nebo hlodavců.

K bodům 2, 3

S ohledem na poznatky z judikatury soudů se navrhuje doplnit specifické skutkové podstaty ve vztahu k pravidelnému, zvláštnímu a mimořádnému očkování a protiepidemickým opatřením nařízeným k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

K bodu 4

S ohledem na nahrazení obecnější skutkové podstaty podle dosavadního § 29 odst. 1 písm. f) jednotlivými podrobnějšími skutkovými podstatami, se doplňuje skutková podstata související s § 62a. Orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny k zamezení šíření infekčních onemocnění provádět epidemiologická šetření. V jejich rámci jim podle citované úpravy mají osoby poskytnout informace nezbytné k zamezení šíření infekcí. Dále se doplňuje přestupek, kterého se může dopustit osoba, označené podle § 53 legislativní zkratkou nosič. Jde o osobu po nákaze vyvolané virem lidského imunodeficitu, osobu vylučující choroboplodné zárodky břišního tyfu a paratyfu a osobu s chronickým onemocněním virovým zánětem jater B a C, pokud této osobě nebo jejímu zákonnému zástupce byla uvedena skutečnost lékařem sdělena. Tyto osoby mají podle § 53 např. povinnost podrobit se léčení, lékařskému dohledu, potřebnému laboratornímu vyšetření a dalším protiepidemickým opatřením, dodržovat poučení lékaře o ochraně jiných fyzických osob před přenosem infekčního onemocnění, jehož jsou nosiči, nevykonávat činnosti, při

nichž by vzhledem ke svému nosičství ohrožovaly zdraví jiných fyzických osob. Navrhuje se vymáhat splnění těchto povinností zvýšenou sazbou do 50 000 Kč.

K bodu 5

V návaznosti na změnu skutkových podstat se mění i ustanovení, které upravuje správní trestání. Přitom za naplnění shora uvedených nových skutkových podstat se navrhuje uložit pokutu maximálně do výše 10 000 Kč, s výjimkou přestupku spočívajícího v nesplnění uloženého nebo nařízeného opatření k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění. Pojem „uložené opatření“ vyjadřuje porušení individuálního rozhodnutí; pojem „nařízené opatření“ vyjadřuje porušení opatření nařízeného jako opatření obecné povahy, a to včetně opatření k ochraně před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí. Zvýšenou sazbu pokuty se dále navrhuje doplnit k písmeni m), v souvislosti s nímž bylo stanovení výše pokuty v odstavci 2 opomenuto.

K bodu 6

Návrh se sladuje s terminologií nařízení EU v oblasti chemických látek a směsí a legislativně technicky sladuje s § 29, pokud jde o působnost orgánů ochrany veřejného zdraví vést řízení o přestupcích na úseku ochrany veřejného zdraví.

K části třetí – změna živnostenského zákona

K čl. IV

K bodům 1, 2

Návrh se uvádí do souladu s § 58 zákona o ochraně veřejného zdraví, který reaguje na změnu legislativy Evropské unie v oblasti chemických látek a směsí.

K čl. V

K bodům 1, 2

V předmětné souvislosti se nenavrhuje zánik stávajících živností, neboť látky klasifikované jako toxické nebo vysoce toxické zůstávají nadále legálně na trhu.

K části čtvrté – změna zákona o civilním letectví

K čl. VI

K bodům 1, 2

Podle § 89 odst. 2 písm. d) zákona o civilním letectví Úřad pro civilní letectví zřizuje ochranná hluková pásma po dohodě s krajskou hygienickou stanicí. Obdobné ustanovení obsahuje i § 31 odst. 3. Podle § 37 odst. 1 zákona o civilním letectví ochranná pásma zřizuje Úřad pro civilní letectví opatřením obecné povahy. V cit. ustanovení je nastolen standardní režim opatření obecné povahy podle § 171 a násl. správního řádu, který předpokládá, že návrh opatření obecné povahy projedná správní orgán s dotčenými orgány. Navrhuje se, po projednání s Ministerstvem dopravy, zařadit orgány ochrany veřejného zdraví mezi dotčené orgány, s nimiž bude návrh ochranného hlukového pásma projednán. Postup orgánu ochrany veřejného zdraví jako dotčeného správního orgánu je upraven § 77 zákona o ochraně veřejného zdraví. To, že krajská hygienická stanice plní úkoly dotčeného orgánu stanoví ust. § 82 odst. 2 písm. i) téhož zákona.

K části páté – účinnost

Navrhuje se, aby zákon nabyl účinnosti dnem 1. srpna 2014. Půlroční odklad účinnosti se navrhuje u čl. I bodu 135, který upravuje podle Mezinárodního zdravotního řádu podmínky očkování proti žluté zimnici.